Τό σπίτι ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

Ὑπεύθυνος Ἀρχισυντάκτης ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ
Λεωφόρος Ἁγίας Φιλοθέης 27)3 — Φιλοθέη
Προϊστάμ. Τυπογραφείου: Ἠλ. Καλκαντζάκος, Ἕβρου 212—Πειραιεύς

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΙΟΥΝΙΟΥ 1954
ΕΤΟΣ Ε'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 108 (12)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Τρίμηνος	Δραχμαὶ	25
Ἑξάμηνος	»	50
Ἐτησία	»	100

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜ. 2

Τὰ ἐμβάσματα νὰ ἀποστέλλωνται εἰς τὸν
ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΚΔΟΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ ΔΗΜ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α. Ε.
Πλατεῖα Συντάγματος

Ἀπὸ κάποιο Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ μὲ ἐρωτοῦν: Τί θὰ πῆ ἀκριβῶς ἡ λέξη ἄχραντος ποὺ τὴν μεταχειριζόμεθα στὴν ἐκκλησιαστικὴ κυρίως γλῶσσα, ὅταν λέμε π.χ. τὰ ἄχραντα μυστήρια ἢ τὴν ἄχραντον εἰκόνα σου.

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ λέξη ἄχραντος προέρχεται ἀπὸ τὸ α τὸ στερητικὸ καὶ τὸ ρῆμα χραίνω ποὺ στὴν ἀρχαία σημαίνει μολεύω, βρωμίζω, κάνω κάτι ἀκάθαρτο βρωμίζοντάς το. Ἔχει φυσικὰ καὶ τὴ σημασία τοῦ ἠθικοῦ μολύσματος. Ἕνας ποὺ κάνει τὸ κακό, ὁ ἁμαρτωλός, εἶναι ψυχικὰ μολεμένος. Ἔτσι ἄχραντος εἶναι ὁ ἀμόλευτος, ὁ ἠθικὰ καθαρός, ὁ ἁγνός. Τὰ ἄχραντα μυστήρια—τὸ μυστήριο δηλαδὴ τῆς θείας εὐχαριστίας—εἶναι τὰ μυστήρια τὰ ἁγνά, τὰ ἠθικῶς καθαρά, ποὺ τίποτα δὲν τὰ βεβήλωσε, ποὺ κανένα μόλυσμα δὲν τοὺς ἀφαίρεσε τὴ θεία χάρη. Τὰ ἴδια ἰσχύουν καὶ γιὰ τὸ «ἄχραντος εἰκών». Εἶναι ἡ ἁγιασμένη εἰκόνα, ποὺ διατηρεῖ ἀπόλυτη τὴν ἁγνότητα καὶ ποὺ δὲν ἔχει καὶ αὐτὴ μολυνθῆ ἀπὸ καμμιὰ ἁμαρτία...

Ὁ Ἀγραφιώτης μὲ ρωτάει: Μπορεῖ νὰ φτάση κανεὶς τὸ ἄριστο;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἔννοια ποὺ δίνουμε στὴ λέξη. Βέβαια τὸ ἄριστο δὲν ἔχει σύνορα. Δὲν εἶναι δηλαδὴ αὐτὸ ποὺ λέμε στὴν καθαρεύουσα «πεπερασμένο». Ἂν ἄριστο εἶναι τὸ πιὸ καλό, τὸ πιὸ ὡραῖο, τὸ τέλειο, πάντα τὸ πιὸ καλό, τὸ πιὸ ὡραῖο θὰ ἔχη τὸ καλλίτερό του. Ἔτσι θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε ὅτι ἂν τὸ καλό, τὸ ὡραῖο τελειώνουν κάπου, αὐτὸ εἶναι ὁ Θεὸς ποὺ εἶναι ὁ τέλειος, ὁ ἄριστος, ὁ πάνσοφος καὶ παντοδύναμος. Ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι μὲ τὶς ἀτέλειές μας πρέπει νὰ κάνουμε τὸ καθῆκον μας παντοῦ καὶ πάντοτε καὶ νὰ προσπαθοῦμε αὐτὸ ποὺ κάνουμε νὰ εἶναι τὸ καλλίτερο ποὺ μποροῦμε. Καὶ τότε ἀσφαλῶς πετυχαίνουμε τὸ σχετικῶς ἄριστον.

Ὁ Ν. Μύγδαλος μὲ ἐρωτᾷ: Τί σημαίνει ἡ φράση QUO VADIS καὶ ποιά ἡ ἱστορία της;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Τὸ κβὸ βάντις δὲν γράφεται ἔτσι στὰ λατινικά! Ἡ σωστή του γραφὴ εἶναι «quo vadis domine» Καὶ εἶναι μετάφραση τῆς ἑλληνικῆς φράσεως «Κύριε, ποῦ ὑπάγεις»; Σύμφωνα μὲ τὴν χριστιανικὴ παράδοση ὁ Ἀπόστολος Πέτρος φεύγοντας ἀπὸ τὴ Ρώμη γιὰ ν' ἀποφύγη τοὺς διωγμοὺς ποὺ εἶχε ἐξαπολύσει κατὰ τῶν Χριστιανῶν ὁ Νέρων εἶδε τὸ ὅραμα τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ τὸν ρώτησε: «Κύριε, ποῦ ὑπάγεις;» Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπάντησε. Πηγαίνω στὴ Ρώμη γιὰ νὰ σώσω τὸ ποίμνιό μου ποὺ κινδυνεύει. Ὁ Πέτρος τότε κατάλαβε ποιὸ ἦταν τὸ καθῆκον του καὶ γύρισε στὴ Ρώμη γιὰ νὰ πεθάνη κοντὰ στοὺς χριστιανοὺς ποὺ ἦταν ὁ ἀρχηγός τους καὶ ὁ ὁδηγός τους.

Ὁ Πολωνὸς συγγραφέας Σιέγκεβιτς ἐμπνευσμένος ἀπὸ τὴν παράδοση αὐτὴ ἔγραψε ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα μυθιστορήματα τὸ «Quo vadis» ποὺ τὸ τύπωσε στὰ 1895. Τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ μεταφράστηκε σὲ 30 γλῶσσες καὶ ἔκαμε διάσημο τὸ συγγραφέα του.

Ὁ Νίκος Κουμάνταρος μὲ ἐρωτᾷ: Εἶναι ἀλήθεια πὼς μὲ τὸ νέο ἡμερολόγιο τὰ χρόνια 2000, 2100, 2200 κλπ. δὲν εἶναι δίσεκτα ἂν καὶ διαιροῦνται μὲ τὸ τέσσερα; Ἔτσι διάβασα σὲ μιὰ Ἐγκυκλοπαίδεια (ὁ φίλος μου ἀναφέρει τὴν ἐγκυκλοπαίδεια ποὺ τὸ διάβασε, μὰ ἐγὼ παραλείπω τὸ ὄνομα τῆς ἐγκυκλοπαιδείας).

Ἀ π ά ν τ η σ η: Τὸ εἶδα καὶ γὼ αὐτὸ ποὺ λές. Μὰ σὲ πληροφορῶ πὼς ἡ ἐγκυκλοπαίδεια κάνει στὸ σημεῖο αὐτὸ ἕνα λάθος. Τὸ σωστὸ σὲ ὅλα αὐτὰ εἶναι τὸ ἑξῆς: Σύμφωνα μὲ τὸ Ἰουλιανὸ ἡμερολόγιο, τὸ παλιὸ δηλαδή, ὅλα τὰ χρόνια ἀνεξαιρέτως ποὺ διαιροῦνται μὲ τὸ τέσσερα, χωρὶς δηλαδὴ ν' ἀφήνουν ὑπόλοιπο, εἶναι δίσεκτα. Ἔχουν 366 μέρες ἀντὶ 365 ποὺ ἔχουν τὰ μὴ δίσεκτα. Καὶ καθὼς ξέρετε τὴν ἡμέρα αὐτὴ τὴν προσθέτουν στὸ Φεβρουάριο ποὺ στὰ δίσεκτα χρόνια ἔχει 29 ἡμέρες. Καμμιὰ ἐξαίρεση δὲν γίνεται γιὰ χρόνια ποὺ λήγουν σὲ δυὸ μηδενικά. Μὲ τὸ Γρηγοριανὸ ἡμερολόγιο ὅμως ὅλα τὰ χρόνια ποὺ διαιροῦνται ἀκριβῶς μὲ τὸ 4 εἶναι δίσεκτα. Ἔχουν δηλαδὴ 366 ἡμέρες. Μόνο τὰ λεγόμενα ἐπαιώνια ἔτη—αὐτὰ ποὺ τελειώνουν σὲ δυὸ μηδενικὰ—ἂν καὶ διαιροῦνται μὲ τὸ τέσσαρα δὲν εἶναι δίσεκτα.

Ἀλλὰ καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ ὑπάρχει κάποια ἐξαίρεση τῆς ἐξαιρέσεως. Ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἐπαιώνια χρόνια εἶναι δίσεκτα ὅσα διαιροῦνται μὲ τὸ 400. Ἔτσι τὸ 2000 χρόνια θὰ εἶναι δίσεκτο γιατὶ διαιρεῖται ἀκριβῶς μὲ τὸ 400. Καὶ ἐδῶ εἶναι τὸ λάθος τῆς ἐγκυκλοπαιδείας ποὺ ἀναφέρεις. Γιὰ τοῦτο ἀκριβῶς καὶ τὸ νέο ἡμερολόγιο ἀπὸ τὸ 2000 καὶ μέχρι τὸ 2100 θὰ πηγαίνη 13 μέρες μπροστά, ὅπως καὶ στὰ 100 χρόνια ἀπὸ 1901-2000.

Ὁ Γιάννης Σούκης μὲ ἐρωτᾷ: Ποιά ἡ γνώμη σας γιὰ τὴν γλῶσσα Ἐσπεράντο;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ ἐσπεράντο εἶναι μιὰ τεχνητὴ γλῶσσα ποὺ σκέφτηκε νὰ καθιερώση σ' ὅλο τὸν κόσμο ὁ Πολωνὸς γιατρὸς Λάζαρος Λουδοβῖκος Ζάμενχωφ. Στὰ 1887 ἔβγαλε τὸ πρῶτο του σύγγραμμα γιὰ τὴ διεθνῆ αὐτὴ γλῶσσα μὲ τὸ ψευδώνυμο Δρ. Ἐσπεράντο ποὺ θὰ πῆ «δρ. Ἐλπίζων». Ἀπὸ τὸ ψευδώνυμο αὐτοῦ ποὺ τὴν ἐπινόησε πῆρε καὶ ἡ γλῶσσα τὴν ὀνομασία της. Ὁ Ζάμενχωφ πίστευε πὼς μὲ μιὰ ἁπλῆ γλῶσσα χωρὶς πολλοὺς γραμματικοὺς κανόνας ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ τὴν μάθουν οἱ λαοὶ πιὸ εὔκολα, θὰ ἦταν δυνατὸ νὰ ἐπικοινωνοῦν καλλίτερα οἱ λαοὶ μεταξύ τους ὥστε νὰ πετύχουν μιὰ ἀμοιβαία κατανόηση. Ἡ Ἐσπεράντο ἀπόχτησε μέχρι σήμερα πολλοὺς ὀπαδοὺς. Καὶ μάλιστα φανατικοὺς ὀπαδοὺς. Μὰ μέχρι σήμερα δὲν κατάφερε νὰ ἐπιβληθῆ καὶ ἔμεινε καὶ πιστεύω πὼς θὰ μείνη γιὰ πάντα μιὰ γλῶσσα νεκρὴ ποὺ δὲν θὰ γίνη ὄργανο ἐπικοινωνίας τῶν λαῶν τοῦ κόσμου.

Ὁ Ἀθανάσιος Τσακμάκης μὲ ἐρωτᾷ: Διεθνὲς δίκαιον λέγομε τὸ δίκαιον τὸ ὁποῖον διέπει τὰ κράτη. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διατί δὲν ὠνομάσθη διακρατικὸν δίκαιον ἐφόσον ἄλλο ἔθνος κι ἄλλο κράτος;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Τὸ διεθνὲς δίκαιον εἶναι κλάδος τοῦ δημοσίου δικαίου ποὺ κανονίζει τὶς σχέσεις τῶν διαφόρων πολιτειῶν μεταξύ τους καθὼς καὶ τὴ δικαιοδοσία κάθε πολιτείας στὰ συμφέροντα ἰδιωτῶν ποὺ ἀνήκουν σὲ ἄλλη πολιτεία εἴτε σὰν ὑπήκοοι εἴτε σὰν ὁμοεθνεῖς. Ἂν δηλαδὴ ἐμεῖς συνάψουμε μιὰ σύμβαση μὲ τὴν Τουρκίαν γιὰ τὴν παραχώρηση ὡρισμένων προνομίων στοὺς Ἕλληνας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ποὺ ὥστόσο αὐτοὶ εἶναι Τοῦρκοι ὑπήκοοι, ἡ σύμβαση αὐτὴ εἶναι ἀντικείμενο τοῦ διεθνοῦς δικαίου. Τὸ εἶπαν λοιπὸν Διεθνὲς δίκαιον γιατί, μπορεῖ νὰ πῆ κανείς, ρυθμίζει τὶς σχέσεις τῶν Ἐθνῶν μεταξύ τους καὶ ὄχι ἀποκλειστικὰ τῆς μεταξὺ τῶν κρατῶν σχέσεις.

Ὁ Δ. Κουτσομήτρος μὲ ἐρωτᾷ: Ποιά εἶναι ἡ μεγαλύτερη νῆσος τοῦ κόσμου σὲ ἔκταση καὶ ποιά σὲ πληθυσμό;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ μεγαλύτερη νῆσος στὸν κόσμο σὲ ἔκταση εἶναι ἡ Γροιλανδία. Ἔχει ἔκταση 2.170.000 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα. Ἔπειτα ἀπὸ αὐτὴν ἔρχεται ἡ Νέα Γουϊνέα μὲ ἔκταση 785.000 καὶ τὸ Μπόρνεο μὲ 736.000. Ἡ Μεγάλη Βρεττανία ποὺ εἶναι ἡ μεγαλύτερη σὲ πληθυσμὸ ἔχει ἔκταση 228.300 τ. χ. Ἡ Βρεττανικὴ μεγαλόνησος ἔχει πληθυσμὸ 49.000.000 ἑκατομμύρια. Ἡ Γροιλανδία ἔχει 25.000 κατοίκους.

Η Α. Μ. Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΕΙΣ ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΑΤΡΑΣ

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα ἔδειξε ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ ἐνδιαφέρον της γιὰ τὰ ἑλληνόπουλα. Τὴν Κυριακὴ 5 Ἰουνίου μαζὶ μὲ τὸν διάδοχο Κωνσταντῖνο μετέβη εἰς τὰς Πάτρας καὶ ἐγκαινίασε τὴν παιδικὴ στέγη τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων. Ἡ Βασίλισσα εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ δῆ τὰ παιδιὰ ποὺ θὰ εὕρισκαν ἄσυλο στὸ ἵδρυμα, νὰ μιλήση μαζί τους καὶ νὰ δείξη ὅλη της τὴν στοργή γι' αὐτά, στοργὴ ποὺ τόσο καλὰ γνωρίζουν ὅλοι οἱ μικροὶ καὶ νεαροὶ ἀναγνῶστες τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ». Ἡ Βασίλισσα, ποὺ ὠργάνωσε τὶς Παιδοπόλεις κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ συμμοριτοπολέμου καὶ τὰ «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» μετὰ τὸ τέλος του, γιὰ τὰ παιδιὰ τῶν ἀκριτικῶν χωριῶν, σὰν Μάνα ὅλων τὸν ἑλληνόπουλων, δείχνει τὸ ἐνδιαφέρον της καὶ γιὰ τὰ παιδιὰ τῶν Πατρῶν, ὅπως καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδας.

Στὴ φωτογραφία μας ἡ Βασίλισσα χαϊδεύει στοργικὰ δύο παιδιὰ ἐργαζομένων μητέρων τῶν Πατρῶν.

Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΡΩΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΚΟΝΤΙΣΜΟΝ

Εἰς τὸ Ζηρίνειον γυμναστήριον Κηφισιᾶς, ἔγιναν τὸ Σάββατο 5 Ἰουνίου, οἱ ἐτήσιες γυμναστικὲς ἐπιδείξεις τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς Ἀναβρύτων, ὅπου φοιτᾶ, μὲ παιδιὰ ἀπὸ ὅλες τὶς κοινωνικὲς τάξεις, ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος. Εἰς τοὺς ἐφετεινοὺς ἀγῶνες ἡ Α.Β.Υ. ἐσημείωσε ἐξαιρετικὲς ἐπιδόσεις εἰς τὰ διάφορα ἀγωνίσματα στίβου. Εἰς τὸν ἀκοντισμὸν ἦλθε πρῶτος. Εἰς τὴν φωτογραφία μας ἀγωνίζεται εἰς τὴν σφαιροβολίαν.

Όπως έσπειρες θὰ θερίσης

Ο ΙΟΥΝΙΟΣ εἶναι ὁ μεγάλος κριτής μας! Καὶ σὰν μήνας τῶν διαγωνισμῶν καὶ τῶν ἐξετάσεων, ἀλλὰ καὶ σὰν μήνας τοῦ θερισμοῦ, ποὺ σ' αὐτὸν χρωστάει καὶ τὸ ἄλλο του ὄνομα: Θεριστής.

Γιὰ σᾶς τοὺς μαθητές, ὁ Ἰούνιος θὰ εἶναι ὁ δικαστής σας. Ἕνας δικαστὴς δίκαιος ποὺ θὰ σᾶς ἀμείψη, σύμφωνα μὲ τοὺς κόπους σας. Ἂν ὅλο τὸ χρόνο δουλέψατε ὅσο ἔπρεπε, ἂν πηγαίνατε τακτικὰ στὸ σχολειό, ἂν διαβάσατε ὅσο ἔπρεπε, ὁ Ἰούνιος θὰ σᾶς πῆ: «Ἐλᾶτε νὰ πάρετε τὴν ἀναγνώριση τῶν κόπων σας!» Τὸ ἐνδεικτικὸ ποὺ θὰ σᾶς λέει ὅτι εἴσαστε ἄριστοι, καὶ πήρατε τὸ μεγαλείτερο βαθμό..

Στοὺς καλλιεργητὲς τοῦ σταριοῦ, ὁ Θεριστὴς θὰ φωνάξη:

—Ἐλᾶτε. ἔχω καὶ γιὰ σᾶς τὴν πληρωμὴ γιὰ τοὺς κόπους σας. Δουλέψατε σκληρά. Ὅλο τὸ χειμώνα μὲ τὸ ἀλέτρι, καὶ τὴν ἀξίνα καὶ τὸ τσαπί, καὶ τὸ σκαλιστήρι. Σᾶς εἶδα καὶ σᾶς ἐθαύμασα στ' ὄργωμα, στὸ σκάψιμο καὶ στὸ βοτάνιασμα. Τώρα ἦρθε ἡ ὥρα τῆς πληρωμῆς. Πάρτε τὸ δρεπάνι στὰ χέρια καὶ πλημμυρίστε μὲ τραγούδια τὰ σταροχώραφά σας. Καὶ θερίστε τὰ στάχυα σας καὶ φτιάστε τὶς θημωνιές σας καὶ στολίστε μ' αὐτὲς τὰ ἁλώνια σας. Ὁ διάδοχός μου ὁ Ἁλωνάρης, θὰ σᾶς δώση τὸ στάρι ποὺ θὰ γεμίση τὶς ἀποθῆκες σας ἀπ' τὸν εὐλογημένο καρπό.

Μὰ οὔτε γιὰ τοὺς μαθητὲς οὔτε γιὰ τοὺς καλλιεργητὲς οἱ ἐξετάσεις καὶ ὁ θερισμὸς σημαίνουν καὶ τέρμα στοὺς κόπους. Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι παρὰ μιὰ ἀδιάκοπη προσπάθεια. Τελειώνομε κάτι—γιὰ νὰ ξαναρχίσωμε νέους ἀγῶνες καὶ νέες προσπάθειες. Τοὺς μαθητὲς τῶν χωριῶν, τοὺς περιμένουν μὲ τὸ κλείσιμο τῶν σχολείων νέες δουλειές. Θὰ βοηθήσουν τοὺς γονεῖς τους στὸ ἁλώνισμα, στοὺς κήπους στ' ἀμπέλια στὰ δέντρα καὶ σ' ἀμέτρητες ἀσχολίες. Καὶ εἶναι βέβαιο πὼς στὰ νέα τους καθήκοντα ρίχνονται μὲ τὴν ψυχή τους. Εἶναι πραγματικὰ μεγάλη ἡ χαρὰ ποὺ δοκιμάζει ὁ ἄνθρωπος ὅταν μαζεύει ἀπ' τὴ γῆ τοὺς θησαυρούς της. Καὶ ἡ γῆ τοὺς δίνει ἄφθονους σὲ κείνους ποὺ τὴν καλλιεργοῦν... Ἡ γῆ εἶναι ὁ μεγάλος μας τροφοδότης. Γι' αὐτὸ εἶναι ἡ λατρεία καὶ τῶν ἀνθρώπων ποὺ ζοῦν στὰ χωριὰ καὶ τῶν ἀνθρώπων ποὺ ζοῦν στὶς πόλεις. Πολλοὶ ἄνθρωποι κουρασμένοι ἀπ' τῆς πρωτεύουσας τοὺς κόπους, τοὺς ὑλικοὺς καὶ τοὺς ἠθικούς, τοὺς κόπους ποὺ τοὺς γέρασαν σωματικὰ καὶ ψυχικά, ὀνειρεύονται νὰ τελειώσουν τὴ ζωή τους, μέσα σ' ἕνα χωράφι ποὺ θὰ καλλιεργήσουν κάτι. Τὸ ὀνειρό τους εἶναι νὰ φύγουν ἀπ' τὸν κόσμο αὐτόν, σὰν ἀγρότες. Γιατὶ δὲν ὑπάρχει δουλειὰ πιὸ εὐλογημένη ἀπὸ ἐκείνη τῶν ἀγροτῶν. —Ὁ ἀγρότης εἶναι τὸ θεμέλιο ποὺ χωρὶς αὐτό, τὸ μεγάλο οἰκοδόμημα ποὺ λέγεται κοινωνία δὲν μπορεῖ νὰ σταθῆ στὰ πόδια του.

Εἶναι σκληρὸς ὁ μόχθος τοῦ ἀγρότη. Μὰ τὰ δημιουργήματά του, τοῦ χαρίζουν τόσες χαρές! Γιατὶ ξέρει πὼς στὰ δικά του χέρια βρίσκεται ἡ εὐτυχία τῆς πατρίδας του. Γιατὶ ξέρει πὼς αὐτὸς εἶναι ὁ σπουδαιότερος παράγοντας γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν εὐημερία της.

Μιὰ ὅμως καὶ παρουσιάσαμε σήμερα συντροφευμένα τὴ σχολικὴ μόρφωση καὶ τὴν ἀγροτικὴ προσπάθεια, εἶναι ἀνάγκη νὰ προσθέσουμε δυὸ λόγια ἀκόμα: Μὲ τὴν πρόοδο ποὺ ἔχει σημειώσει σήμερα ἡ γεωργικὴ ἐργασία, μὲ τὰ νέα μέσα, ποὺ ἀπαιτεῖ ἡ καλλιέργεια, ἀγρότης χωρὶς μόρφωση, χωρὶς τὶς στοιχειώδεις σχολικὲς γνώσεις, δὲν μπορεῖ νὰ ἐννοηθῆ...

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ λέγαμε:

—Δὲν μαθαίνει γράμματα; Θὰ τὸν βάλω νὰ σκάφτη...

Σήμερα ἕνας ἀμόρφωτος δὲν κάνει γι' αὐτὴ τὴ δουλειά. Οὔτε καὶ γιὰ νὰ σκάφτη. Γιατὶ ἡ γεωργικὴ καλλιέργεια θέλει τὶς γνώσεις της. Καὶ ἀγράμματος ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ ἔχη οὔτε τὶς καλλιεργητικὲς γνώσεις. Ἀπὸ τὸ δημοτικὸ σχολεῖο θὰ βγοῦν οἱ αὐριανοὶ προοδευτικοὶ ἀγρότες.

ΦΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΜΕΙΝΑΝ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ

Μέχρι κρηπίδος, ὦ βέλτιστε!

Ὁ Ἀπελλῆς, ὁ περίφημος ζωγράφος τῆς ἀρχαιότητος, γεννήθηκε στὴν Ἔφεσο ἢ στὸν Κολοφῶνα. Ἦταν ἀπ' τοὺς εὐνοούμενους ζωγράφους τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καὶ ἔζησε διαδοχικὰ στὴν Ἀθήνα, στὴν Αἴγυπτο, στὴ Μακεδονία, στὴ Σμύρνη, στὴ Σικυῶνα καὶ στὰ νησιὰ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἔδρασε ἀπὸ τὸ 356-308 π. Χ. Ἀπὸ τὰ πιὸ περίφημα ἔργα του εἶναι ἡ «Ἀναδυομένη Ἀφροδίτη» καὶ ἡ «Συκοφαντία».

Λέγεται πὼς κάποτε ὁ Ἀπελλῆς εἶχε κρυφτῆ πίσω ἀπὸ μιὰ ζωγραφιά του ποὺ εἶχε ἐκθέσει στὸ ἐργαστήρι του καὶ περίμενε ν' ἀκούση τὴ γνώμη τοῦ κοινοῦ. Ἔτσι κρυμμένος ἄκουσε μιὰ σωστὴ παρατήρηση ποὺ ἔκαμε κάποιος τσαγκάρης.

—Νά, εἶπε ὁ τσαγκάρης! Ἐκεῖ ἀπὸ τὸ παπούτσι ὁ Ἀπελλῆς ξέχασε νὰ ζωγραφίση μιὰ τρύπα. Κοιτάχτε τί ἄσχημο ποὺ εἶναι.

Ὅταν ἔφυγαν ἀπὸ τὸ ἐργαστήρι οἱ ἐπισκέπτες, ὁ Ἀπελλῆς ποὺ βρῆκε σωστὴ τὴν παρατήρηση τοῦ τσαγκάρη διώρθωσε τὸ λάθος του. Πρόσθεσε, δηλαδή, τὴν τρυπίτσα.

Μὰ τὴν ἄλλη μέρα, ποὺ εἶδε διορθωμένο τὸ σφάλμα, σύμφωνα μὲ τὴν παρατήρησή του, ἄρχισε νὰ κάνη κι ἄλλες παρατηρήσεις γιὰ τὸν πίνακα τοῦ Ἀπελλῆ. Φαίνεται ὅμως πὼς ἔλεγε ἀνοησίες, κι ἔτσι ὁ Ἀπελλῆς τὸν ἀντίσκοψε:

—Μέχρι τὸ παπούτσι, τσαγκάρη, τοῦ εἶπε, ἤ, ὅπως ἀναφέρει τὴν φράση ὁ Πλούταρχος: «Μέχρι κρηπίδος ὦ βέλτιστε!!».

Ἡ φράση λέγεται καὶ σήμερα γιὰ κείνους ποὺ θέλουν νὰ ἀνακατεύωνται σὲ συζητήσεις γιὰ πράγματα ποὺ δὲν μποροῦν νὰ ξέρουν, οὔτε εἶναι σὲ θέση νὰ τὰ κρίνουν.

Χρονικὸ ἀπὸ τὸν Ἑλληνοτουρκικὸ πόλεμο τοῦ 1897

Τὸ ΘΑΥΜΑ

Ὅταν γύρισαν στὸ χωριὸ τίποτα δὲν εἶχε ἀπομείνει. Ὅλα τὰ σπίτια βρέθηκαν, ἄλλα καμμένα καὶ ἄλλα γκρεμισμένα. Τ' ἀμπέλια εἶχαν ρημάξει. Οἱ τάφοι εἶχαν ἀνασκαφτῆ. Καὶ τὰ δυστυχισμένα τὰ δέντρα ἔμεναν μαῦρα ἀποκαΐδια, σημάδια τῆς ἐρημιᾶς καὶ τῆς καταστροφῆς.

Σὰ νὰ πέρασε ἀκρίδα ἀπὸ τοὺς κάμπους, σὰ νὰ πέρασε πανούκλα ἀπὸ τὴ χώρα. Ὅλα εἶχαν μαραθῆ. Ἄνθρωποι, πράγματα, ζῶα.

Καὶ τὸ χωριό, τὸ ὄμορφο, ποὺ ἦτανε ἄλλοτε χωμένο μέσα στὰ καταπράσινα κλαδιά, στοὺς ἀνθούς, στὶς μυρτιὲς καὶ στοὺς πυκνοὺς θόλους, ὅπου τὸ τραγουδοῦσαν τ' ἀηδόνια ὁλημερὶς καὶ τὸ μοσχοβολοῦσαν τὰ λουλούδια, ἔδειχνε τώρα τοὺς μαυρισμένους τοίχους τῶν σπιτιῶν καὶ τὰ κατακαμένα τὰ χαλάσματα.

Μόνο τὸ μοναστήρι τῆς Ἑκατονταπυλιανῆς, ἐκεῖ ψηλὰ στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ, ποὺ εἶχε στὰ πλάγια του τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ, ἔμενε ἀκόμα ὀλόρθο καὶ ἀκέριο, ὅπως στὸν καιρὸ ποὺ βρισκόταν στὰ καλά του χρόνια τὸ χωριό.

Τὸ μοναστήρι αὐτὸ τὸ εἶχε κτίσει ὁ βασιλιᾶς ὁ Κομνηνὸς τὸν παλιὸ καιρό. Κι ἕνας ἄλλος βασιλιὰς στοῦ μοναστηριοῦ τὴν ἐκκλησιὰ πρόσθεσε τὰ δυὸ καμπαναριὰ μὲ τὸ δικέφαλο ἀετό, θεόψηλα ὡσὰν τὰ κυπαρίσσια.

Τὸ μοναστήρι κρατοῦσε ἀκόμα, καὶ ἦταν στερεὸ ἂν καὶ τοῦ ἔλειψαν ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια οἱ καλόγεροι. Μὰ τὰ καμπαναριὰ τὰ εἶχε χτυπήσει ὁ καιρὸς κι ἔγερναν οἱ τοῖχοι τους, ποῦ καὶ ποῦ, κι ἔλεγες πὼς ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ ἔπεφταν.

Καὶ ὅμως οἱ Τοῦρκοι σὰν ἔκαψαν τὸ χωριὸ μόνο τὸ μοναστήρι δὲν εἶχαν κουράγιο νὰ πατήσουν καὶ νὰ κάψουν.

Ὅταν οἱ χωρικοὶ ἔμαθαν πὼς ἔσπασαν στὸ Μάτι οἱ δικοί μας καὶ πὼς οἱ Τοῦρκοι πῆραν τὸν κατήφορο, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, ἀφοῦ πῆραν ὅ,τι μπόρεσαν μαζί τους, ἀφῆκαν τὰ σπίτια καὶ τράβηξαν ἄλλοι γιὰ τὸν Ἀγυιόκαμπο, κατὰ τὰ πλάγια τῆς Ἀγυιᾶς, ὅπου ἐνόμιζαν πὼς θὰ εὕρισκαν τὸ στόλο, ἄλλοι στὸ Κεραμίδι τὸ ὀρεινὸ κι ἄλλοι πέρα στ' ἄλλα τὰ βουνίσια τὰ χωριὰ γιὰ νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὸν ἐχθρό, ποὺ πάτησε τὴ Θεσσαλία.

Μόνο ὁ Γιάννης, ὁ τρελλὸς τοῦ χωριοῦ, δὲ θέλησε νὰ φύγῃ. Ἔβλεπε τοὺς ἄλλους νὰ φεύγουν ξεκαρδισμένος ἀπὸ τὰ γέλια κι ἔμοιαζε σὰ νὰ μὴν ἐνοιώθε τὴ συφορὰ ποὺ πλάκωσε ὅλη τὴν Ἑλλάδα.

Τοῦ κάκου πῆγαν μερικοὶ νὰ τὸν πάρουν μὲ τὸ στανιό.

Ὁ Γιάννης ἄρχισε στὴν ἀρχὴ νὰ τοὺς πετροβολάῃ. Καὶ σὰν τὸν ζύγωσαν ξέσχισε τὰ ροῦχα τοῦ ἑνός, τράβηξε τοῦ ἄλλου τὰ μαλλιὰ καὶ χτύπησε ἕναν ἄλλο μανιασμένος. Στὸ τέλος εἶδαν κι ἀπόειδαν οἱ χωρικοὶ καὶ τὸν ἄφησαν μέσα στὸ χωριὸ νὰ τριγυρνάῃ σὰ φάντασμα.

Ὅταν ἔφυγαν οἱ ἄλλοι ὁ Τρελλογιάννης πῆρε ἕνα καλάθι, τὸ γέμισε πέτρες καὶ κοτρώνια κι ἄρχισε νὰ σκαρφαλώνη πάνω στὸ ἑτοιμόρροπο καμπαναριὸ σὰν ἀγριοκάτσικο.

Ὅταν ἔφτασε καταματωμένος, κατασκοτωμένος ἀπὸ τὰ γκρεμνοτσακίσματα στὸ ψηλότερο μέρος, ὅπου εἶχε καιρὸ καὶ χρόνια νὰ πατήση ποδάρι ἄνθρωπου, κάθησε ἐκεῖ ἀμίλητος, χωρὶς νὰ κάνη θόρυβο καὶ σὰν σκοπὸς ἀπὸ τὴ σκοπιά του ἀγνάντευε ὅλο τὸ χωριό.

Οἱ πελαργοί, ποὺ εἶχαν χτίσει ἐκεῖ πάνω τὶς φωλιές τους τρόμαξαν στὴν ξαφνικὴ ἐμφάνισή του καὶ μ' ἕνα πένθιμο φτερούγισμα ἀφῆκαν κι ἐκεῖνοι τὸ χωριό.

Μόνο ὁ Γιάννης ὁ τρελλὸς ἔμενε ἀκόμα ἡ ζωντανὴ ψυχὴ μέσα σ' ἐκείνη τὴν καταπράσινη φωλιὰ ποὺ λίγη ὥρα πρὶν βασίλευε ἡ χαρὰ κι ἡ εὐτυχία κι ἡ ζωή.

Οἱ Τοῦρκοι δὲν ἄργησαν νὰ φανοῦν. Σὰν μελίσσι κατέβαιναν ἀπὸ τὰ διπλανὰ βουνά... Μπῆκαν ἀμέσως στὸ χωριό, καὶ σὰν τὸ εἶδαν ἔρημο, ἔβαλαν ἀμέσως φωτιά.

Ὁ Γιάννης τοὺς ἔβλεπε ἀπὸ τὸ καμπαναριὸ νὰ τρέχουν, σὰν δαίμονες, ἐδῶ κι ἐκεῖ, νὰ μπαίνουν μέσα στὶς ἐκκλησιές, νὰ μπαίνουν στὰ σπίτια ν' ἁρπάζουν τὰ ζωντανά, νὰ βάζουνε φωτιὰ παντοῦ, νὰ κόβουνε τὰ δέντρα. Καὶ οἱ Τοῦρκοι, ἀφοῦ τέλειωσαν τὸ ἔργο τῆς καταστροφῆς κι ἔκαψαν κι ἀπόσταναν πῆγαν καὶ κατασκήνωσαν ἔξω ἀπὸ τὸ χωριὸ ἐκεῖ ποὺ ἄλλοτε γίνονταν τὰ πανηγύρια καὶ χόρευαν τοῦ χωριοῦ οἱ λυγερές.

Ἔπειτα ἕνα μπουλούκι ξεχώρισε ἀπὸ τ' ἀσκέρι τὸ πολὺ καὶ τράβηξε κατὰ τὸ μοναστήρι. Ὁ Γιάννης ὁ Τρελλὸς τοὺς ἔβλεπε ἀπὸ τὸ καμπαναριὸ ν' ἀνεβαίνουν ἀπὸ τὸ δρόμο τὸν πλατὺ μὲ ἄγριες φωνές, μὲ ντουφεκιὲς καὶ ὀχλαλοή. Σὰν ἔφτασαν οἱ Τοῦρκοι σιμὰ καὶ ρίχτηκαν μὲ τοὺς μπαλτάδες νὰ σπάσουνε τὶς πόρτες τοῦ μοναστηριοῦ, ὁ τρελλὸς ἐπῆρε ἕνα κοτρώνι καὶ τὸ τίναξε ἀπὸ ψηλὰ μὲ δύναμη πάνω στὰ κεφάλια τους.

Οἱ Τοῦρκοι σταμάτησαν γιὰ μιὰ στιγμὴ σὰ σαστισμένοι. Ἔπειτα φώναξαν δυὸ τρεῖς φορὲς «Ἀλλάχ» καὶ ξαναρρίχτηκαν στὴ δουλειά. Μὰ ὁ τρελλὸς ξανάρχισε καὶ κεῖνος. Μιὰ μπαλταδιὰ στὴν πόρτα τοῦ μοναστηριοῦ—μιὰ λιθαριά.

Κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὸ τόξο τοῦ καμπαναριοῦ πετοῦσε τὸ ἕνα πάνω στὸ ἄλλο τὰ λιθάρια ἀπὸ ψηλὰ κι ἔσπαζε τὰ κεφάλια τῶν Τούρκων ἀμίλητος χωρὶς λαλιά, χωρὶς μιλιά.

Οἱ Τοῦρκοι ἐφρύαξαν στὴν ἀρχὴ καὶ γύρισαν νὰ δοῦν τριγύρω μήπως ἀνακαλύψουν τὸ ἀόρατο χέρι ποὺ τοὺς πετροβολοῦσε.

Ἐκοίταξαν καλὰ καλὰ τὰ δυὸ καμπαναριὰ εἶδαν τὰ ἑτοιμόρροπα τὰ τείχη τους, τ' αγκωνάρια ποὺ ἐξεῖχαν ἀπὸ δῶ κι ἀπὸ κεῖ, εἶδαν ποὺ δὲν ὑπῆρχε σκαλωσιά, ποὺ δὲν ὑπῆρχε τίποτα γιὰ ν' ἀνεβῆ κανεὶς ἐκεῖ ψηλά, εἶδαν πὼς ἔπεφταν οἱ πέτρες ἀνάρια-ἀνάρια ἀπὸ τὰ ὕψη σὰν νὰ τὶς ἔρριχνε κανένας ἀόρατος ἐχθρός, κάποιο θεϊκὸ χέρι, τὸ πῆραν γιὰ θαῦμα, φοβήθηκαν τὸ μοναστήρι τὸ θαυματουργὸ κι ἔφυγαν χωρὶς νὰ τὸ πατήσουν.

Ὁ τρελλὸς ὅμως ἔμεινε ἐκεῖ ψηλὰ σκαρφαλωμένος.

Ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς μέρες οἱ Τοῦρκοι τράβηξαν κατὰ τὸ Βελεστῖνο καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς γύρισαν πίσω νὰ δοῦνε τί ἔγιναν τὰ σπίτια τους.

Καὶ βρῆκαν τὸ δόλιο χωριὸ κατακαμένο καὶ εἶδαν τὸ πρὶν κατάχλωρο βουνὸ σωστὸ ἀποκαΐδι.

Βρήκανε σταύλους ὅλες τους τῆς ἐκκλησιές, ὅσες δὲν πείραξε ὁ τουρκικὸς κασμᾶς καὶ βρῆκαν τὰ ἴχνη τοῦ Τούρκου καὶ στ' ἄψυχα ἀκόμα.

Μόνο τὸ μοναστήρι τοῦ παλιοῦ καιροῦ τοῦ Βασιλιᾶ τοῦ Κομνηνοῦ μὲ τὸ δικέφαλο ἀετὸ φαινόταν ἀκέριο καὶ ὁλόσωστο ἀκόμα, ἄθικτο καὶ ἀμόλυντο ἀπὸ τὸν ἐχθρό, λὲς καὶ φοβήθηκε νὰ τὸ πατήση.

Κι ἔτρεξαν ὅλοι νὰ δοῦν τὸ θαῦμα.

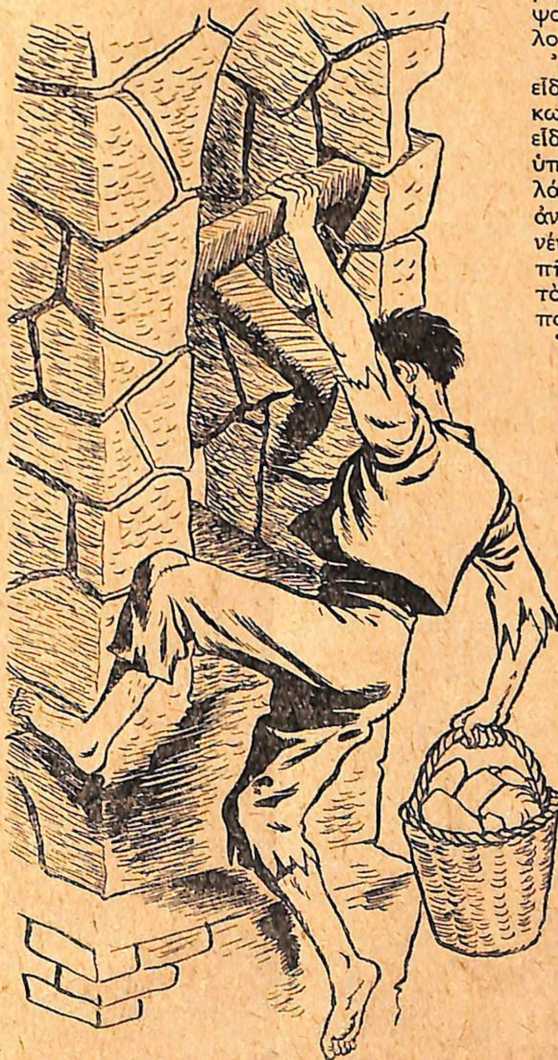
Τὸ θαῦμα ἦτο φανερό.

Μιὰ εὐωδία θεϊκὴ ὡσὰν ἀπὸ τῆς ἐκκλησιᾶς τὸ θυμιατὸ σὰν μοσχολίβανο σκόρπιζε γύρω στὸ καμπαναριό.

Κι ὁ Γιάννης, ὁ τρελλὸς τοῦ χωριοῦ, φαινόταν ἐκεῖ ψηλὰ σὰ νὰ κοιμόταν ἥσυχος καὶ συμμαζευτὸς στὴν ἄκρη.

Καὶ ὅμως ἦταν πεθαμένος.

Ἀντώνιος Σπηλιωτόπουλος

Ἄρχισε νὰ σκαρφαλώνη πάνω στὸ ἑτοιμόρροπο καμπαναριὸ σὰν ἀγριοκάτσικο...

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΙΟΥΛΙΟΣ ΒΕΡΝ

Ὁ Ἰούλιος Βὲρν ἦταν Γάλλος. Ἄρχισε τὴ σταδιοδρομία του σὰν δικηγόρος καὶ ἀργότερα ἀσχολήθηκε μὲ τὴ συγγραφὴ κωμωδιῶν καὶ ὀπερεττῶν γιὰ τὸ θέατρο. Ξαφνικὰ ἐγκατέλειψε τὴ δικηγορικὴ καὶ τὶς κωμωδίες κι ἄρχισε νὰ γράφη ἐξωτικὰ καὶ παράδοξα μυθιστορήματα, ποὺ ἀκόμη καὶ τώρα γοητεύουν ἑκατομμύρια ἀναγνῶστες καὶ ἰδιαίτερα τὰ παιδιά, σ' ὅλο τὸν κόσμο.

Τὰ μυθιστορήματα τοῦ Βὲρν ἦταν γιὰ τὴν ἐποχή του ὅ,τι τὰ σημερινὰ ἐπιστημονικὰ φανταστικὰ μυθιστορήματα γιὰ μᾶς.

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ ΠΟΥ ΠΑΙΖΟΥΝ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

Ὁ κρυμμένος θησαυρὸς

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται ἀπὸ παιδιὰ στὸ ὕπαιθρο. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ παιγνιδιοῦ ἀπὸ τὴν προηγούμενη μέρα ἔχει κάπου κρύψει ἕνα ὁποιοδήποτε ἀντικείμενο. Ἕνα σκαλιστήρι, ἕνα βιβλίο, μιὰ χρωματισμένη πέτρα. Λίγο πρὶν ἀρχίση τὸ παιγνίδι, ὁ ἀρχηγὸς συγκεντρώνει τοὺς παῖχτες ποὺ λέγονται «ἀνιχνευτὲς» καὶ τοὺς λέει πὼς στὴν τάδε περιφέρεια ἔχει κρύψει ἕνα ἀντικείμενο ποὺ πρέπει νὰ τὸ ὀνομάση.

Κάθε ἀνιχνευτὴς πρὶν ξεκινήση, μπορεῖ νὰ ρωτήση τὸν ἀρχηγὸ τρία τὸ πολὺ πράγματα:

Ἂς ποῦμε πὼς ὁ πρῶτος ρωτάει: Σὲ ποιὸ σημεῖο τοῦ ὁρίζοντα; (βρίσκεται τὸ ἀντικείμενο). Ὁ ἀρχηγὸς δὲν πρέπει νὰ τοῦ πῆ στὸ νοτιᾶ ἢ στὸ βοριᾶ, ἀλλὰ κατὰ τρόπο ποὺ χρειάζεται σκέψη γιὰ νὰ τὸ καταλάβη. Ἂς ποῦμε πὼς τὸ ἀντικείμενο βρίσκεται, μὲ βάση τὸ μέρος ποὺ εἶναι συγκεντρωμένοι οἱ παῖκτες, πρὸς τὸ Νότο. Τοῦ λέει τότε ὁ ὁ ἀρχηγός: «Ἐκεῖ ποὺ σωριάζει τὰ σύννεφα ἡ τραμουντάνα». Ρωτάει κατόπιν ὁ ἀνιχνευτής: Στὴ γῆ, σὲ δέντρο ἢ σὲ πέτρα;

Ὁ ἀρχηγὸς δίνει μιὰ κατάλληλη ἀπάντηση. Ἂν θέλη νὰ πῆ πὼς τὸ ἔχει στὴ γῆ μπορεῖ, νὰ πῆ πὼς τὸ ἔχει «στὴ μεγάλη μάνα». Ἂν σὲ δέντρο «στὴν κατοικία τῶν πουλιῶν». Ἂν σὲ πέτρα, «στὰ κόκκαλα τῆς γῆς». Βέβαια τὶς φράσεις αὐτὲς τὶς βάζομε ἐνδεικτικὰ γιατὶ ὁ ἀρχηγὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπαντήση μὲ ὁποια δήποτε φράση θέλει, ἀρκεῖ νὰ εἶναι αἰνιγματική.

Μιὰ τρίτη ἐρώτηση ποὺ μπορεῖ νὰ κάμη ὁ ἀνιχνευτὴς εἶναι: Κρυμμένο ἢ φανερό;

Κι ἐδῶ ἡ ἀπάντηση πρέπει νὰ εἶναι αἰνιγματική. Ἂν τὸ ἀντικείμενο τὸ ἔχη κρύψει σὲ κάποιο θάμνο, μπορεῖ νὰ πῆ: «Φοράει φόρεμα μὲ κλαριά». Ἂν μέσα σὲ μιὰ κουφάλα ἐλιᾶς μπορεῖ νὰ πῆ: «Μέσα σὲ δωμάτιο». Ἂν τὸ ἔχη ἐκτεθειμένο μπορεῖ νὰ πῆ: «Γυμνὸ σὰν τὴν ἀλήθεια».

Φυσικὰ κάθε ἀνιχνευτὴς μπορεῖ νὰ κάνη ὅποιες θέλει ἐρωτήσεις, ὄχι βέβαια περισσότερες ἀπὸ τρεῖς κι ὁ ἀρχηγὸς νὰ δώση σὲ κάθε ἐρώτηση μιὰ αἰνιγματικὴ ἀπάντηση.

Τότε οἱ ἀνιχνευτὲς φεύγουν γιὰ νὰ βροῦν τὸ κρυμμένο ἀντικείμενο. Φυσικὰ νικητὴς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ θὰ βρῆ πιὸ γρήγορα τὸν «κρυμμένο θησαυρό».

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΩΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ

Τί μοῦ εἶπε μιὰ γάτα

Τὴν βρῆκα ξαπλωμένη σὲ μιὰ γωνιὰ ἀπολαμβάνοντας τὴν λιακάδα. Μόλις μὲ εἶδε νὰ πλησιάζω, τεντώθηκε, ἔκανε «γρρρ» γιὰ νὰ δείξη πόσο τὴν εἶχα ἐνοχλήσει καὶ γύρισε ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρὸ γιὰ νὰ ξανακοιμηθῆ. Πῆρα ὅμως θάρρος καὶ τῆς εἶπα:

—Μὲ συγχωρεῖτε ποὺ σᾶς ἐνοχλῶ, κυρία γάτα. Εἶμαι δημοσιογράφος καὶ ἤθελα νὰ μοῦ δώσετε μιὰ συνέντευξη.

—Μιάααου, ἀπάντησε ἡ γάτα. Τί μπορῶ νὰ πῶ ἐγὼ σὲ ἕναν δημοσιογράφο;

—Νὰ μοῦ πῆτε τὴν ἱστορία σας. Νὰ μοῦ πῆτε τί σκεπτόσαστε γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους. Εἴσαστε ἕνα τόσο καλὸ καὶ τόσο εὐγενικὸ ζῶο ποὺ θὰ μπορέσετε ἀσφαλῶς νὰ μοῦ διηγηθῆτε πάρα πολλά.

Τὰ λόγια μου αὐτὰ τὴν κολακέψανε. Σηκώθηκε ὄρθια, καμπούριασε τὴ ράχη της γιὰ νὰ πάρη πιὸ ἐπίσημο ὕφος κι ὕστερα, κοιτάζοντάς με μὲ τὰ ὁλοστρόγγυλα γαλανὰ μάτια της, ἄρχισε νὰ λέη:

—Μὲ ρωτᾶτε γιὰ τὴν ἱστορία μου. Μὰ πῶς νὰ τὴν θυμᾶμαι; Καθὼς γνωρίζετε, ἐμεῖς οἱ γάτες δὲν ξέρουμε γράμματα καὶ δὲν γράφομε βιβλία ποὺ νὰ θυμίζουν ἀπ' τὴν μιὰ γενιὰ στὴν ἄλλη τὰ περασμένα. Τὸ μόνο ποὺ μπορῶ νὰ σᾶς διηγηθῶ εἶναι κάτι παραμυθάκια, ποὺ μοῦ διηγόταν ἡ μητέρα μου σὰν ἤμουν μικρὸ-μικρὸ γατάκι. Μὰ τί ἐνδιαφέρον μποροῦν νὰ ἔχουν γιὰ ἕναν ἄνθρωπο, καὶ μάλιστα γιὰ ἕνα δημοσιογράφο, τὰ... γατοπαραμύθια;

—Κάνετε πολὺ μεγάλο λάθος, τῆς εἶπα. Μὴ ξεχνᾶτε πὼς κι ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι ἔχομε μιὰ ὁλόκληρη μυθολογία, ποὺ τὴν διαβάζομε γιατὶ κρύβει πολλὲς ἀλήθειες καὶ πολλὲς σοφὲς σκέψεις.

Τότε ἄρχισε ἡ γάτα νὰ μοῦ λέη:

—Μιὰ φορὰ κι ἕναν καιρό, ἐδῶ καὶ πολλὲς χιλιάδες χρόνια, ζοῦσαν στὴν Ἀσία κάτι ἄγριες γάτες. Ἦταν τόσο ἄγριες ποὺ τὶς ἔτρεμαν ὅλα τ' ἄλλα ζῶα καὶ μόλις τὶς ἔβλεπαν ἔτρεχαν νὰ κρυφτοῦν. Μὴ ξεχνᾶτε ἄλλωστε, πὼς ἐμεῖς οἱ γάτες ἔχομε πολὺ στενὴ συγγένεια μὲ τὶς τίγρεις καὶ μὲ ἄλλα ἄγρια ζῶα ποὺ εἶναι καὶ σήμερα ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος μέσα στὶς ζοῦγκλες. Κάποτε, ὅμως, ἔτυχε νὰ γνωριστοῦμε μὲ σᾶς τοὺς ἀνθρώπους. Τὸν καιρὸ ἐκεῖνο ἤσασταν κι ἐσεῖς σὰν τὰ ἄγρια ζῶα. Γυρίζατε σχεδὸν γυμνοί, τρώγατε ὠμὸ κρέας καὶ δὲν εἴχατε, ὅπως σήμερα, σπίτια καὶ τζάκια. Κι ὅμως, μᾶς ἄρεσε πολὺ ἡ γνωριμία σας γιατὶ ἀντὶ νὰ βγαίνωμε μόνες στὸ κυνήγι, πηγαίναμε πάντοτε ἀπὸ κοντά σας καὶ τρώγαμε τὰ ἀποφάγια ποὺ ἀφήνατε. Τὸ μεγάλο εὐτύχημα γιὰ μᾶς τὶς γάτες, εἶναι ποὺ δὲν σᾶς ἄρεσε τὸ κρέας μας. Ἔτσι δὲν μᾶς σφάζετε γιὰ νὰ μᾶς φᾶτε, ὅπως κάνετε μὲ τὰ πρόβατα, μὲ τὰ γουρούνια καὶ μὲ τόσα ἄλλα ζῶα. Μὲ τὸν τρόπο αὐτό, γίναμε σιγὰ σιγὰ φίλοι. Ἐδῶ τελειώνει τὸ γατοπαράμυθο.

—Ὡραῖο ἦταν τὸ παραμύθι σας, τῆς εἶπα. Θὰ ἤθελα ὅμως νὰ μοῦ διηγηθῆτε καὶ κάτι πιὸ πραγματικό.

—Μὴ βιαζόσαστε, ἀπάντησε ἡ γάτα. Θὰ τὰ ποῦμε ὅλα. Φοβᾶμαι, ὅμως, πὼς αὐτὰ ποὺ θ' ἀκούσετε τώρα δὲ θὰ σᾶς ἀρέσουν τόσο πολύ, ὅσο σᾶς ἄρεσε τὸ παραμύθι.

—Ἀλλοίμονό μου, συλλογίσθηκα. Θὰ μοῦ τὰ ψάλη καὶ τούτη ὅπως μοῦ τὰ ἔψαλαν ὁ γάϊδαρος, τὸ βόδι καὶ ὁ χοῖρος.

Καὶ δὲν ἔπεσα καθόλου ἔξω, γιατὶ ἡ γάτα ἄρχισε νὰ λέη:

—Σᾶς εἶπα πὼς γίναμε φίλοι. Μὰ αὐτὸ δὲν εἶναι ἀλήθεια. Ἐσεῖς οἱ ἄνθρωποι δὲ πιανόσαστε ποτὲ φίλοι. Ἐμεῖς οἱ γάτες σᾶς ἀγαπήσαμε εἰλικρινὰ καὶ ζητούσαμε κάθε εὐκαιρία γιὰ νὰ σᾶς φανοῦμε χρήσιμες. Ὅταν πάψατε νὰ εἴσαστε ἄγριοι καὶ χτίσατε σπίτια, μαζευτήκαμε κι ἐμεῖς κοντά σας καὶ γίναμε ἀχώριστοι σύντροφοί σας. Καθαρίζαμε τὰ σπίτια σας καὶ τὶς ἀποθῆκες ἀπὸ τὰ ποντίκια ποὺ ἔκλεβαν καὶ μαγάριζαν τὶς τροφὲς

σας καὶ κυνηγούσαμε τοὺς ἀρουραίους ποὺ σᾶς κάνουν τόσες ζημιές. Τὸ μόνο ποὺ σᾶς ζητούσαμε γι' ἀνταπόδοση, ἦταν λίγα ἀποφάγια καὶ λίγη ζεστασιὰ κοντὰ στὰ τζάκια σας, ὅταν ἔκανε πολὺ κρύο. Ἀπὸ ἄγρια καὶ αἱμοβόρα ζῶα ποὺ ἤμασταν κάποτε, γίναμε κοντά σας τὰ πιὸ ἥμερα καὶ τὰ πιὸ σπιτίσια ζῶα. Μᾶς ἀρέσει ὅταν μᾶς χαϊδεύετε. Σᾶς εὐγνωμονοῦμε ὅταν μᾶς ρίχνετε τ' ἀποφάγια σας. Μὰ περισσότερο ἀπ' ὅλα μᾶς ἀρέσει ἡ σπιτίσια ζεστασιά. Ἀγαπᾶμε τὸ σπίτι ποὺ γεννηθήκαμε καὶ ποὺ μεγαλώσαμε. Ἐσεῖς οἱ ἄνθρωποι ἀλλάζετε σπίτια μὲ τὴν ἴδια εὐκολία ποὺ ἀλλάζετε καὶ κάλτσες ἢ πουκάμισο. Ἀλλὰ ἐμεῖς οἱ γάτες ἐννοοῦμε νὰ πεθάνωμε, στὸ ἴδιο σπίτι ποὺ μεγαλώσαμε. Ἀκόμα κι ὅταν φύγουν τ' ἀφεντικά μας γιὰ νὰ πᾶνε σὲ καλύτερο ἢ σὲ χειρότερο σπίτι, ἐμεῖς προτιμᾶμε νὰ μείνωμε σὰν φρουροὶ τοῦ παλιοῦ σπιτιοῦ. Μὴ νομίσετε πὼς αὐτὸ εἶναι περιφρόνηση γιὰ σᾶς τοὺς ἀνθρώπους. Δὲν εἴμαστε πολὺ ἔξυπνα ζῶα. Καὶ τὸ φτωχό μας μυαλὸ δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβη πὼς τ' ἀφεντικά μας ξαφνικὰ ἄφησαν τὸ σπιτικό τους γιὰ νὰ πᾶνε σ' ἕνα ἄλλο. Δὲν εἶναι μάλιστα καθόλου σπάνιες οἱ περιπτώσεις πού, ἂν μᾶς πᾶτε ἀκόμη καὶ μίλια μακριὰ ἀπ' τὸ σπιτικό μας, βρίσκεσκομε μόνες μας τὸ δρόμο καὶ ξαναγυρίζομε γιὰ νὰ τεντωθοῦμε δίπλα στὸ τζάκι ποὺ μεγαλώσαμε. Ἔτσι ἔχομε γίνει, σὰν νὰ λέμε, τὰ σύμβολα τῆς πίστης καὶ τῆς ἀφοσίωσης στὸ σπίτι καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς παλιοὺς κι ἀπ' τοὺς καινούργιους συγγραφεῖς σας, μᾶς ἔχουν παραβάλει μὲ τοὺς «ἐφέστιους» θεοὺς τῶν ἀρχαίων, τοὺς θεοὺς δηλαδὴ ἐκείνους ποὺ προστάτευαν τὴν οἰκογενειακὴ ἑστία.

Σᾶς εἶπα ὅμως καὶ πιὸ πάνω πὼς ἐκτὸς ἀπ' τὴν εἰλικρινῆ μας ἀγάπη, σᾶς προσφέρομε καὶ μιὰ πολὺ μεγάλη ὑπηρεσία, ξεπαστρεύοντας τὰ ποντίκια ποὺ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐπικίνδυνους ἐχθρούς σας.

—Ἔ! Τὰ παραλέτε, τῆς εἶπα. Τί μπορεῖ νὰ κάνη στὸν ἄνθρωπο ἕνα τόσο δὰ ποντίκι. Τὸ πολὺ-πολὺ νὰ περάση ξαφνικὰ ἀνάμεσα ἀπ' τὰ πόδια του καὶ νὰ τὸν τρομάξη.

—Κάνετε πολὺ μεγάλο λάθος, ἀπάντησε ἡ γάτα. Ἐγὼ σᾶς λέω πὼς ἂν λείπαμε ἐμεῖς οἱ γάτες, θὰ εἶχαν καταπλημμυρίσει τὰ ποντίκια κι οἱ ἀρουραῖοι τὰ σπίτια σας καὶ τὰ χωράφια σας καὶ θὰ τρώγανε τὰ στάρια σας, τὰ κριθάρια σας, τὸ ἀλεῦρι σας κι ὅ,τι ἄλλο βρίσκανε μέσα στὶς ἀποθῆκες σας, ὥσπου στὸ τέλος, δὲ θὰ βρίσκατε ἐσεῖς οἱ ἄνθρωποι τίποτα πιὰ γιὰ νὰ φᾶτε καὶ θὰ πεθαίνατε τῆς πείνας. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, ὅμως, τὰ ποντίκια εἶναι ἐπικίνδυνα γιατὶ μεταφέρουν ἀπὸ τόπο σὲ τόπο πολλὲς ἀρρώστιες, ὅπως τὴν πανούκλα καὶ ἄλλες, ποὺ σκορπίζουν σὲ σᾶς τοὺς ἀνθρώπους τὸ θάνατο. Βλέπετε λοιπόν, ἀπὸ πόσους κινδύνους σᾶς γλυτώνομε ἐμεῖς οἱ γάτες.

Μὰ ἐσεῖς οἱ ἄνθρωποι εἴσαστε ἀχάριστα πλάσματα. Ἀντὶ νὰ μᾶς εὐγνωμονῆτε γιὰ τὰ καλὰ ποὺ σᾶς κάνομε, μᾶς κυνηγᾶτε ὅπου μᾶς βρῆτε καὶ μᾶς ἔχετε βαφτίσει κλέφτρες. Δὲ λέω, ὑπάρχουν βέβαια καὶ μερικὲς γάτες ποὺ ὅταν τὶς θερίζει ἡ πεῖνα, κλέβουν

(Συνέχεια στὴ σελίδα 270)

Καταπληκτικοὶ τρόποι θεραπείας

ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

Ἡ ἐπιστημονικὴ ἰατρικὴ εἶναι βέβαια λίγο πολὺ ἡ ἴδια σὲ ὅλον τὸν κόσμο. Μὰ οἱ Κινέζοι ἔχουν μιὰν ἰδιαίτερη, λίγο δική τους, πρακτικὴ νὰ ποῦμε ἰατρική, ἐξαιρετικὰ περίεργη γιὰ τὶς δικές μας ἀντιλήψεις. Οὐσιαστικά, δὲν πρόκειται κἂν γιὰ ἰατρική. Δὲν εἶναι παρὰ ἕνα σύνολο ἀπὸ παλιὲς προλήψεις, πρακτικὲς συνταγὲς καὶ δεισιδαιμονίες. Μὰ δὲν πρέπει νὰ σᾶς φανῆ παράδοξο, ὅτι στὴ χώρα ἐκείνη μὲ τὴν περίεργη νοοτροπία, σ' αὐτὲς τὶς προλήψεις καὶ τὶς δεισιδαιμονίες καταφεύγουν ὄχι μονάχα οἱ μάγισσες κι οἱ μάγοι, μά, σὲ ὥρα ἀνάγκης, ἀκόμη κι οἱ... γιατροί. Ἡ βάση γιὰ τὴ διάγνωση τῆς ἀρρώστιας εἶναι ἡ ἐξέταση τοῦ σφυγμοῦ. Αὐτὸ βέβαια θὰ τὸ βρίσκετε εὔκολο! Μὰ θὰ ἀλλάξετε γνώμη, ὅταν πληροφορηθῆτε, ὅτι οἱ Κινέζοι πρακτικοὶ «γιατροὶ» ξεχωρίζουν κάπου 51 κ ύ ρ ι α εἴδη σφυγμῶν. Μερικοί, μάλιστα, ὑποστηρίζουν πὼς ὑπάρχουν 75 κατηγορίες σφυγμῶν. Γι' αὐτό, χρειάζεται ὄχι λιγότερο ἀπὸ δυὸ χρόνια, γιὰ νὰ εἶναι σὲ θέση ὁ μαθητευόμενος γιατρὸς νὰ καταλαβαίνη τὸ σφυγμὸ τοῦ ἀσθενοῦς καὶ νὰ βγάζη τὰ ἀνάλογα συμπεράσματα. Μὰ ὅταν ὁ γιατρὸς ἀποκτήση ὅλη τὴν ἀναγκαία πεῖρα, τότε καὶ μόνη ἡ ἐξέταση τοῦ σφυγμοῦ εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ διαγνώση ἀλάνθαστα τὴν ἀρρώστια τοῦ πελάτη του! Κι ὄχι μόνον αὐτό. Ὅταν πρόκειται γιὰ γυναῖκα ποὺ θὰ γεννήση, ὁ «γιατρὸς» μόνο ἀπὸ τὸ σφυγμὸ μπορεῖ νὰ καταλάβη ἂν θὰ κάνη ἀγόρι ἢ κορίτσι. Θέλετε νὰ μάθετε πῶς; Εἶναι ἁπλούστατο: Ἂν ὁ σφυγμὸς χτυπάη δυνατώτερα πρὸς τὰ ἀριστερά, τὸ παιδὶ θὰ εἶναι ἀγόρι. Στὴν ἀντίθετη περίπτωση, θὰ εἶναι κορίτσι. Καλὰ—κι ἂν ὁ σφυγμὸς χτυπάη τὸ ἴδιο κι ἀπὸ τὰ δυὸ χέρια; Τότε, βεβαιώνει ὁ «γιατρός», θὰ γεννηθοῦν δίδυμα!

Μερικὲς ὅμως φορὲς δὲν ἀρκεῖ ἡ ἐξέταση τοῦ σφυγμοῦ. Τότε ὁ γιατρὸς ἐξετάζει καὶ τὰ «ἀνοιχτὰ παράθυρα τοῦ ὀργανισμοῦ»—δηλαδὴ τὰ μάτια, τὸ στόμα καὶ τὴ γλῶσσα. Πρέπει ἀκόμη νὰ λάβη ὑπ' ὄψη του καὶ τὴ γενικὴ ἐμφάνιση τοῦ ἀρρώστου. Οἱ διάφορες ἀποχρώσεις τοῦ προσώπου του μαρτυροῦν ἀνάλογες βλάβες ὡρισμένων ὀργάνων. Ὅταν ὁ ἄρρωστος εἶναι χλωμός, κάτι συμβαίνει μὲ τὰ πλεμόνια του. Ὅταν τὸ πρόσωπό του εἶναι κόκκινο, ὑποφέρει δίχως ἄλλο ἀπὸ τὴν καρδιά του. Ὅταν εἶναι κίτρινος, ἀλλοίμονο στὸ στομάχι καὶ τὴ σπλῆνα του...

Ὅταν γίνη ἡ διάγνωση, ἔρχεται ἡ σειρὰ τοῦ εἰδικοῦ γιὰ τὴν «βελονοθεραπεία! Στὸ εἶδος αὐτὸ τῆς θεραπείας, ὁ «γιατρὸς» τσιμπάει μὲ κάτι βελόνες διάφορα σημεῖα τῆς ἐπιδερμίδας τοῦ ἀρρώστου, γιὰ νὰ τὸν κάνη καλά. Αὐτὸ ὅμως γίνεται γιὰ τὶς διάφορες «ἐσωτερικὲς» ἀρρώστιες. Στὶς ἄλλες περιπτώσεις, ὅταν ἔχη σπάσει κανένα χέρι ἢ πόδι, σ' ἐξάρθρωση, σὲ κάψιμο, σὲ δερματικὲς ἀρρώστιες, ἐφαρμόζεται διαφορετικὴ «θεραπεία», ποὺ γιὰ τὶς δικές μας ἀντιλήψεις δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο ἀπὸ μαύρη μαγεία.

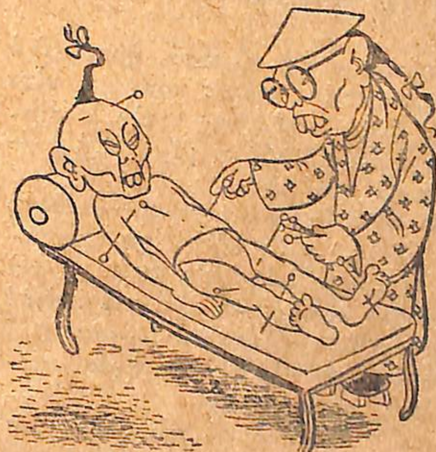
Κακῶς οἱ δικοί μας οἱ γιατροί, ὅταν τύχη καὶ σπάση τὸ χέρι, προσπαθοῦν νὰ ταιριάξουν στὴ θέση τους τὰ κόκκαλα καὶ τὸ βάζουν ἔπειτα στὸ γύψο. Ὅλα αὐτὰ εἶναι περιττά! Ἀρκεῖ νὰ φωνάξετε (στὴν Κίνα, δηλαδὴ) τὸν εἰδικό, ποὺ θὰ σφάξη ἀμέσως ἕνα κόκκορα, θὰ τὸν κόψη στὰ δυὸ καὶ θὰ σφίξη τὶς σάρκες μὲ τὰ αἵματα πάνω στὸ σπασμένο χέρι. Ἔτσι, οἱ «ζωικοὶ χυμοὶ» τοῦ κόκορα θὰ περάσουν ἀμέσως στὸ κορμί σας καὶ σὲ λίγο τὸ χέρι σας θὰ εἶναι γερὸ κι εὐκίνητο ὅπως καὶ πρὶν σπάση. Ἂν δὲν τὸ πιστεύετε, δοκιμάστε!

Ἂν πάλι σᾶς τσιμπήση κανένα δηλητηριῶδες ἔντομο, ἀρκεῖ νὰ βάλετε ἐπάνω στὸ τσίμπημα λίγο αἷμα ἀπὸ τὸ λειρὶ τοῦ κόκκορα (πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ εἶναι ἀπὸ τὸ λειρί!) μαζὶ μὲ λίγο ἱστὸ ἀράχνης. Γιὰ τὶς δαγκωματιὲς ὅμως ἡ θεραπεία εἶναι κάπως δύσκολη. Ἔχει μεγάλη σημασία τὸ εἶδος τοῦ ζώου ποὺ σᾶς δάγκωσε... Ἂν σᾶς δάγκωσε λύκος θὰ σᾶς κάνη καλὸ τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ λειρὶ τοῦ κόκκορα, μὰ χρειάζεται μαζὶ νὰ βάλετε κι ἕνα μπλάστρι ἀπὸ κάστανα ψητά. Ἂν εἶναι ἀπὸ σκυλί, θὰ ρουφήξετε τὸ αἷμα τῆς πληγῆς κι ἔπειτα θὰ τὴν πουντράρετε μὲ καμένες καὶ ψιλοτριμμένες τρίχες τοῦ σκύλου! Ἂν ὅμως τὸ δάγκωμα εἶναι ἀπὸ ποντίκι, τότε δὲν κάνουν οἱ τρίχες τοῦ σκύλου! Πρέπει δίχως ἄλλο νὰ εἶναι... ἀπὸ ποντίκι, θὰ πῆτε! Κάθε ἄλλο! Οἱ τρίχες στὴν περίπτωση αὐτὴ πρέπει νὰ εἶναι ἀπὸ γάτα!

Ὅσο γιὰ τὶς δερματικὲς ἀρρώστιες, ὑπάρχει γιὰ τὴν κάθε μιά τους εἰδικὴ ἀλοιφὴ καὶ τὸ ἀνάλογο μπλάστρι. Ἄν, ὅμως, δὲν ἔχετε πρόχειρη τὴν ἀλοιφή, δοκιμᾶστε λίγο ψιλοτριμμένο καπνὸ ἢ τουλάχιστον ἕνα κομμάτι ἀπὸ κρέας χοιρινὸ φρεσκοσφαγμένο! Θὰ δῆτε, ὅτι κάνει θαύματα!

Τέλος, ἂν σᾶς ἔχουν φυτέψει καμμιὰ σφαῖρα στὸ κορμί, καλὸ εἶναι βέβαια νὰ τὴν βγάλετε. Ἂν ὅμως δὲν βγαίνη, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ καταπιῆτε λίγον ὑδράργυρο! Ὁ ὑδράργυρος θὰ... διαλύση μέσα στὸ κορμί σας τὸ μολύβι τῆς σφαίρας κι ἔτσι θ' ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ αὐτήν! Κι ὡς τόσο, ὅσο κι ἂν μᾶς φαίνονται παράξενες αὐτὲς οἱ θεραπεῖες δὲν πρέπει νὰ παίρνωμε ἐντελῶς στὰ ἀστεῖα τὴν Κινέζικη ἰατρική. Πρῶτα-πρῶτα, οἱ Κινέζοι ἔχουν ἀνακαλύψει ἀπὸ τὰ πολὺ παλιὰ χρόνια τὶς θαυματουργὲς θεραπευτικὲς ἰδιό-

(Συνέχεια στὴ σελ. 270)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΞΕΝΟΥ

Η ΗΡΩΪΔΑ της Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

—Ναὶ κὺρ Βάρθακα.

—Ὄχι πιὰ γιὰ τ' ὄνομα τοῦ θεοῦ Βάρθακας! Εἶμαι πιὰ τώρα Καφταντζῆς, μὴν τὸ ξεχνᾶς!

—Πολὺ καλὰ Καφταντζῆ μου. Ἔχεις δίκιο. Θὰ κρυφτῶ ὅσο μπορῶ.

—Ἄ! μπράβο! Ἔτσι μ' ἀρέσει νὰ σ' ἀκούω νὰ μιλᾶς. Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ κάνης τὴν εὐχαρίστηση νἄρθης ἀπόψε στὴν κατοικία μου νὰ τὰ ποῦμε μὲ ἡσυχία. Ἐγὼ πάντα σ' ἀγαποῦσα κὺρ κόμητα Ἀνδρονίκωφ. Τοῦ λόγου σου ὅμως, μήτε νὰ μὲ δῆς στὰ μάτια σου! Τέτοια ἔχθρητα κανένας ἄνθρωπος δὲν τὴν ἔχει νιώσει ἴσαμε τώρα γιὰ μένα. Ἄς εἶναι. Σὲ συγχωρῶ γιατὶ πιστεύω πὼς μ' εἶχες παρεξηγήσῃ.

—Περασμένα ξεχασμένα, ἔκανε μηχανικὰ ὁ Θρασύβουλος.

Ὁ Βάρθακας ἅπλωσε καὶ τοῦ ἔπιασε τὸ χέρι νὰ τὸν ἀποχαιρετήσῃ.

Τὸ χέρι τοῦ Θρασύβουλου ἦταν κρύο σὰν χέρι πεθαμένου.

Ὁ Βάρθακας ὅμως δὲν πρόσεξε παρὰ τὸν ἀρραβῶνα τοῦ νέου ποὺ στόλιζε τὸ χέρι του.

—Νὰ ἕνα δαχτυλίδι ποὺ πολὺ θὰ τὄθελα! συλλογίστηκε ὁ κακὸς ἄνθρωπος.

Στὰ νύχια τοῦ τέρατος

Ὁ Βάρθακας ὅταν ἔφυγε ὁ Θρασύβουλος γύρισε στὸ σπίτι του.

Τὸ χτύπημα ποὺ τοῦ εἶχε ἄλλοτε δώσει ἡ Ἀνδρονίκη στὸν Πύργο της, τὸ ἔνιωθε ἀκόμη νὰ τοῦ καίει τὸ μάγουλο.

Ἔπειτα κοντὰ σ' αὐτὰ ἦταν κι' ὁ περιφρονητικὸς τρόπος ποὺ τοῦ εἶχε φερθῆ ὅταν ἀντάμωναν στὴν Πάτρα.

Μέσα του ἔβραζε τὸ μῖσος καὶ ἡ ἀνάγκη νὰ ἐκδικηθῇ.

Καὶ τί δὲν θἄδινε νἄχε στὴν διάθεσή του τὴν Ἀνδρονίκη! Ἡ τύχη τοὔστειλε τὸν Θρασύβουλε. Δὲν πειράζει. Θὰ τὸν ἔκανε νὰ πληρώσῃ καὶ γιὰ κείνη!

Αὐτὰ συλλογιζόταν ὁ Βάρθακας ποὺ θεωροῦσε τὸν νέο ὡς τὸν κύριο ὑπαίτιο τῶν βασάνων του.

Γιατὶ τόχε σίγουρο πὼς ἂν ὁ νέος δὲν παρουσιάζονταν στὸν Πύργο, ὁ δημογέροντας θὰ τοὔδινε τὴν μοναχοκόρη του κ' ἡ Ἀνδρονίκη δὲν θἄχε ἀντίρρηση. Εὐθὺς ὅμως σὰν ἦρθε ἐκεῖνος ὁ καταραμένος ἀνεψιὸς τοῦ Πατριάρχη, πάνε καὶ τὰ ὡραῖα σχέδια τοῦ Βάρθακα.

Σιγὰ σιγὰ βέβαια ὁ Βάρθακας ἄρχισε νὰ λησμονῆ τὴν προσβολὴ γιατὶ μὲ τὸ ἀνώτερο ἀξίωμα ποὺ εἶχε πάρει κολακευόταν τόσο ἡ φιλοδοξία του ὅταν τοῦ ἔκαναν τιμὲς ποὺ δὲν ἤθελε νὰ σκοτίζεται γιὰ τὸ παρελθόν. Ἀπὸ τὴν στιγμὴ ὅμως ποὺ εἶδε τὸν Θρασύβουλο, φούντωσε μέσα του τὸ μῖσος.

Ἡ κακούργα ψυχή του δὲν γνώριζε ἄλλον δρόμο ἀπὸ τὸ ἔγκλημα.

Μόνον ἂν ἐξόντωνε τὸ Θρασύβουλο θὰ ἡσύχαζε. Ἔκοβε βόλτες κι' ὅλο συλλογιζόταν μὲ τί τρόπο νὰ ἐξαφανίσῃ τὸν Θρασύβουλο ὥστε ποτὲ οἱ ὑποψίες νὰ μὴν ἔπεφταν ἀπάνω του.

Σὲ λίγο τοῦ φάνηκε πὼς τὸν βρῆκε.

Τὸ ἄσχημο πρόσωπό του ἔλαμψε ἀπὸ χαρά.

Χτύπησε παλαμάκια νὰ ἔρθη ὁ ἱπποκόμος του. Σὲ λίγο παρουσιάστηκε ὁ ἱπποκόμος, ἕνας βλογιοκομμένος ἀρβανιταρᾶς ποὺ ἦταν ἄξιος ὑπηρέτης τοῦ ἀφεντικοῦ του, «Κατὰ τὸν Μαστρογιάννη καὶ τὰ κοπέλια του!», καθὼς λέει ἡ παροιμία.

—Τί προστάζ' ἀφέντμ; πρόφερε ὁ Ἀρβανίτης,

—Ἦρθε ἡ ὥρα βρὲ νὰ δοκιμάσω ἂν εἶσαι πιστὸς κι' ἀφοσιωμένος σὲ μένα! εἶπε ὁ Βάρθακας.

—Νὰ μὲ κάψ οὐ Ἀλλὰχ ἂν δὲν ἦμι! ἀποκρίθηκε ὁ ὑπηρέτης ποὺ ἤξερε φαρσί... τὰ ἑλληνικά.

—Ἀπόψε περιμένω κάποιον ξένο, εἶπε ὁ Βάρθακας. Ἕνα ρῶσσο κόντε. Εἶναι ὁ χειρότερος ἐχθρὸς τῶν Μουσουλμάνων καὶ γι' αὐτὸ ἦρθε δῶ, πληρωμένος ἀπὸ τοὺς ἀφέντες του στὴν Ρωσσία γιὰ νὰ μᾶς σπιουνάρη.

—Σπιοῦνο εἶναι τὸ κακὸ ἄντρωπο. Μπρέ! Ἄχ ὀρέ!

—Λοιπὸν θὰ τὸν κρατήσω ἐδῶ ὥς τὰ μεσάνυχτα. Ὅταν λοιπὸν θὰ βγῆ γιὰ νὰ γυρίσῃ στὸ ρωσσικὸ προξενεῖο ἐσὺ καὶ τρεῖς ἄνθρωποί σου νὰ τὸν ἁρπάξετε καὶ ἀφοῦ τὸν δέσετε χειροπόδαρα νὰ τὸν πετάξετε μὲ μιὰ χοντρὴ πέτρα στὸν λαιμὸ στὴν λίμνη. Κατάλαβες;

—Καὶ βέβαια κατάλαβα!

—Θέλω νὰ ἐξαφανιστῆ καὶ κανένας νὰ μὴ καταλάβῃ ποτὲ τί ἔγινε.

—Αὐτὸ μονάχ' ἤθελες πασᾶ μου! ἔκανε ὁ αἱμοβόρος Ἀλβανός. Τέτοιο εὔκολο πρᾶμα!

—Δὲν εἶναι καὶ τόσο εὔκολο. Ὁ κύριος εἶναι παλληκαρᾶς καὶ βγάζει περίστροφο μὲ τὴν πρώτη. Λοιπὸν πρόσεχε. Αὐτὸ μόνο σοῦ λέω! Προσοχή.

Στὴ Χίο

Εἶναι καιρὸς νὰ ξαναγυρίσωμε στὴν Ἀνδρονίκη καὶ τὴ φίλη της τὴ Διαμάντω ποὺ τὶς ἀφήσαμε νὰ ταξιδεύουν ἀπὸ τὸ Γαλαξεῖδι στὴν Χίο.

Ἀναγκάστηκαν νὰ μείνουν στὴ θάλασσα δεκαπέντε μέρες γιατὶ στὸ Αἰγαῖο ἦταν μπουνάτσα.

Ἔφτασαν λοιπὸν στὴ Χίο τὶς 27 Μαΐου 1821.

Τὸ νησὶ αὐτὸ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωση σ' ὅποιον ἐρχόταν ἀπὸ τὴ σκλαβωμένη Ἑλλάδα.

Ὅταν οἱ δυὸ κοπέλες ξεμπάρκαραν στὸ λιμάνι, ἡ ὥρα ἦταν τέσσαρες τὸ ἀπόγευμα. Ἡ ὥρα ποὺ οἱ κάτοικοι τόχουν συνήθεια νὰ βγαίνουν καὶ νὰ κάθωνται στὴν ἐξώπορτα τοῦ σπιτιοῦ τους. Οἱ γυναῖκες ἦταν ὄμορφες, πλούσια ντυμένες, καὶ καθόνταν στὶς ἀναπαυτικὲς καρέκλες τους πλέκοντας κάλτσες, φλυαρώντας καὶ τρώγοντας ἀπὸ τὰ περίφημα χιώτικα γλυκά.

Οἱ ἄντρες ἔπαιζαν τὸ κομπολόϊ καὶ κουβέντιαζαν κι' αὐτοί, ἥσυχοι καὶ χαμογελαστοί.

Ἦταν ἥσυχη κι' εὐτυχισμένη ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖ, καὶ τίποτε δὲν τὴν ἐτάραζε.

Ὅταν οἱ Χιῶτες εἶδαν τὶς δυὸ ὄμορφες κοπέλες νὰ ξεμπαρκάρουν τὶς

—Νὰ τὸν πετάξετε μὲ μιὰ χοντρὴ πέτρα στὴ λίμνη...

κοίταζαν μὲ μεγάλη ἔκπληξη. Τοὺς ἔκανε προπαντὸς ἐντύπωση ἡ Μωραΐτικη φορεσιά τους.

Γιατὶ οἱ χιώτισσες ἦταν ντυμένες σὰν Εὐρωπαῖες. Τὸ νησί τους εἶχε μεγάλη ἐπικοινωνία μὲ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ ἀρκετὸ πολιτισμὸ ὥστε νὰ νομίζη κανεὶς ὅτι βρίσκεται σὲ πόλη Εὐρωπαϊκή.

Κι' αὐτὰ ποὺ συνέβαιναν στὴν μακρυνὴ Ἑλλάδα, στὴν Χίο ἔφταναν ξεθυμασμένα, σὰ νὰ γίνονταν σ' ἄλλον κόσμο καὶ σ' ἄλλον πλανήτη!

Ὄχι πὼς δὲν ἦταν πατριῶτες οἱ Χιῶτες. Κάθε ἄλλο! Χαίρονταν γιὰ τὶς νίκες τῶν ἀδελφιῶν τους, καὶ λυπούνταν γιὰ τὰ ἀτυχήματά τους. Ἀλλὰ νά, αὐτὰ ὅλα τοὺς ἦταν κάπως μακρυνά.

Γενικὰ ἡ κατάσταση τῆς Χίου ἦταν διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν τύχη τῶν ἄλλων ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν ποὺ ἦταν ὑπόδουλες στὸν Σουλτάνο.

Οἱ περισσότεροι Χιῶτες ξενιτευόταν καὶ πλούτιζαν στὰ ξένα λιμάνια τῆς Δύσης καὶ τῆς Ἀνατολῆς ἀπὸ τὴν Μασσαλία, ὥς τὴν Ἀλεξάνδρεια, ὥς τὴν Κωνσταντινούπολη καὶ τὴ Μάλτα.

Κι' ὅπως ἦταν ἄνθρωποι εἰρηνικοὶ καὶ πλήρωναν μεγάλους φόρους, εἶχαν κερδίσει τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ Σουλτάνου, ποὺ ἄφηνε σχεδὸν ὁλόκληρη τὴν διοίκηση τοῦ νησιοῦ στὰ χέρια τους.

Λίγοι ὀθωμανοὶ στρατιῶτες μόνον φρουροῦσαν τὸ ἐρειπωμένο κάστρο.

Ὅταν ἄρχισε ἡ Ἐπανάσταση, ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς οἱ Χιῶτες ἠλεκτρίστηκαν ὅπως ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἀλλὰ δὲν εἶχαν ἀρχηγοὺς νὰ τοὺς ἐπαναστατήσουν, οὔτε ἦταν συνηθισμένοι στὸν πόλεμο καὶ τ' ἅρματα.

Γιατὶ βέβαια δὲν θὰ ἦταν εὔκολο νὰ κάνη κανεὶς τοὺς Χιῶτες νὰ παρατήσουν τὴν κηπουρικὴ δικέλλα καὶ τὸν πῆχυ γιὰ ν' ἁρπάξουν τὸ βαρὺ καὶ δύσκολο τουφέκι.

Οἱ Τοῦρκοι μήτε ποὺ λογάριαζαν τοὺς Χιῶτες, ὥς τὶς 23 Ἀπριλίου 1821, ὅταν ὁ Ὑδραϊκὸς στόλος μὲ τὸν ναύαρχο Ἰάκωβο Τομπάζη καὶ μὲ 25 καράβια ἔπιασε στὴ Χιὸ γιὰ νὰ ξεσηκώση τοὺς κατοίκους.

Ἔντρομοι οἱ Χιῶτες, παρακάλεσαν τὸν Ἕλληνα ναύαρχο νὰ φύγη γιὰ νὰ μὴ τοὺς κάψη.

Καὶ ὁ Τομπάζης ποὺ κατάλαβε πόσο στ' ἀλήθεια δύσκολο θὰ ἦταν νὰ τοὺς ξεσηκώση τοὺς παράτησε κι' ἔφυγε ἀφοῦ πρῶτα ἔρριξε μερικὲς κανονιὲς στὸ ἐρειπωμένο κάστρο.

Ὁ Μουσελίμης τότε κι' ὁ Καδῆς κάλεσαν τοὺς Δημογέροντες μὲ τὴν πρόφαση νὰ συνενοηθοῦν μαζί τους.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Οἱ ἀρρώστιες τῶν λαχανικῶν. Τὶς ἀρρώστιες τῶν λαχανικῶν τὶς προκαλοῦν διάφορα ἔντομα ἀλλὰ καὶ μανιτάρια.

Ἔλαβα πολλὰ γράμματα ἀπὸ ἀναγνῶστες μου ποὺ μὲ ρωτοῦν πῶς νὰ καταπολεμοῦν τὶς ἀρρώστιες τῶν λαχανικῶν ποὺ φέρνουν μεγάλες καταστροφὲς γιὰ τοῦτο ἀποφάσισα νὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὰ σπουδαιότερα φάρμακα καὶ τὸν τρόπο νὰ τὰ χρησιμοποιῆτε.

Ἀλλὰ πρὶν μιλήσωμε γιὰ τὰ φάρμακα καλὸ εἶναι νὰ ἔχωμε ὑπ' ὄψη μας τὰ ἑξῆς:

Ἐκεῖνος ποὺ καλλιεργεῖ λαχανικά, πρέπει:

α—Νὰ χρησιμοποιῆ ἀνθεκτικὲς ποικιλίες.

β—Νὰ μὴ σπέρνη οὔτε νὰ φυτεύη τοὺς σπόρους στὸ ἴδιο μέρος γιὰ πολλὰ χρόνια, γιατὶ πολλὰ παράσιτα ποὺ ζοῦν καὶ πολλαπλασιάζονται μέσα στὸ χῶμα, ξαναβρίσκουν κάθε χρόνο τὸ ἴδιο φυτὸ καὶ τὸ προσβάλλουν.

γ—Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ φάρμακα, νὰ κυνηγοῦμε τὰ παράσιτα καὶ μὲ τὸ μάζωμα σὲ ὅποιο στάδιο καὶ νὰ βρίσκωνται: τὰ αὐγά, προνύμφες, χρυσαλλίδες κλπ. καὶ νὰ τὰ καῖμε.

δ—Νὰ μαζεύωμε τὰ φύλλα ἢ τὰ φυτὰ ποὺ ἔχουν πάθει ἀπὸ τὴν ἀρρώστια καὶ νὰ τὰ καῖμε.

ε—Γιὰ τὶς ἀρρώστιες ποὺ προκαλοῦνται ἀπὸ ἔντομα ποὺ μασοῦνε τὴν τροφή τους (κάμπιες, κάθε λογῆς σκαθάρια κλπ.) νὰ χρησιμοποιοῦμε ἐντομοκτόνα μὲ βάση τὸ ἀρσενικὸ ποὺ τὰ δηλητηριάζει. Ὄχι ὅμως ὁποιοδήποτε φάρμακο, γιατὶ τὸ ἀρσενικὸ εἶναι δηλητήριο ποὺ δηλητηριάζει καὶ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὰ ζῶα. Θὰ μιλήσωμε παρακάτω γι' αὐτά:

στ) Πολὺ καλὰ εἶναι τὰ ἐντομοκτόνα ποὺ σκοτώνουν τὸ ἔντομο μόλις τ' ἀγγίξουν ὅπως ἡ μελιγκρίνη, τὸ πύρεθρο, ἡ νικοτίνη. Καὶ γι' αὐτὰ θὰ μιλήσωμε ἀναλυτικά.

ζ—Ὑπάρχουν καὶ ἐντομοκτόνα ἀέρια ποὺ δηλητηριάζουν τὰ ἔντομα ποὺ βρίσκονται στὸ χῶμα καὶ στὶς κοπριὲς (ὅπως τὸ σουλφοῦρο, τὸ ὀξὰλ κ.λ.π.).

Ἀπὸ τὰ πεπτικὰ δηλητήρια τὸ καλύτερο εἶναι ἡ Πρασαγγουρίνη. Εἶναι φάρμακο ἕτοιμο ποὺ δὲν πειράζει τὸν ἄνθρωπο καὶ τὰ ζῶα. Μαζὶ μὲ τὸ φάρμακο δίνουν καὶ τὴν ὁδηγία πῶς νὰ σκορπίζεται ρύζι ποὺ ἔχει δηλητηριαστῆ μὲ πρασαγγουρίνη. Τὸ ἀπόγευμα ὕστερα ἀπὸ τὸ πότισμα, τὸ δηλητηριασμένο ρύζι σκορπίζεται σὲ ὅλη τὴν ἐπιφάνεια τῆς βραγιᾶς. Οἱ κρομμυδοφάγοι τὴν νύχτα ἀνεβαίνουν, τρῶνε τὸ δόλωμα καὶ ψοφοῦν.

Ἀπὸ τὰ ἴδια σπυριὰ ρύζι ρίχνουμε καὶ στὰ τζάκια μαζὶ μὲ τὸν σπόρο ποὺ παίρνουμε καὶ τὰ σκεπάζομε ἐλαφρὰ μὲ χῶμα.

Ἐντομοκτόνα μὲ ἐπαφὴ εἶναι ἡ Ὑγρὴ μελιγκρίνη (θειϊκὴ νικοτίνη). Ραντίζομε μ' αὐτὴ τὰ φυτὰ μὲ κοινοὺς ψεκαστῆρες· ψοφοῦν ἔτσι οἱ μελίγκρες (ἄσπρη καὶ μαύρη) στὰ κουκιά, στὰ φασόλια καὶ στὰ μποστανικά.

Ἀγοράζομε ἕνα μπουκαλάκι ὑγρὴ μελιγκρίνη (350 γραμμάρια).

Παίρνομε ἀκόμη κοινὸ πράσινο σαπούνι μιὰ ὀκὰ κι ἑβδομήντα δράμια. καὶ 156 ὀκάδες νερό:

Τὸ νερὸ τὸ ἔχομε σὲ βαρέλι. Ἀπ' αὐτὸ παίρνομε 10 ὀκάδες σ' ἕνα ἄλλο δοχεῖο, καὶ διαλύομε μέσα σ' αὐτὸ τὸ σαποῦνι ποὺ πρὶν τὸ τρίβομε καὶ ζεσταίνομε τὸ νερὸ γιὰ νὰ λυώση γρήγορα. Ὕστερα αὐτὴν τὴν ἕτοιμη σαπουνάδα τὴν ρίχνομε στὸ βαρέλι. Κουνᾶμε τὸ μπουκαλάκι μὲ τὴ μελιγκρίνη καὶ τὸ ἀδειάζομε σιγὰ σιγὰ στὸ βαρέλι μὲ τὴ σαπουνάδα. Ἀνακατεύομε καλὰ καὶ ραντίζομε. Δὲν κάνει τὸ νερὸ τῆς σαπουνάδας νὰ εἶναι ζεστὸ γιατὶ ἐξατμίζεται ἡ μελιγκρίνη. Εἶναι φάρμακο ποὺ γιατρεύει τὴν ἀρρώστια. Μελιγκρίνη σκόνη Μ' αὐτὴν σκονίζομε τὸ φυτὸ μόλις παρουσιαστῆ μελίγκρα καὶ πρὸ παντὸς τὴν κάτω ἐπιφάνεια τῶν φύλλων. Τὸ σκόνισμα ἐπαναλαμβάνεται κάθε φορὰ ποὺ θὰ παρουσιαστῆ μελίγκρα. Δὲν πρέπει νὰ σκονίζωμε μὲ ἀέρα γιατὶ θὰ γίνη σπατάλη.

Σκονίζομε μὲ κλειστὸ χαρτονένιο κουτὶ ποὺ τοῦ ἀνοίξαμε τρύπες μὲ καρφίτσα. Πουλιέται καὶ σὲ εἰδικὰ μπουκάλια—θειαφιστήρια. Σκοτώνει τὴ μελίγκρα καὶ τὶς κάμπιες ποὺ τρῶνε τὰ φύλλα ὅταν εἶναι τρυφερά.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ συνεχίσωμε.

Τὰ κουνέλια τὸν Ἰούλιο.

Στοὺς πιὸ θερμοὺς μῆνες (Ἰούνιο καὶ Ἰούλιο) πρέπει νὰ φροντίζωμε ἰδιαίτερα γιὰ τὴν ὑγιεινὴ κατάσταση τῶν κουνελιῶν, γιατὶ αὐτὴ τὴν ἐποχὴ παθαίνουν εὔκολα κοκκιδίαση ποὺ εἶναι ἡ χειρότερη ἀρρώστια γιὰ τὰ μικρὰ κουνέλια. Πρέπει νὰ μὴ τρέφωμε τὰ μικρὰ κουνέλια ἀποκλειστικὰ μὲ χλωρὲς τροφὲς γιὰ ν' ἀποφύγωμε τὶς διάρροιες ποὺ εἶναι πολὺ συνηθισμένες. Παντζάρια, καρόττα καὶ ἄλλες τέτοιες ρίζες καὶ κόνδυλοι πρέπει νὰ δίδωνται στὰ κουνέλια μόνον ἀφοῦ κλείσουν τοὺς 4 μῆνες.

Τὰ καρόττα καὶ τὰ παντζάρια (τὰ κτηνοτροφικὰ) τὰ δίνομε στὰ κουνελάκια πουδραρισμένα μὲ πίτουρο γιὰ νὰ ἀπορροφᾶται τὸ πολὺ νερὸ ποὺ ἔχουν.

Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο καὶ τὰ χλωρὰ χόρτα εἶναι καλὸ νὰ πουδράρωνται μὲ πίτουρο καὶ μὲ τριμμένο θυμάρι, προπαντὸς ὅταν εἶναι νὰ δοθοῦν σὲ μικρὰ κουνελάκια.

Ὁ ζωχὸς ὡς χλωρὸ χόρτο γιὰ τὰ μικρὰ καὶ μεγάλα κουνέλια εἶναι ἐξαιρετικὴ τροφή, ἀλλὰ πρέπει νὰ δίνεται σὲ μικρὴ ποσότητα γιατὶ ἂν τὸ κουνέλι φάη μιὰ ὁλόκληρη μέρα μόνον ζωχό, θὰ ψοφήση.

Τὸ κοτέτσι μας τὸν Ἰούλιο.

Ἡ τροφὴ τῶν ὀρνίθων τὸ καλοκαίρι πρέπει νὰ εἶναι δροσιστικὴ κι ἀλαφριά. Λίγο καλαμπόκι, βρώμη καὶ σκύβαλο καθὼς καὶ καλὴ καὶ ἄφθονη πρασινάδα. (μηδικὴ καὶ τριφύλλι).

Νερὸ δροσερὸ καὶ καθαρὸ στὸ ὁποῖο ρίχνομε στὶς 2 1)2 ὀκάδες 2 δράμια καραμπογιὰ (θειϊκὸ σίδηρο).

Προσοχὴ τὸ σκύβαλο (κομμένο σιτάρι) νὰ μὴν εἶναι μουχλιασμένο γιατὶ προξενεῖ διάρροιες.

Ὁ μπάρμπα Μῆτρος

ΕΝΑΣ ΩΡΑΙΟΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΜΥΘΟΣ

Τὸ ΤΡΙΧΡΩΜΟ ΒΟΔΙ

Ὅσο καὶ νὰ παρακάλεσαν τὸ Δαίδαλο οἱ βασιλοποῦλες τῆς Ἰταλίας, ἐκεῖνος δὲ δέχτηκε νὰ τοὺς πῆ ἄλλη ἱστορία ἐκεῖνο τὸ βράδυ.

—Θἄρθη ἡ ὥρα της, εἶπε. Αὔριο μ' ἔχεις καλέσει στὴν ἐξοχή, βασιλιᾶ μου νὰ δῶ τὰ λειβάδια καὶ τὶς βοσκές σου. Ἐκεῖ θὰ ταιριάξη καλλίτερα ἡ συμβολικὴ ἱστορία ποὺ θὰ σᾶς πῶ.

—Μὰ τότε θὰ ἔρθουμε κι ἐμεῖς, εἶπαν οἱ κοπέλες.

—Καὶ βέβαια, ποὺ θὰ ρθῆτε, τοὺς εἶπε ὁ πατέρας τους Ποιός θὰ στρώση τραπέζι στὰ χόρτα καὶ θὰ κεράση τ' ὡραῖο κρασὶ στὸ ἀγροτικό μας συμπόσιο. Ποιός θὰ πάη νὰ φέρη γιαούρτι καὶ γάλα ἀπ' τὴ στάνη καὶ ποιός θ' ἀνεβῆ στὶς μηλιὲς καὶ στὶς ἀχλαδιὲς νὰ μᾶς κόψη γλυκόχυμα φροῦτα;

—Ἀπ' ὅσα ἀκούω, δὲ θἄχετε τρίχρωμο βόδι στὸν τόπο σας, εἶπε ὁ Δαίδαλος.

Ὅλοι τὸν κοίταξαν, σὰν ἀπορημένοι. Γιὰ ποιό τρίχρωμο βόδι μιλοῦσε;

Μά, κεῖνος τοὺς καληνύχτισε πρόσχαρα κι ἀκολούθησε τὶς κοπέλες ποὺ ἦρθαν μὲ λύχνους, νὰ ὁδηγήσουν τὸν ξένο στὴν κάμαρά του.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ φύση λὲς καὶ εἶχε ντυθῆ στὰ καλά της. Ὁ ἥλιος λαμποκοποῦσε σὰν ἕνα γαλάζιο καὶ διάφανο κρουσταλλένιο ποτήρι. Στὰ δέντρα ποὺ ἦταν βαριὰ φορτωμένα ἀπὸ καρποὺς ζουμερούς, κελαηδοῦσαν χιλιάδες πουλιά, σὰ νὰ καλωσόριζαν τὸ μεγάλο Δαίδαλο. Τὰ ρυάκια κυλοῦσαν χιλιόγλωσσα μέσα σ' αὐλάκια πολὺ τεχνικὰ στοὺς πολύδροσους κήπους. Ὁλόγυρα οἱ πλαγιὲς ἦταν νιοσκαμμένες, τὰ δέντρα ξεσκαλισμένα, ἡ φύση ἀνθοβολοῦσε πολὺ φροντισμένη ἀπ' τοὺς ξωμάχους.

Σὰν ἔφαγαν ξαπλωμένοι στὶς πάγχρυσες θημωνιὲς τοῦ σταριοῦ ποὺ ἦταν ἕτοιμο γιὰ τ' ἀλώνισμα, πῆγαν καὶ ξαπλώθηκαν κάτω ἀπ' τὶς βαθύσκιωτες λεῦκες κοντὰ στὸ ποτάμι.

Ἦταν ἕνα γλυκὸ ἀπομεσήμερο. Τ' ἀγέρι φυσοῦσε ἀνάλαφρα, κάνοντας νὰ θροοῦν μουσικὰ τ' ἀσημένια κλωνάρια. Ἐδῶ κι ἐκεῖ κάποια τζιτζίκια ἔσμιγαν τὴ μονότονη φωνή τους, σὰ νὰ ἤθελαν νὰ τοὺς νανουρίσουν. Μὰ κανένας δὲν εἶχε διάθεση γιὰ μεσημεριάτικο ὕπνο. Ὅλοι περίμεναν τὴν ἱστορία ποὺ ὁ Δαίδαλος τοὺς εἶχε ὑποσχεθῆ.

—Ξέρετε, ἄρχισε ὁ ξένος, πὼς χρόνια ζοῦσα στὴν Κρήτη ὅπου ἔχτισα τὸ παλάτι τοῦ Μίνωα.

Ὁ Μίνωας, λοιπόν, ἦταν σοφός, μὰ εἶχε καὶ φίλους σοφοὺς κι ἱερεῖς ἀκόμα σοφώτερους.

Ἕναν καιρό, ὕστερα ἀπὸ ἕναν πολυδάπανο πόλεμο, μὲ τοὺς Κᾶρες, ἀνακάλυψε ἄξαφνα πὼς τὰ ταμεῖα του ἦταν ἄδεια. Ποῦ νὰ καταφύγη λοιπὸν γιὰ νὰ τὰ γεμίση ξανά; Φυσικὰ στὸ λαό του. Ἔβαλε φόρους μεγάλους κι ἔστειλε τοὺς ἀνθρώπους του, γιὰ νὰ τοὺς εἰσπράξουν. Γιὰ πρώτη φορά, ὅμως, εἰσπράκτορες φόρου βρῆκαν τόση δυκολία.

—Δὲν ἔχουμε, διαμαρτύρονταν οἱ χωρικοί. Ἡ χρονιὰ δὲν πῆγε καθόλου καλά. Ἡ γῆ δὲν μᾶς ἔδωκε καρπό· εἴμαστε πνιγμένοι στὰ χρέη.

Οἱ στρατιῶτες τοῦ Μίνωα, θύμωσαν φυσικά, ἔσπασαν τὶς πόρτες κι ἔκαναν ἔρευνα γιὰ νὰ βροῦν τὰ κρυμμένα γεννήματα. Μὰ τοῦ κάκου. Δὲν ἔβρισκαν σχεδὸν τίποτε... Οἱ γυναῖκες τοὺς βλαστημοῦσαν ποὺ ἔπαιρναν τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν τους κι οἱ γέροι πῆγαν καὶ ζήτησαν ἀπὸ τὸ Μίνωα, νὰ παραιτηθῆ ἀπ' τοὺς φόρους.

Φώναξε λοιπὸν τοὺς συμβούλους του καὶ τοὺς εἶπε:

—Πῶς νὰ φερθῶ στὸ λαὸ ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ μοῦ σηκώνει κεφάλι; Εἶναι ἀλήθεια τόσο φτωχοί, ὅσο λένε; Κι ἂν εἶναι, τί φταίει; Ἡ γῆ τοῦ νησιοῦ εἶναι εὔφορη: Ἕνα τῆς δίνεις καὶ σοῦ χαρίζει ἑκατό.

—Βασιλιᾶ, γιὲ τοῦ Δία τοῦ Παντοδύναμου, ἀποκρίθηκαν οἱ Κουρῆτες. Ἤσουν ἀλήθεια σὲ μακρινὲς ἐκστρατεῖες τὸν τελευταῖο καιρό, καὶ δὲν ξέρεις τὴ συμφορά μας. Ἕνα βόδι πελώριο ἔχει ξυχυθῆ καὶ ρημάζει τὸ νησί μας. Ἕνα τρίχρωμο βόδι πράσινο, ἄσπρο καὶ κόκκινο, ἕνα βόδι ἀχόρταγο κι ἀδηφάγο ποὺ καταπίνει γεννήματα καὶ καρπούς. Γυρίζει στοὺς κάμπους καὶ στὶς κοιλάδες, ρημάζει τ' ἀμπέλια, τὰ λιόφυτα, τὰ σπαρτά. Σκαρφαλώνει ἀκόμα καὶ στὶς πλαγιές, καταστρέφει τὰ βοσκοτόπια. Νά, γιατί φτώχυναν οἱ ξωμάχοι καὶ φυσικὰ καὶ τὸ κράτος σου. Γιατί οἱ ξωμά-

Ἂς πάρουν γιὰ ἄρματα φτυάρια, πελέκια κι' ἀξίνες...

χοι, εἶναι τὰ χέρια ποὺ κάνουν τὴ γῆ νὰ καρπίση, καὶ φέρνουν μὲ τὶς μεγάλες τους χοῦφτες τὰ πλούτη στὶς ἀποθῆκες σου καὶ γεμίζουν ξέχειλα τὰ ταμεῖα τῶν παλατιῶν.

Τί νὰ σοῦ κάμουν, λοιπόν, ὅταν εἶναι τὰ χέρια τους ἄδεια; Ὅταν ὑποφέρουν κι οἱ ἴδιοι τους ἀπὸ πεῖνα;

—Εὐχαριστῶ, εἶπε στοὺς Κουρῆτες, καὶ δὲν τοὺς ζήτησε τίποτα ἄλλο. Γιατὶ συλλογίστηκε: «Θὰ στείλω τοὺς κυνηγούς μου νὰ τὸ σκοτώσουν. Κι ἂν αὐτοὶ δὲν τὰ καταφέρουν, θὰ ἐκστρατέψω ὁ ἴδιος μὲ τὸ στρατό μου, τοὺς γιούς μου καὶ τοὺς φρουρούς μου, θ' ἀναστατώσω τὸν τόπο καὶ θὰ τὸ βρῶ νὰ τὸ θυσιάσω στὴ Μάνα Γῆ, γιὰ νὰ ξαναστείλη τὴν εὐλογία της στὸ νησί μου.

Κι ἔτσι ἔκαμε:

Πῆγαν πρῶτα οἱ κυνηγοί: Γωνιὰ γιὰ γωνιὰ δὲν ἄφησαν ἄψαχτη. Ἀνέβηκαν βουνά, κατέβηκαν χαράδρες, ἀλώνισαν κάμπους καὶ βοσκοτόπια. Οὔτε βόδι βρῆκαν, οὔτε καὶ κανένας τοὺς μίλησε γιὰ τὸ πέρασμά του.

—Ποιός εἶδε τὸ τρίχρωμο βόδι; ρωτοῦσαν κι ὁ κόσμος τοὺς ἔπαιρνε γιὰ τρελλούς.

—Τὸ τρίχρωμο βόδι ὑπάρχει, εἶναι ὁλοφάνερο εἶπε στὸ Μίνωα ὁ Πολύϊδος ἕνας φίλος του μάντης ἀπὸ τὴν Κόρινθο. Μὰ εἶναι ἀδύνατο νὰ τὸ βροῦμε, γιατὶ κρύβεται μέσα στοὺς βάτους ποὺ ἔχουν θεριέψει. Πρόσταξε λοιπόν, βασιλιᾶ μου, νὰ κόψουν τ' ἀγκάθια καὶ τοὺς ἀσπάλαθους καὶ νὰ ξερριζώσουν τὰ βάτα ἀπὸ παντοῦ. Τότε μονάχα τὸ βόδι μπορεῖ νὰ ἐξοντωθῆ. Καὶ μὴν τ' ἀμελήσης. Παράτα τὶς ἐκστρατεῖες καὶ τοὺς πολέμους καὶ βάλε τοὺς στρατιῶτες σου στὴ δουλειά. Ἂς πάρουν γιὰ ἅρματα, φτυάρια, πελέκια κι ἀξίνες, κι ἂς καθαρίσουν τὸν τόπο. Τότε νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς καὶ τὸ φοβερὸ βόδι θὰ καταστρέψης καὶ τὴν παραγωγὴ τοῦ νησιοῦ θὰ σώσης. Ἂν θὲς νὰ μ' ἀκούσης, μὴν ἀναβάλης οὔτε στιγμή. Κι ὁ Μίνωας πρόσταξε νὰ καθαρίσουν τὰ χωράφια ἀπὸ τ' ἀγκάθια, τοὺς βάτους καὶ τ' ἀγριόθαμνα. Κι ὅπου δὲν ἔπιανε τὸ τσαπί, ἔβαζαν φωτιά.

Ὅταν τελείωσαν ὅλα, μεγάλη ἀπογοήτευση ἔπιασε τὸν κόσμο... Τὸ τρίχρωμο βόδι δὲ βρέθηκε πουθενά.

Ὁ Μίνωας κάθησε τότε καὶ συλλογίστηκε: Ὁ Πολύϊδος δὲ θὰ τοὔλεγε ψέματα κι οὔτε οἱ σοφοὶ ἱερεῖς του. Τὸ τέρας λοιπὸν θἄχη φύγει μέσα στὸ σάλαγο τῆς δουλειᾶς καί, μὴν ἔχοντας ποὺ νὰ κρυφτῆ, θἄπεσε στὴ θάλασσα καὶ θὰ πέρασε σ' ἄλλους τόπους. Αὐτὸ θὰ φαινόταν ἐξ ἄλλου ἀπ' τὴ σοδειὰ τῆς χρονιᾶς ἐκείνης, ἂν ἔμενε ἀπείραχτη.

Πέρασε ὁ χρόνος καὶ τὰ χωράφια τῆς Κρήτης ἦταν μιὰ θάλασσα ἀπὸ τὸ πλούσιο σιτάρι. Τὰ δέντρα γεμίσανε μὲ καρπούς, τὰ μποστάνια πλημμύρισαν ἀπὸ λάχανα καὶ ζαρζαβατικά.

Ποτὲ δὲν ἔδωσαν τ' ἀμπέλια τόση σοδειὰ ὅσο ἐκεῖνο τὸν χρόνο. Ποτὲ δὲ σώριασαν τόσο σιτάρι στ' ἀλώνια. Ἡ εὐλογία τῆς Μάνας Γῆς εἶχε ἔρθει πάλι. Πλούτησαν οἱ χωρικοί, γέμισαν τ' ἀμπάρια τους κι ἀπ' τὸ πλούσιο περίσσευμα, πλήρωσαν ὅλους τοὺς φόρους. Ἔτσι, πλούτησε καὶ

Πρῶτοι βγῆκαν οἱ κυνηγοί.

τὸ Κράτος καὶ γέμισαν ὡς ἐπάνω τὰ θησαυροφυλάκια τῆς Κνωσσοῦ.

Ὁ Μίνωας πῆγε τότε μὲ πλούσια δῶρα στοὺς συμβούλους του, τοὺς Κουρῆτες.

—Εἴστε ἀλήθεια, σοφοί, τοὺς εἶπε. Τώρα καταλαβαίνω ποιὸ ἦταν τὸ τρίχρωμο βόδι. Οἱ βάτοι ποὺ ἔπνιγαν τὰ χωράφια μας καὶ δὲν ἄφηναν τίποτε νὰ φυτρώση. Οἱ βάτοι ποὺ εἶναι πράσινοι κι ἔχουν ἄσπρα λουλούδια καὶ καρποὺς κόκκινους...

Ὕστερα διάλεξε κι ἔστειλε στὸ φίλο του τὸν Πολύϊδο δῶρα. Καὶ ποτὲ πιὰ δὲν παραμέλησε γιὰ πολέμους τὴ γῆ, τὴ μεγάλη μάνα.

—Τώρα καταλαβαίνω, εἶπαν οἱ κοπέλες γιατὶ μᾶς ἔλεγες πὼς δὲν ἔχουμε τρίχρωμο βόδι ἐδῶ!

—Ἄμ βέβαια, ἀποκρίθηκε ὁ Δαίδαλος, ποῦ νὰ κρυφτῆ ποὺ δὲν ἔχετε ἀφήσει ἀκαλλιέργητη οὔτε σπιθαμὴ γῆς;

Εἰρήνη Φωτεινοῦ

*

Ἡ φιλοπατρία τοῦ στρατηγοῦ Ἀγησιλάου

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Ἀγησίλαο, τὸ βασιλιὰ τῆς Σπάρτης, ὑπῆρξε καὶ στὴν Ἀθήνα Ἀγησίλαος, στρατηγός. Ἦταν ἀδελφὸς τοῦ Θεμιστοκλῆ καὶ εἶχε μεγάλη φιλοπατρία. Γιὰ τὸν Ἀγησίλαο αὐτὸν διηγοῦνται τὰ ἑξῆς:

Ὅταν ὁ Ξέρξης ἐξεστράτευσε ἐναντίον τῆς Ἑλλάδας, οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤξεραν πόσο στρατὸ εἶχε. Τότε ὁ Ἀγησίλαος ἀνάλαβε νὰ τὸ ἐξακριβώση μόνος του. Φόρεσε λοιπὸν περσικὰ ροῦχα καὶ πῆγε μέσα στὸν περσικὸ στρατό. Καὶ ὅταν ἔφτασε κοντὰ στὴ σκηνὴ τοῦ Ξέρξη, εἶδε ἕναν Πέρση μὲ λαμπρὴ στολὴ καὶ νόμισε ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ βασιλιάς. Ὁρμάει καταπάνω του καὶ τὸν σκοτώνει. Ἀμέσως ὅμως οἱ ἄλλοι στρατιῶτες τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν ἔφεραν μπροστὰ στὸν Ξέρξη.

Ὁ Ξέρξης ὅταν ἔμαθε ποιὸς εἶναι καὶ τί ἤθελε, τὸν καταδίκασε νὰ καῆ στὸ βωμὸ ποὺ θυσίαζε τὴ στιγμὴ ἐκείνη.

Ὁ Ἀγησίλαος, χωρὶς νὰ δειλιάση, ἔβαλε τὸ ἕνα του χέρι στὴ φωτιὰ καὶ τὸ ἄφησε νὰ καίγεται. Γύρισε ὕστερα μὲ ἠρεμία τὸ πρόσωπό του πρὸς τὸ βασιλιὰ καὶ τοῦ εἶπε:

—Τόσο γενναῖοι εἶναι ὅλοι οἱ Ἕλληνες! Θέλετε νὰ κάψω καὶ τὸ ἀριστερό μου χέρι;

Ὁ Ξέρξης θαύμασε τὴ γενναιότητα τοῦ Ἀγησιλάου καὶ τοῦ χάρισε τὴ ζωή.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος καὶ οἱ Προεστοὶ

—Γιατί εἶσαι στενοχωρημένος, παιδί μου;
—Ἐγώ. παπού, στενοχωρημένος;
—Ἔλα καὶ δὲ μὲ γελᾶς ἐμένα!
—Ἔ, ναί! Ἔχεις δίκιο παπού!

Μὲ ἀναστάτωσε μιὰ κουβέντα ποὺ εἶπε ὁ φίλος μου ὁ Παναγιώτης.

—Τί θὰ γίνῃς, Θάνο, ὅταν μεγαλώσῃς; μὲ ρώτησε.

—Μὰ θέλει καὶ ρώτημα; ἀποκρίθηκα. Ἀγρότης! Ἢ καλύτερα ὅπως τὸ λένε τώρα μὲ τὴ μηχανοκίνητη καλλιέργεια καὶ τὴν γεωπονική, «καλλιεργητὴς» θὰ γίνω. Θὰ καλλιεργῶ τὴ γῆ ἐπιστημονικά, ὅπως ἁρμόζει στὴ γενιά μας! Αὐτὴ εἶναι καὶ τοῦ παποῦ μου ἡ γνώμη!

—Κι ἀκοῦς τὴ γνώμη τοῦ παποῦ σου: Μὰ ὁ παπούς σου, Θάνο, εἶναι γέρος. Ἔχει παλιὲς ἰδέες. Δὲν σκέπτεσαι λέω γώ, καὶ τίποτε ἄλλο χωρὶς νὰ στηρίζεσαι στὴ γνώμη τῶν προεστῶν; Αὐτὰ μοῦ εἶπε ὁ Παναγιώτης, παπού, καὶ μὲ στενοχώρησε.

—Σὲ στενοχώρησε ποὺ δὲν συμφωνεῖ νὰ γίνῃς ἀγρότης;

—Ὄχι! Μὲ στενοχώρησε ποὺ λέει ὅτι ἐπειδὴ εἶσαι ἡλικιωμένος, ἔχεις... παλαιϊκὲς ἰδέες!

—Καὶ εἶναι κακὸ νἄχῃ κανεὶς παλαιικὲς ἰδέες;

—Ἔ;, ἔκανε σαστισμένος ὁ Θάνος. Αὐτὸ δά, παποῦ, μήτε ποὺ τὸ συλλογίστηκα. Ἀλλὰ βέβαια εἶναι κακὸ νἄχῃ κανεὶς παλαιϊκὲς ἰδέες; Μόνο οἱ καινούργιες ἰδέες εἶναι καλές;

—Βέβαια ὄχι, παιδί μου. Ἀλλὰ ὁ φίλος σου ποὺ μίλησε ἔτσι γιὰ μένα, μίλησε μὲ περιφρόνηση γιὰ τὶς «παλιὲς ἰδέες». Ἐσύ, ὅμως τώρα πιὰ ξέρεις πὼς δὲν μποροῦμε νὰ διαιρέσωμε τὶς ἰδέες σὲ «παλαιϊκὲς» καὶ σὲ «καινούργιες» ἀλλὰ σὲ «καλὲς» καὶ κακές. Εἶναι παλαιϊκὲς ἰδέες πολὺ καλὲς καὶ σωστές. Κι εἶναι καινούργιες πολὺ ἄσχημες. Οὔτε ἔχουν πάντα τὶς παλαιικὲς ἰδέες οἱ γέροι. Καμμιὰ φορὰ—συχνὰ μάλιστα—τὶς ἔχουν νέοι. Γιατί λοιπὸν σὲ στενοχώρησε μιὰ ἀσυλλόγιστη κουβέντα;

—Γιατί, παπού, ἐγὼ ποὺ σὲ ξέρω καὶ σ' ἀγαπῶ, δὲν μπορῶ ν' ἀκούω νὰ μιλοῦν γιὰ τοὺς ἡλικιωμένους χωρὶς σεβασμό! Τὸ βρίσκω ἄδικο!

—Κι ἔχεις δίκιο παιδί μου... Ὁ ἡλικιωμένος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ δοκίμασε πολλὰ στὴ ζωή του κι ἔμαθε πιὰ νὰ ξεχωρίζῃ τὸ καλὸ ἀπ' τὸ κακό... Μιὰ φορὰ ἦταν κι αὐτὸς νέος. Πολλὰ τὸν τράβηξαν καὶ τὸν ξίππασαν. Μὲ τὰ χρόνια, ὅμως, ἔμαθε νὰ διαλέγῃ ἐκεῖνο ποὺ εἶναι παντοτινό, ποὺ ἔχει πιὸ μεγάλη ἀξία ἀπ' τὸ ψεύτικο, ποὺ ξιππάζει γιατὶ εἶναι «ντενεκές!» Ἕνας μεγάλος σοφός, εἶπε κάποτε, παιδί μου, πὼς ἡ πεῖρα εἶναι μιὰ πανοπλία ποὺ εἶναι καμωμένη ἀπ' ὅλα τὰ ὅπλα ποὺ μᾶς ἔχουν πληγώσει. Αὐτὸ σημαίνει, παιδί μου, πὼς ὁ γέρος ξέρει τί μπορεῖ νὰ κάνῃ κακὸ στὸν ἄνθρωπο, τί μπορεῖ νὰ τὸν βλάψῃ ἀνεπανόρθωτα. Καὶ γιὰ τοῦτο, εἶναι σὲ θέση νὰ πῇ στὸν νέο «φυλάξου!». Τὸ ὅπλο ποὺ τὸν πλήγωσε, τὸ γνωρίζει καὶ δὲ θ' ἀφήσῃ τὸν πιὸ νέο, νὰ πληγωθῇ ἀπ' τὸ ἴδιο. Ἡ ζωὴ εἶναι ἕνας δρόμος, ἕνα μονοπάτι μὲ ὀμορφιὲς πολλές, ἀλλὰ καὶ μὲ χαντάκια, μὲ κακοτοπιές. Νά, σὰν τὸ μονοπάτι τοῦ ἅη Σώστη ποὺ βγάζει πέρα, στὸ δημόσιο δρόμο. Ὅταν ἔρχεται κανένας ξένος, σὲ στέλνει ὁ πατέρας σου νὰ τὸν συνοδέψῃς σ' αὐτὸ τὸ μονοπάτι, ποὺ τὸ ξέρεις καὶ νὰ τὸν βγάλῃς μὲ σιγουριὰ στὴν δημοσιά. Ἔτσι ἀκριβῶς ξέρει κι ὁ γέρος τὸ δύσκολο μονοπάτι τῆς ζωῆς. Καὶ γι' αὐτὸ μπορεῖ νὰ λέῃ στὸν νεώτερο καὶ στὸ παιδί: «Τὸ νοῦ σου! Ἐκεῖ θὰ πέσῃς! Εἶναι χαντάκι! Προσοχή! Γκρεμός! Ἐδῶ πάτα μὲ ἀσφάλεια, Δὲν ἔχεις φόβο!» Αὐτὸ κάνει ὁ γέρος. Ἔψαξες καμμιὰ φορὰ στὶς τσέπες τοῦ μικροῦ σου ἀδελφοῦ, τοῦ Κωστάκη;

—Ναί!

—Καὶ τί βρῆκες, Θάνο μου;

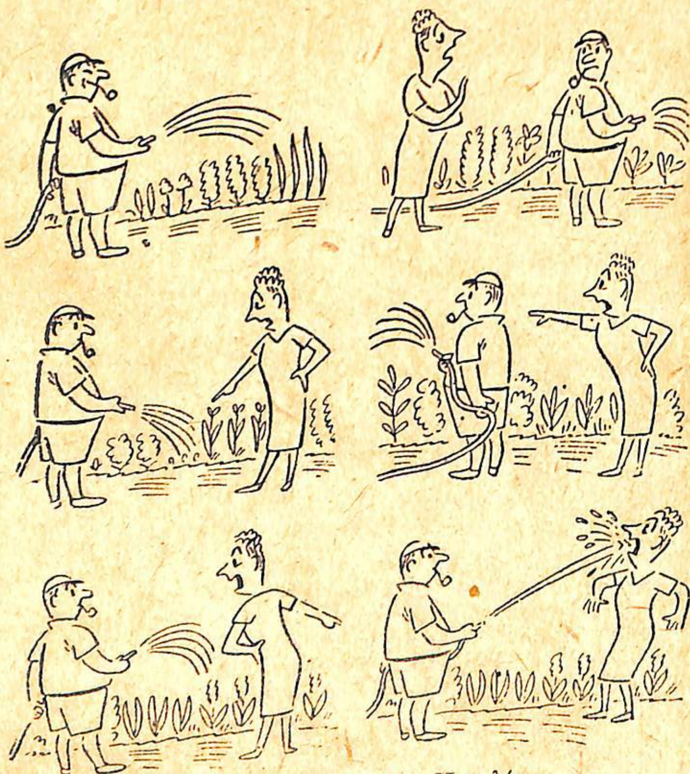
—Οὔ! Ὅ,τι μπορεῖ νὰ βάλῃ ὁ νοῦς! Κομμάτια μολύβι, σπάγγους, κανένα σκουριασμένο καρφί...

Τὰ περισσότερα, πράγματα γιὰ πέταμα!

—Ἔ! Μικρὸ παιδὶ εἶναι! Αὐτὰ μαζεύουν τὰ μικρὰ παιδιά. Κι οἱ νέοι, ὅμως, πρὶν μεγαλώσουν ὅ,τι κορφολογοῦν ἀπὸ τὴ ζωή, ὅτι βάζουν στὴν πάντα, νομίζοντας πὼς εἶναι στωστὲς ἰδέες καὶ πεποιθήσεις, κάνουν σὰν τὸν Κωστάκη: βάζουν στὴν πάντα χρωματιστὰ γυαλιὰ καὶ σπάγγους καὶ παλιὰ καρφιά, ποὺ τὰ περισσότερα ἀπ' ὅλ' αὐτὰ θέλουν πέταμα... Ὁ γέρος ἔχει τὴν πεῖρα, ξέρει τί ἀξίζει νὰ κρατηθῇ ἀπ' ὅλ' αὐτὰ καὶ τί εἶναι περιττὸ ἢ βλαβερὸ ἢ ψεύτικο... Γι' αὐτὸ οἱ γέροι σὲ χωριὰ καὶ σὲ πόλεις, εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ βοηθοῦν νὰ διατηρηθῇ ἡ παράδοση, ἡ πεῖρα τῶν χρόνων, ὅ,τι οἱ ἄνθρωποι ἔμαθαν σιγὰ σιγά, μὲ κόπο καὶ μὲ πολλὰ λάθη, καὶ ποὺ γίνεται γνώση καὶ φρόνηση γιὰ νὰ φωτίσῃ τοὺς κατοπινούς. Γι' αὐτὸ οἱ λαοὶ μὲ μεγάλο πολιτισμὸ καὶ μὲ ἱστορία, τιμοῦν ἰδιαίτερα τοὺς γέρους καὶ τὴν γνώμη τους. Ἰδιαίτερη θέση στοὺς πρεσβύτες ἔδιναν οἱ ἀρχαῖοι· Γέροντες καὶ Δημογέροντες ὀνομάζουν τοὺς ἄρχοντες τους οἱ Ἕλληνες ὅλα τὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς. Καὶ τὸν καλόγηρο Γέροντα τὸν ἀποκαλοῦν μὲ σεβασμὸ οἱ πιστοί, λὲς καὶ τὰ γεράματα εἶναι τίτλος καὶ τιμητικὸ ἀξίωμα... Οἱ λαοὶ ποὺ σέβονται τοὺς γέροντες, Θάνο μου, εἶναι «λαοὶ ποὺ ξέρουν νὰ σεβαστοῦν καὶ τὴν ἱστορία τους καὶ τὸ μεγαλεῖο τους».

Μαρίνα Μ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

Ἡ τιμωρία τῆς κυρίας Πηνελόπης.

Ποιός ἔχτισε τὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο;

Τὸ σημερινὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο χτίστηκε ἀπὸ τὸν ἀρχιτέκτονα Ἀναστάσιο Μεταξᾶ μὲ ἔξοδα τοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτη Γ. Ἀβέρωφ, στὴ θέση ἀκριβῶς ὅπου βρισκόταν τὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο τῶν Ἀρχαίων Ἀθηναίων.

Τὸ πρῶτο Παναθηναϊκὸ στάδιο τῶν ἀρχαίων δὲν ἦταν μαρμάρινο, οὔτε κὰν πέτρινο. Οἱ θεαταὶ κάθουνταν στὸ χῶμα καὶ παρακολουθοῦσαν τοὺς ἀγῶνες ποὺ γίνονταν κάτω στὸ στίβο. Ἀργότερα, κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ Β' αἰῶνα μ. Χ. ὁ Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς ἔχτισε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὸ στάδιο μὲ μαρμάρινα καθίσματα, μὲ προπύλαια καὶ μὲ μιὰ ὑπέροχη μαρμάρινη στοὰ στὴ σφενδόνη. Οἱ αἰῶνες πέρασαν, τὸ ἔθνος μας ὑποδουλώθηκε σὲ διάφορους ξένους καὶ τὰ μάρμαρα σοῦ Σταδίου χρησιμοποιήθηκαν γιὰ τὴν κατασκευή... ἀσβέστη!

Κι ὅταν τὸ 1869 ὁ ἀρχαιολόγος Τίλλερ ἔκανε ἀνασκαφὲς δὲ βρῆκε παρὰ ἐλάχιστα σκόρπια μάρμαρα στὴ θέση ὅπου ὑψωνόταν μεγαλόπρεπο τὰ ἀρχαῖο στάδιο. Τότε ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος ἔστειλε ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ἐθνικὸ εὐεργέτη Γ. Ἀβέρωφ, ποὺ βρισκόταν στὴν Ἀλεξάνδρεια, παρακαλώντας τον νὰ ἀναλάβῃ αὐτὸς τὰ ἔξοδα τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ Σταδίου. Ὁ Γ. Ἀβέρωφ δέχτηκε μὲ μεγάλη προθυμία καὶ ἀνέθεσε στὸν ἀρχιτέκτονα Ἀναστ. Μεταξᾶ τὴν κατασκευή του.

Στὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο χωροῦν ἄνετα 44.328 θεαταί. Ἂν ὅμως χρειαστῇ. μποροῦν νὰ χωρέσουν περισσότεροι ἀπὸ 80 χιλιάδες. Τὸ Στάδιο χωρίζεται σὲ σαράντα ὀκτὼ κερκίδες ποὺ εἶναι τοποθετημένες σὲ δυὸ ἀπανωτὲς σειρές, εἴκοσι τέσσερες ἐπάνω καὶ εἴκοσι τέσσερες κάτω. Οἱ σειρὲς αὐτὲς λέγονται διαζώματα.

ΣΑΣ ΜΙΛΑΕΙ ΤΟ ΣΙΔΕΡΟ

Εἶναι περιττὸ νὰ σᾶς συστηθῶ, γιατὶ δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος ποὺ νὰ μὴ μὲ γνωρίζη. Ἀπ' τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ, ἀκόμη καὶ τὴ νύχτα, ποὺ κοιμόσαστε στὸ «σιδερένιο» κρεβάτι σας, ἔχετε νὰ κάνετε μαζί μου. Δὲν λείπω ἀπὸ πουθενά! Ἀκόμη καὶ σὺ ποὺ διαβάζεις τώρα αὐτὰ τὰ λόγια μου, ἔχεις μέσα στὸν ὀργανισμό σου σίδερο κι ἂν λείψω μέσα ἀπὸ τὸ αἷμα σου, ἀρρωσταίνεις, χλωμιάζεις κι ὁ γιατρὸς σοῦ γράφει μιὰ συνταγὴ ποὺ περιέχει μέσα «σίδηρον», γιὰ νὰ τονωθῆ ὁ ὀργανισμός σου.

Ἡ γνωριμία μου μὲ σᾶς τοὺς ἀνθρώπους εἶναι πολὺ παλιά. Ἀπ' ὅσα ξέρω, τὸ πρῶτο μέταλλο ποὺ γνωρίσατε καὶ ποὺ χρησιμοποιήσατε ἦταν τὸ χρυσάφι. Αὐτὸ δὲν μοῦ κάνει ἐντύπωση γιατὶ τὸ χρυσάφι ἔχει ὡραῖο λαμπρὸ χρῶμα, ἐνῶ ἐγὼ εἶμαι μαῦρο κι ὅταν μάλιστα σκουριάσω παίρνω ἀπαίσια ὄψη. Ὕστερα ἀπ' τὸ χρυσάφι, τράβηξε τὴν προσοχὴ τῶν προγόνων σας ὁ χαλκός, γιατὶ ἔχει κι αὐτὸς ὡραῖο χρῶμα, μὰ πρὸ παντὸς γιατὶ εἶναι μαλακὸ μέταλλο καὶ δουλεύεται εὔκολα. Μὰ αὐτὸ δὲν εἶναι πλεονέκτημα γιατὶ τὰ μαλακὰ μέταλλα λυγίζουν εὔκολα κι εἶναι ἀκατάλληλα γιὰ νὰ τὰ χρησιμοποιῆτε γιὰ ὅπλα ἢ γιὰ ἐργαλεῖα. Ἐγώ, ὅμως, σὰν σκληρὸ μέταλλο ποὺ εἶμαι, δὲν λυγίζω κι ἔτσι ἔγινα ἀμέσως μόλις γνωριστήκαμε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ καλοὺς καὶ πιὸ ἀπαραίτητους βοηθοὺς στὸν ἀγῶνα σας γιὰ τὴ ζωή. Ἕνα ἄλλο μεγάλο πλεονέκτημά μου εἶναι ὅτι βρίσκομαι σὲ μεγάλη ἀφθονία, σχεδὸν σὲ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς, ἐνῶ τὸ χρυσάφι καὶ πολλὰ ἄλλα μέταλλα δὲν εἶναι τόσο ἄφθονα. Γι' αὐτὸ τὰ ὀνομάζετε ἄλλως τε σπάνια ἢ πολύτιμα μέταλλα. Μὴ νομίσετε, ὅμως, πὼς θέλω νὰ σᾶς παινευτῶ λέγοντας πὼς ἔχω μόνο προτερήματα. Ἔχω κι ἐγώ, ὅπως κάθε μέταλλο κι ὅπως κάθε ἄνθρωπος, τὰ μειονεκτήματά μου. Ἕνα ἀπ' αὐτά, ποὺ εἶναι καὶ τὸ σπουδαιότερο, εἶναι πὼς ἡ κατεργασία μου γίνεται πολὺ δύσκολα καὶ χρειάζεται πολὺ δυνατὴ φωτιά. Θὰ ἔτυχε βέβαια νὰ δῆτε στὰ σιδεράδικα πὼς μὲ βάζουν ἐπάνω σὲ ἀναμμένα κάρβουνα καὶ φυσᾶνε μὲ τὸ φυσερὸ ὥσπου νὰ κοκκινίσω καὶ νὰ μαλακώσω, γιὰ νὰ μπορέσουν ὕστερα νὰ μὲ χτυπήσουν μὲ πολὺ βαρειὰ σφυριὰ καὶ νὰ μοῦ δώσουν τὸ σχῆμα ποὺ θέλουν. Σήμερα, βέβαια, εἶναι ὅλα αὐτὰ εὔκολα πράγματα γιατὶ ἐσεῖς οἱ ἄνθρωποι ἔχετε προοδεύσει πολὺ καὶ μπορεῖτε μὲ διάφορους τρόπους νὰ κάνετε ψηλὲς θερμοκρασίες, ποὺ ὄχι μόνο μὲ λυώνουν ἀλλὰ καὶ μὲ ἐξατμίζουν. Θὰ σᾶς φανῆ ἴσως παράξενο αὐτὸ ποὺ σᾶς εἶπα. Κι ὅμως εἶναι ἀλήθεια! Ὅταν μὲ θερμάνετε πιὸ πάνω ἀπὸ 1500 βαθμοὺς ἀρχίζω νὰ λυώνω καὶ γίνομαι σὰν πηχτὴ σούπα. Τότε μὲ βλέπετε νὰ τρέχω κατακόκκινο, σὰν ρευστὴ φωτιά, μέσα ἀπὸ τὸ φοῦρνο ποὺ μὲ ζέσταναν. Καὶ ὅταν ἀρχίση ἡ θερμότης νὰ πλησιάζη στοὺς 3000 βαθμ., τότε συμβαίνει τὸ παράδοξο ποὺ σᾶς εἶπα. Ἀρχίζω νὰ ἐξατμίζωμαι. Τὸ εἴχατε φαντασθῆ ποτὲ σας πὼς ἕνα κομμάτι σίδερο μπορεῖ νὰ ἐξαφανισθῆ μπροστὰ ἀπ' τὰ μάτια σας καὶ νὰ γίνη ἀέριο;

Ὕστερα μοῦ δίνουν τὸ σχῆμα ποὺ θέλουν.

Ἀλλὰ εἴπαμε. Ὅλα αὐτὰ εἶναι δυνατὰ σήμερα ποὺ ἔχετε προοδεύσει τόσο πολύ. Τὸν παλιὸ καιρό, ὅμως, παρουσίαζε ἡ κατεργασία μου μεγάλες δυσκολίες. Γιὰ νὰ κατασκευασθῆ ἕνας πέλεκυς ἢ ἕνα ξίφος, χρειαζόταν δουλειὰ πολλῶν ἡμερῶν. Καὶ τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα, ἦταν πὼς ὕστερα ἀπὸ τόσους κόπους ἔβγαιναν τὶς περισσότερες φορὲς σκάρτα ὅπλα καὶ ἐργαλεῖα ποὺ ἔσπαζαν σὰν τὸ γυαλί.

Στὴν Αἴγυπτο βρέθηκαν σιδερένια ἀντικείμενα πού, ὅπως λογάριασαν οἱ ἀρχαιολόγοι, εἶχαν κατασκευασθῆ γύρω στὰ 2000 ἔτη π. Χ. Τὰ ἀντικείμενα αὐτὰ δὲν τὰ εἶχαν κατασκευάσει στὴν Αἴγυπτο, ἀλλὰ τὰ εἶχαν φέρει ἀπὸ τὴν Ἀσία, ἐκεῖ ποὺ βρισκόταν τὸν παλιὸ καιρὸ τὸ μεγάλο καὶ πανίσχυρο κράτος τῶν Ἀσσυρίων. Γενικά, φαίνεται, πὼς οἱ Ἀσσύριοι ἦταν οἱ πρῶτοι ποὺ βάλθηκαν νὰ κατασκευάσουν ὅπλα καὶ ἐργαλεῖα. Οἱ Ἕλληνες τελειοποίησαν πολὺ τὴν πρωτόγονο μέθοδο ποὺ ἀκολουθοῦσαν οἱ λαοὶ τῆς Ἀσίας καὶ κατάφεραν νὰ δώσουν μεγάλη ὤθηση στὴ βιομηχανία τοῦ σιδήρου. Ὁ Ὅμηρος, ποὺ περιγράφει στὴν Ἰλιάδα τὸν Τρωικὸ πόλεμο, ἀναφέρει σιδερένια ὅπλα καὶ ἐργαλεῖα ποὺ δὲν ἦταν μόνο στερεὰ ἀλλὰ καὶ δουλεμένα μὲ μεγάλη τέχνη. Οἱ Ρωμαῖοι, ποὺ εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ πολλὰ ὅπλα γιὰ τὶς περίφημες λεγεῶνες τους, ποὺ ὑπέταξαν ὅλον τὸν τότε γνωστὸ κόσμο, ἔπαιρναν σίδερο ἀπὸ τὰ ὀρυχεῖα τῆς Ἱσπανίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Γερμανίας. Μὰ ὅσο κι ἂν προσπαθοῦσαν καὶ οἱ Ρωμαῖοι, καὶ οἱ Ἱσπανοὶ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι, δὲν κατώρθωσαν νὰ κατασκευάσουν σίδερο καλῆς ποιότητας, γιατὶ δὲν εἶχαν μάθει ἀκόμη τὰ μυστικὰ τῆς κατεργασίας μου.

Κατὰ τὸν μεσαίωνα εἶχαν ἀποκτήσει μεγάλη φήμη διάφοροι ὁπλοποιοὶ στὴ Γαλλία καὶ στὴ Γερμανία ποὺ κατεσκεύαζαν ὡραῖα καὶ γερὰ ὅπλα καὶ πανοπλίες. Ἡ φήμη τους ἔγινε ἀκόμη πιὸ μεγάλη ἀργότερα, ὅταν ἐφευρέθηκαν τὰ κανόνια καὶ τὰ τουφέκια. Εἶναι ὅμως ἀνεκδιήγητο τί τραβοῦσαν αὐτοὶ οἱ τεχνῖτες γιὰ νὰ κατασκευάσουν ἕνα κανόνι. Ἔφτιαναν χωριστὰ μεγάλα στρογγυλὰ σιδερένια δαχτυλίδια ποὺ τὰ ἕνωναν ὕστερα μεταξύ τους μὲ σιδερένια στεφάνια σχηματίζοντας ἔτσι τὸν σωλῆνα τοῦ πυροβόλου. Οἱ ὀβίδες ποὺ χρησιμοποιοῦσαν στὴν ἀρχὴ ἦταν κι αὐτὲς μεγάλες στρογγυλὲς μπάλλες. Ἔβαζαν μέσα στὸ σωλῆνα μπαρούτι, ἔβαζαν μπροστὰ ἀπὸ τὸ στόμιο τὴν σιδερένια μπάλλα καὶ ὕστερα ἄναβαν τὸ μπαρούτι μὲ ἕνα φυτῆλι. Μὰ πολλὲς φορές, ἀντὶ νὰ πάη ἡ ὀβίδα στὸ ἐχθρικὸ στρατόπεδο ἔσκαζε ὁλόκληρο τὸ κανόνι, γινόταν χίλια κομμάτια καὶ σκότωνε ἐκείνους ποὺ τὸ χρησιμοποιοῦσαν.

Τὸ καλὸ εἶναι ὅτι σεῖς οἱ ἄνθρωποι ἔχετε ἀπίστευτη ὑπομονή. Ἀδιαφορώντας γιὰ ὅλους τοὺς κόπους καὶ γιὰ ὅλες τὶς θυσίες σας συνεχίσατε τὶς προσπάθειές σας ὥς ποὺ καταφέρατε στὸ τέλος νὰ βρῆτε τὴν τέχνη γιὰ νὰ κατασκευάζετε ἐξαιρετικῆς ποιότητας σίδερο καὶ ἀτσάλι. Ἔτσι φθάσατε στὴν σημερινὴ ἐποχὴ πού, ὅσο κι ἂν θέλετε νὰ τὰ χαρακτηρίζετε σὰν ἐποχὴ τῆς ἀτομικῆς ἐνέργειας, εἶναι στὴν πραγματικότητα ἡ δική μου ἐποχή, ἡ ἐποχὴ τοῦ σιδήρου.

Βλέπετε λοιπόν, πώς, χωρὶς νὰ ἔχω τὶς ἀξιώσεις τοῦ χρυσαφιοῦ καὶ τοῦ ἀσημιοῦ, εἶμαι ἕνα μέταλλο πολὺ χρήσιμο. Σᾶς τὸ λέω μάλιστα χωρὶς νὰ ντραπῶ καὶ χωρὶς νὰ νομίζετε πὼς θέλω νὰ κάνω τὸν καμπόσο, πὼς εἶμαι τὸ πιὸ χρήσιμο μέταλλο ποὺ ὑπάρχει.

Φ. Κ.

Η ΤΥΦΛΟΜΥΓΑ

Γιὰ νὰ παιχθῆ τὸ παιγνίδι αὐτὸ πρέπει νὰ φτιάξετε πρῶτα ὁ καθένας σας ἕνα «ρόπαλο» ἀπὸ ἐφημερίδα τυλιγμένη ὄχι καὶ πολὺ σφιχτά.

Οἱ παῖκτες τοῦ παιχνιδιοῦ μπορεῖ νὰ εἶναι 4 ἢ 5, καὶ περισσότεροι. Δένουν τὰ μάτια τους μὲ μαντῆλι καὶ στέκονται μακρυὰ ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, κοντὰ στοὺς τοίχους τοῦ δωματίου. Μόλις δοθῆ τὸ παράγγελμα «ἐμπρὸς» οἱ παῖκτες προχωροῦν καὶ προσπαθοῦν νὰ χτυπήσουν τοὺς ἀντιπάλους των μὲ τὰ «ρόπαλα».

Ἕνας, ἕνας οἱ παῖκτες ποὺ χτυπιῶνται βγαίνουν ἀπ' τὸ παιχνίδι. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ μείνη τελευταῖος, ἀνακηρύσσεται νικητής.

Τά παιδιά τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

Ἕνα μῆνα ἔμειναν ἀραγμένοι μπροστὰ στὸ Μότου Ἄρο, ὥσπου νὰ διορθώσουν τὰ κατάρτια τους, νὰ πάρουν νερὸ καὶ νὰ κάνουν τὶς ἀπαραίτητες προμήθειες γιὰ τὸ μεγάλο ταξίδι τοῦ γυρισμοῦ.

Καὶ τὴν παραμονὴ τῆς ἀναχωρήσεως, ἔκαναν μιὰ τελευταία ἐκστρατεία: βγῆκαν κι ἔκαψαν τὸ χωριὸ τοῦ Τακουρί. Ὁ ἴδιος ὅμως ὁ Τακουρὶ μὲ τοὺς δικούς του, εἶχε προφτάσει νὰ φύγη στὸ ἐσωτερικό.

Ἀπὸ ὅ,τι βρῆκαν, κατάλαβαν πὼς ὁ δύστυχος ὁ Μαριὸν κι οἱ σύντροφοί του εἶχαν φαγωθῆ ἀπὸ τοὺς κανιβάλλους.

Αὐτοὶ εἶναι οἱ ἄνθρωποι ποὺ πρόκειται νὰ συναντήσωμε! εἶπε τελειώνοντας ὁ Παγανέλι.

—Ὁ Θεὸς νὰ δώση νὰ μὴ ναυαγήσουμε σ' αὐτὴ τὴ στεριά, ψιθύρισε ὁ Τζὼν Μάνγκλς...

Ἡ ἕκτη νύχτα

Εἶχε ἔρθει ἡ ἕκτη μέρα καὶ οἱ ἀκτὲς τῆς Νέας Ζηλανδίας δὲν εἶχαν ἀκόμη φανῆ.

Αὐτὸ δὲν ἦταν καὶ τόσο παράξενο γιατὶ ἡ κακοκαιρία ἦταν πρωτοφανής.

Τὸ πῶς τὸ καράβι δὲν βούλιαξε δέκα φορὲς μὲ τὸ πλήρωμα ποὺ εἶχε, ἦταν σωστὸ θαῦμα!

Οἱ πέντε ναῦτες τοῦ Χάλλεϋ ἦταν διαρκῶς μεθυσμένοι ὅπως κι ὁ χαριτωμένος καπετάνιος τους ἄλλωστε.

Ἀλλὰ αὐτός, εἴτε γιατὶ φοβόταν γιὰ τὸ καράβι του, εἴτε γιατὶ τὸ ἔνστικτο τοῦ ναυτικοῦ ἦταν πιὸ δυνατὸ ἀπὸ τὸ μεθύσι του, κατάφερνε νὰ κυβερνάη τὸ καράβι του κατὰ κάποιο τρόπο καὶ νὰ τὸ σώζει ἀπὸ τὴν καταστροφὴ τὴν τελευταία στιγμή.

Οἱ δυὸ κυρίες ὑπέφεραν πολὺ ἀπὸ τὴν τρικυμία, κυρίως γιατὶ ἔπρεπε νὰ μένουν κλεισμένες μέσα στὸ ἀμπάρι ὅπου ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν ἀποπνιχτική.

Τὸ βράδυ τῆς ἕκτης μέρας, ἡ τρικυμία ὅλο καὶ γινόταν πιὸ δυνατή.

Ὁ Τζὼν Μάνγκλς κι ὁ Γουΐλσον, δὲν ἔφευγαν στιγμὴ ἀπὸ τὸ κατάστρωμα, ἐνῶ ὁ Χάλλεϋ γιὰ ν' ἀντιδράση φαίνεται στὸν καιρό, ἔπινε ἀδιάκοπα.

—Μὲ τὸ μεθύσι ποὺ ἔχει αὐτὸ τὸ γουρούνι, εἶπε ὁ Γουΐλσον, σίγουρα θὰ μᾶς φτιάση καμμιὰ ἱστορία.

—Ἔγνοια σου, Γουΐλσον, κι ἔχω τὸν νοῦ μου! εἶπε ὁ νέος πλοίαρχος. Μὲ τὴν πρώτη ἀνοησία ποὺ θὰ πάη νὰ κάνη, θὰ τοῦ πάρω τὸ καράβι ἀπὸ τὰ χέρια, ἔστω κι ἂν πρόκειται νὰ τὸν φοβερίσω μὲ τὸ πιστόλι μου.

—Καὶ σωστὰ θὰ κάνετε καπετάνιο μου! εἶπε ὁ Γουΐλσον. Δὲν ἀξίζει τὸν κόπο ν' ἀφήσωμε νὰ μᾶς βουλιάξει αὐτὸ τὸ τέρας!

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ὁ ἀέρας εἶχε δυναμώσει. Σφύριζε δαιμονισμένα στὰ ξάρτια, κι ἡ θάλασσα σήκωνε βουνὸ τὸ κῦμα.

Εὐτυχῶς τὸ σκαρὶ τοῦ καραβιοῦ ἦταν γερό, μὲ γερὴ καρίνα..

Ὡστόσο μιὰ στιγμὴ ποὺ ἡσύχασε κάπως ἡ τρικυμία, ὁ Μάνγκλς ἔπιασε τὸ μπράτσο τοῦ Οὐΐλσον:

—Ἄκουσες;

—Ἄκουσα, καπετάνιε μου!

—Αὐτὸς εἶναι ἀντιμάμαλος!

—Ναί... Ἡ στεριὰ πρέπει νᾆναι κοντά!..

Πράγματι, τὸ μαθημένο αὐτὶ τῶν ναυτικῶν εἶχε πιάσει τὸν ξεχωριστὸ ἦχο ποὺ κάνει ἡ θάλασσα ὅταν χτυπάει στὴν στεριὰ καὶ ξαναγυρίζει: τὸν «ἀντιμάμαλο».

—Αἴ, καπετάνιο! φώναξε ὁ Γουΐλσον στὸν Χάλλεϋ. Εἶναι στεριὰ κοντά. Ἀκοῦς; Εἶναι στεριά!

—Στεριά; Ποῦ τὴ βλέπετε τὴν

—Πέσαμε σὲ ὕφαλο...

στεριά; ἀποκρίθηκε ὁ μεθυσμένος πλοίαρχος.

—Τὴν ἀκοῦμε! Δὲν ἀκοῦς;

—Ν' ἀκούσω τὴ στεριά! Τί εἶναι τοῦτα; Ἀκούγεται ἡ στεριά;

Ὁ Γουΐλσον κατάλαβε πὼς ὁ καπετάνιος τῆς «Μακαρί» δὲν ἦταν γιὰ λόγια.

Ἔρριξε μιὰ ματιὰ τοῦ Τζὼν Μάνγκλς σὰν νὰ τὸν ρωτοῦσε «Νὰ τοῦ ριχτῶ;».

Ὁ Τζὼν δὲν πρόφτασε ν' ἀπαντήση.

Ἀκούστηκε ἕνα ἀπαίσιο τρίξιμο καὶ τὸ καράβι σὰ νὰ σφηνώθηκε.

—Πέσαμε σὲ ὕφαλο! φώναξε ὁ ναύτης.

Ὁ Τζὼν μὲ δυὸ πηδήματα βρέθηκε κοντὰ στὸν τιμονιέρη. Τὸν σκούντησε πέρα, κι ἔπιασε τὸ τιμόνι στὰ χέρια του. Ἦταν καιρός. Ἕνα μεγάλο κῦμα ξεκάρφωσε τὸ καράβι ἀπὸ τὸν ὕφαλο, καὶ μόνον οἱ ἐπιδέξιοι χειρισμοὶ τοῦ Τζὼν Μάνγκλς μπόρεσαν νὰ τὸ σώσουν.

Εὐτυχῶς ὁ Χάλλεϋ καθόταν φρόνιμος. Εἶχε καταλάβει πὼς μόνον ὁ νέος πλοίαρχος μποροῦσε νὰ τοῦ γλυτώσει πλοῖο καὶ φορτίο.

Τὸ γεγονὸς πάντως ἦταν, ὅτι ὁ πλοίαρχος δὲν ἤξερε ποῦ ἀκριβῶς βρισκόνταν.

Ἄκουγαν καθαρὰ τὰ κύματα νὰ σκάζουν σὲ κάποια μακρινὴ παραλία, ἀλλὰ δὲν ἤξεραν ποῦ εἶναι ἡ παραλία αὐτή.

Σὲ λίγο εἶδαν τὴ θάλασσα ν' ἀφρίζη μπροστά τους. Σημεῖο πὼς στὸ μέρος ἐκεῖνο ἦταν ὕφαλοι καὶ βράχια. Πέρασαν στιγμὲς ἀπερίγραπτης ἀγωνίας.

Ἡ θάλασσα οὔρλιαζε, ὁ ἀέρας μοιρολογοῦσε, καὶ ξαφνικὰ ὁ Μαλρέντυ ἀπὸ τὸ τιμόνι φώναξε:

—Τὸ τιμόνι ἔπιασε στοὺς βράχους!

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκούστηκε ἕνα φοβερὸ τρίξιμο καὶ ὁλόκληρο τὸ καράβι τραντάχτηκε: εἶχαν προσκρούσει σὲ βράχο.

Ξαφνικὰ ἕνα κῦμα μεγαλύτερο σήκωσε τὸ καράβι ψηλά, τὸ τίναξε ἀρκετὰ μέτρα μπρὸς κ' ὕστερα τὸ ἄφησε νὰ ξαναπέσῃ στὸν ὕφαλο.

Αὐτὴ τὴ φορά, ὕστερα ἀπὸ τὸν βρόντο τῆς προσκρούσεως τὸ καράβι δὲν κινήθηκε πιά: εἶχε σφηνωθῆ.

Οἱ δυὸ γυναῖκες πετάχτηκαν ἀπὸ τὸ ἀμπάρι στὸ κατάστρωμα. Ἀλλὰ τὰ κύματα τὸ σάρωναν ἀπὸ τὴ μιὰ ὡς τὴν ἄλλη ἄκρη, καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ σταθοῦν ἐκεῖ χωρὶς κίνδυνο.

Ὁ Τζὼν Μάνγκλις ὡστόσο, διαπίστωσε πὼς τὸ καράβι δὲν εἶχε σφηνωθῆ στοὺς βράχους, ὅπως εἶχε νομίσει στὴν ἀρχή, ἀλλὰ εἶχε «καθίσει» στὴν ἄμμο.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ὁ Νάκης καὶ ὁ Τώνης

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ὑποσχέθηκα στὸ προηγούμενο φύλλο, νὰ σᾶς διηγηθῶ πῶς ἔγιναν φίλοι ὁ Νάκης κι ὁ Τώνης. Λοιπὸν ἂς γυρίσουμε πέντε χρόνια πίσω. Τὰ δυό μας ἀγόρια θὰ ἤτανε τότε τεσσάρων χρονῶν καὶ γνωρίστηκαν σ' ἕνα ἀκρογιάλι τῆς Βουλιαγμένης, σὲ μιὰ ἐκδρομή.

Ὁ Νάκης φοβόταν τὴ θάλασσα γιατὶ εἶχε ἔρθει ἀπὸ χωριὸ στεριανὸ καὶ τὸν τρόμαζε ἡ γαλάζια της ἔκταση. Ὁ Τώνης ἀντίθετα, παιδὶ τῆς Ἀθήνας, εἶχε ἀρχίσει τὰ μπάνια του ἀπὸ δυὸ χρονῶν. Τὸν ἔλεγαν μάλιστα καὶ καλὸ κολυμπητή. Ὅλη ἡ συντροφιά μας. —ἤμουν ἐκεῖ κι ἐγώ—προσπαθοῦσε νὰ βάλη τὸ Νάκη στὴ θάλασσα, νὰ τὸν κάμη νὰ γνωριστῆ μὲ τὸ κῦμα της νὰ συμφιλιωθῆ μαζί της. Μὰ ἐκεῖνος ποῦ! Ἔβαζε κάτι στριγγλιὲς κάθε φορὰ ποὺ τὸν ἔπιαναν κι ὅλο τοὺς ξέφευγε πρὸς τὰ πεῦκα.

—Κοίταξε τὸν Τώνη πῶς κολυμπᾶ, τοὔλεγε ἡ μητέρα του. Στὸ τέλος τὰ καταφέραμε νὰ τοῦ βγάλουμε τὰ παπούτσια. Περπατοῦσε ἀκρούλα-ἀκρούλα πάνω στὴν ἄμμο. Μὰ κάθε φορὰ ποὺ ξεσποῦσε στὰ ποδαράκια του ἕνα κῦμα, ὁ Νάκης πάθαινε τέτοια τρομάρα ποὺ τὸ ἔβαζε στὰ πόδια σὰ νὰ τὸν κυνηγοῦσαν!

—Οὔ, ντροπή, τοῦ φώναξαν ὅλοι καὶ μόνο ὁ Τώνης τὸν κοίταξε μὲ συμπάθεια.

Τοὺς ἀφήσαμε μόνους καὶ πήγαμε σ' ἕνα ὕψωμα γιὰ νὰ στρώσουμε τὸ ἐξοχικό μας τραπέζι.

Ἔτσι ὅ,τι δὲν κατάφεραν οἱ μεγάλοι, κατώρθωσε νὰ τὸ κάνουν μονάχα τους δυὸ παιδιά... Τὰ εἴχαμε σχεδὸν ξεχάσει ὅταν μᾶς ξάφνιασαν τὰ παιδιάστικα γέλια τους. Χεροπιασμένα τὰ δυὸ ἀγόρια, πλατσουλοῦσαν γύρω ἀπ' τὰ βράχια, κοντὰ στ' ἀκρογιάλι. Τὰ πόδια τοῦ Νάκη βρέχονταν, ὣς τὰ γόνατα.

—Δόξα νἄχη ὁ Θεός, εἶπε ἡ μητέρα του. Ἦταν καιρὸς πιὰ ν' ἀρχίση τὰ μπάνια του.

—Βρῆκε τὸ δάσκαλό του εἴπαμε ὅλοι πολὺ εὐχαριστημένοι. Σὲ λίγο τοὺς εἴδαμε πάνω σ' ἕνα βραχάκι ἀρκετὰ βαθειά.

—Πέσε, φώναξε, ὁ Τώνης, εἶναι ἀνάβαθα, μὴ φοβᾶσαι θὰ σὲ κρατῶ.

Ἔκανε νὰ πέση ὁ Νάκης, μὰ πάλι γύριζε πίσω.

—Πέσε λοιπὸν φοβιτσιάρη!

—Ὄχι, δὲ θέλω!

—Λοιπόν, νά κι ἐγώ!

Τ' ἀκρογιάλι γέμισε στριγγλιές. Γυρίσαμε τρομαγμένοι καὶ τί νὰ δοῦμε. Ὁ Νάκης πάλευε μὲ τὰ κύματα στὰ ρηχά, νομίζοντας πῶς χανόταν. Κι ὁ Τώνης στεκόταν κοντά του μὲ τὸ νερὸ ὣς τὴ μέση καὶ γελοῦσε. Τέλος τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὰ χέρια καὶ τὸν ἔστησε ὄρθιο.

—Ἤθελες νὰ μὲ πνίξης κακέ! ἔλεγε κλαίγοντας ὁ Τώνης.

—Γιατί βασανίζεις τὸ παιδί, φώναξε κι ἡ μητέρα τοῦ Τώνη καὶ τοῦ ἔδωκε ἕνα δυὸ στὰ ψαχνά.

Τώρα τὸ κλάμα ἔγινε διπλό.

—Δὲν ἤθελα νὰ τὸν πνίξω, ἔλεγε ὁ Τώνης, ἤθελα νὰ τὸν μάθω νὰ κολυμπᾶ. Ἔτσι δὲν ἔκαμες κι ἐσὺ ὅταν ἤμουν μικρός; Δὲ μ' ἔρριξες ἀπὸ ἕνα βράχο γιὰ νὰ μάθω κολύμπι;

Καὶ μὲ τὴ συναίσθηση τῆς ἀδικίας ποὺ τοῦ εἶχαν κάμει, τ' ἀγόρι δὲν ἐννοοῦσε νὰ σταματήση τὸ κλάμα.

—Πᾶμε νὰ φᾶμε κι ἀφῆστε τους, εἶπα στὴν παρέα. Νὰ δῆτε ποὺ θὰ τὰ φτιάξουν.

Πραγματικὰ σὲ λίγο εἴδαμε ἀγκαλιασμένα τ' ἀγόρια νὰ μπαίνουν στὴ θάλασσα καὶ νὰ πέφτουν μαζὶ ἀπὸ τὸ βραχάκι. Ὁ Τώνης εἶχε ἀρχίσει τὰ πρῶτα μαθήματα στὸν καινούργιο του φίλο. Μὰ φυσικὰ ἔχουν κι ἄλλες πολλὲς ἱστορίες ποὺ θὰ τὶς ποῦμε μὲ τὸν καιρό.

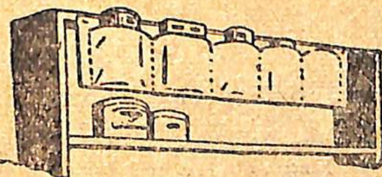
Μ' ἀγάπη

Ἡ Γιαγιὰ Καντιανὴ

Οἱ μικρὲς νοικοκυρὲς πρέπει νὰ φτιάξουν

ΧΡΗΣΙΜΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

Ὅταν ἡ μικρὴ νοικοκυρὰ ἔχει λίγη φαντασία, μπορεῖ νὰ βρῆ—ἢ νὰ ἐπινοήση—διάφορα πραγματάκια ποὺ τὴν εὐκολύνουν πολὺ στὴν καθημερινὴ ζωή.

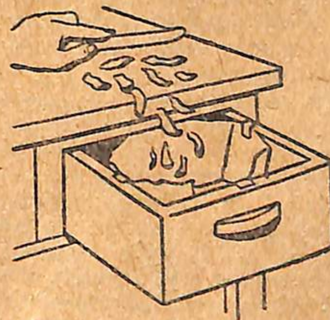
Νὰ μερικὰ ποὺ δείχνουν οἱ εἰκόνες μας.

Αὐτὴ ἡ ἐταζερίτσα στὸν τοῖχο, ἔχει θῆκες ἀπὸ χοντρὸ πανί, ὅπως συνηθίζουν σὲ ἄλλους τόπους, γιὰ νὰ τοποθετοῦν μέσα τὰ παπούτσια. Ἀντὶ γιὰ παπούτσια, στὶς θῆκες μποροῦμε νὰ τοποθετήσωμε ἕνα σωρὸ χρήσιμα πράγματα: μπουκάλια, βοῦρτσες κλπ.

Μᾶς χρειάζεται κάποτε μιὰ μεγάλη ἁλατιέρα, ἢ μᾶλλον ἕνα βάζο γιὰ τὴν ποτάσσα, ἢ ὅτι ἄλλο χρησιμοποιοῦμε στὴν κουζίνα καὶ δὲ θέλομε νὰ τὸ ἀφήσωμε στὸ χαρτί του. Αὐτὸ τὸ γυάλινο βάζο, εἶναι πολὺ πρακτικό, ἀφοῦ ἀνοίξομε στὸ καπάκι του μερικὲς τρύπες μ' ἕνα καρφὶ χοντρὸ ἀνάλογα μὲ τὸ τί θὰ βάλωμε μέσα. Ἀπάνω στὸ γυαλί, γιὰ νὰ τὸ πιάνωμε εὔκολα καὶ νὰ μὴ μᾶς γλυστράη, ὅταν τὰ χέρια μας εἶναι βρεμένα, κολλᾶμε λευκοπλάστη, ἢ ταινίες (μὲ ἀλευρόκολλα).

Ἕνα χάρτινο καλάθι — κι ἀπὸ ἐφημερίδα ἀκόμη γίνεται—ποὺ τὸ βάζομε στὸ συρτάρι, καὶ μέσα πετᾶμε ὅλα τὰ σκουπίδια τοῦ τραπεζιοῦ: φλοῦδες, ὑπολείματα ἀπὸ χόρτα, ὑπολείματα ἀπὸ τὴν χειροτεχνία κλπ.

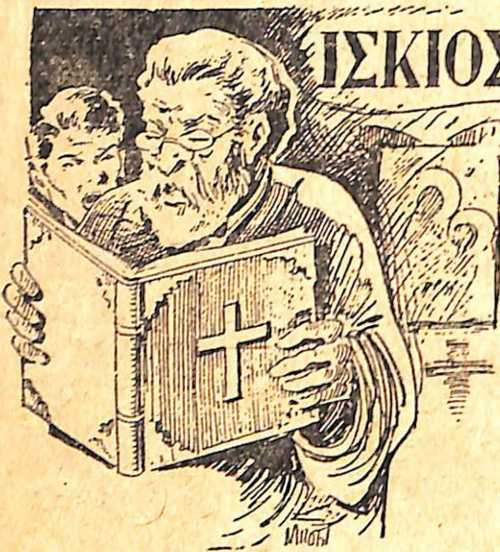
Ἀνάλογες τέτοιες μικρὲς ἐφευρέσεις ποὺ εὐκολύνουν πολὺ τὸ νοικοκυριὸ καὶ κάνουν διασκεδαστικὴ κι εὐχάριστη τὴ ζωὴ τῆς μικρῆς νοικοκυρᾶς, εἶναι ἄπειρες.

Κέφι καὶ λίγη φαντασία πρέπει νὰ ἔχῃ ἡ μικρὴ νοικοκυρά.

Ἡ θεία Μαριάνα

Ἀπὸ τὶς ἀναμνήσεις τοῦ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ὁ ΙΣΚΙΟΣ τοῦ ΠΑΤΕΡΑ μου

Κάθε μέρα τὸ πρωΐ, ὅταν σταθῶ μπροστὰ στὸν καθρέφτη νὰ χτενιστῶ καὶ νὰ ταχτοποιήσω τὰ δυσυπόταχτα μαλλιά μου, ποὺ ὅσο ἀραιώνουν, τόσο δὲ συμμαζεύονται, δοκιμάζω μιὰ ἐπιστροφὴ στὰ περασμένα.

Τότε, παιδὶ δέκα χρονῶν, στέκοντας δεξιὰ στὸν πατέρα μου, διάβαζα τὸν ὄρθρο καὶ ψαλμοὺς πολλοὺς πολλὴ ὥρα, μαζί του ὀρθρινά. Κι ἐνῶ διάβαζα, τὸν κοιτοῦσα μὲ ματιὲς κλεφτάτες πῶς ταχτοποιοῦσε καὶ ἐκεῖνος τὰ σγουρόγκριζα καὶ μισολευκασμένα μαλλιά του. Ξανθογένης, ροδοκόκκινος καὶ γαλανομάτης στέκοντας μπροστὰ στὸ εἰκονοστάσι καὶ ψιθυρίζοντας μέσα στὰ ξανθά του μουστάκια τὶς εὐχὲς καὶ τὰ ἱερά του τροπάρια, χτενιζόταν, χτενιζόταν κρατώντας μὲ τ' ἀριστερὸ τὴ θερριὰ πλεξούδα πίσω στὸ λαιμό του, ἐνῶ τὴν περνοῦσε ἀπανωτὰ μὲ τὸ χτένι του τὸ ἁδρό, ὥσπου νὰ ὑποταχτῆ ἡ σγουρή, καὶ δεθῆ μὲ τὸ κορδόνι του τὸ μεταξένιο γιὰ νὰ μπῆ μέσα στὸ καλιμαύκι του ὑποταχτικά, τὴν ὥρα ποὺ θὰ ξεκινοῦσε γιὰ τὴν ἐκκλησία, καὶ τὄβαζε στὸ κεφάλι του ὁ ξανθογένης ὁ παπάς.

Τὸν θυμᾶμαι! Τὰ μάτια του σπίθιζαν, τὰ καταγάλανα, θάλασσα ἀγάπης καὶ εἰρήνης, μὰ καὶ φροντίδων καὶ πικριῶν γιὰ τὰ ἑφτά του παλληκάρια, ποὺ τὸν τριγύριζαν καὶ τὸν ἔκαναν νὰ κουράζη τὸ μυαλό του ἀπὸ τὶς φροντίδες.

Τὰ γένεια του, ξανθὰ καὶ μισοασπρισμένα, ἔλαμπαν σαπουνισμένα καὶ τὰ μουστάκια του ἔπεφταν πλατιά, κοκκινισμένα ἀπὸ τὸ τσιγάρο καὶ τὸ ναργιλέ, ποὺ μὲ τόση τέχνη ἔπινε καὶ ἀπολάβαινε, μαθημένος ἀπὸ τὴ μακρόχρονη ξενητειὰ του στὸ Ἰκόνιο καὶ τὴν Προύσα, μὲ διαλεχτὸ τουμπεκί.

Ἡ μύτη του, λιγάκι γαμψή, κατέβαινε μέσα στὸ χώρισμα τῶν μουστακιῶν του ὄμορφα καὶ τὰ ξανθὰ φρύδια του τὴ στεφάνωναν.

Ἔτσι τὸν ἔβλεπα μὲ τὸ λεβέντικο ἀνάστημά του μέσα στ' ἀντερί του, πρὶν ντυθῆ καὶ ζωστῆ τὴν καντιφεδένια του ζώνη—κι εἶχε ζῶνες πολλὲς—ποὺ τοῦ τὴν κέντησε κάποια χριστιανή, δῶρο Χριστουγιεννάτικο, μὲ βυζαντινὰ χρωματιστὰ σχήματα καὶ πρὶν φορέση τὰ σαγιακένια λαπτσίνια του καὶ βάλη στὰ ποδάρια του τὶς κουντοῦρες του, φαρδιομύτισες, τέτοιες ποὺ ν' ἀναπαύουν τὰ πόδια του, καὶ ποὺ στὰ νιάτα του πορπάτησαν ἀποστάσεις καὶ ξενητειᾶς μονοπάτια δύσβατα κι ἀγκαθερά, ἀπ' Ἀνατολὴ σὲ Δύση.

Κάποτε γύριζε καὶ μ' ἔλουε μὲ ματιὲς χαδιάρικες ἀπάνω στὸ χτένισμά του, ὅταν μὲ τ' ἀριστερὸ ἀνέμιζε τὶς ξανθιὲς μποῦκλες του.

Ἤμουν ὁ ἕκτος γιός του, ποὺ μὲ γέννησε, ὅπως ὁ Ἀβραάμ, ἀπάνω στὴ μεγάλη του ἀρρώστια, καὶ τώρα τὸν βαστοῦσα ἀπὸ τὸ τζουμπὲ ὅπου κι ἂν πήγαινε, ποὺ ἔτρωγα μαζί του φάρμακα πλαστὰ—τὰ μαντζουνένια χάπια τῆς μητέρας μου—γιατὶ ὁ πατέρας μου κατάπινε χάπια ἀληθινὰ γιὰ τὴν ἀρρώστια του καὶ τὸ βήχα του, τὸ βήχα ποὺ τοὔμεινε ἀπὸ τότε καὶ δὲν ἔπαψε ποτὲ ὣς τὸ θάνατό του. Γι' αὐτὸ καὶ μ' ἔλεγαν: ὁ χάπης! Αὐτὴ ἡ ματιά του μοῦ μένει ἀλησμόνητη.

Ὅταν τελείωνε αὐτὴ ἡ ὀρθρινὴ τουαλέττα, ἐνῶ ἐγὼ ἢ κάποιος ἄλλος μου ἀδερφός, διαβάζαμε τοὺς ψαλμούς, τυλίγονταν τὴ γούνα του καὶ τὸ μεγάλο σάλι του στὸ λαιμό του, ἔβανε τὸ τζουμπέ του, πότε τὸν παλιὸ πότε τὸν καινούργιο—κατὰ τὴν ἡμέρα—ποὺ τοὔδινε δεσποτικὴ λαμπράδα καὶ παίρνοντας τὸ μπαστούνι του τὸ βαρὺ ξεκινοῦσε γιὰ τὴν ἐκκλησιὰ βαθὺ πουρνό.

Τὸν ἔβλεπα καὶ χαίρουμαν περήφανος γιὰ τὸν πατέρα μου τὸν Παπαχριστόλδο, ποὺ ὅλοι τὸν ἀγαποῦσαν καὶ τὸν λάτρευαν—οἱ γυναῖκες ξέχωρα γιὰ τὰ παρήγορα διαβάσματα τῶν εὐχῶν του ἀπάνω στοὺς ἀρρωστημένους καὶ τὰ παιδιά.

Στὴν ἐκκλησιὰ τὸν ἔβλεπες ἢ στὸ προσκυνητάρι, νὰ ψέλνη τὴ λιτὴ καὶ νὰ μυρώνη τοὺς χριστιανοὺς ἢ στὸ ἅγιο βῆμα νὰ λέη μακαμλίδικα τὸ Βαγγέλιο μὲ τὴ βαρειὰ φωνή του ἢ νὰ ψέλνη τὸ «Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου» τὶς προηγιασμένες. Τί φωνὴ ὑποβλητικὴ καὶ κατανυκτική!

Τοὺς ἤχους τοὺς ἤξερε ἀπὸ τὸν πατέρα του τὸν Παπαμόσκο, τὸ δάσκαλο τῆς Αἴνου καὶ κατόπιν ἔξαρχο τῆς Καρποδαίμονος καὶ τὸν παπὰ τῶν ἁγισαρανταμάρτυρων. Τοῦ Παπαμόσκου γιὸς ἦταν κι ἐμεῖς ἀγγόνια του, ἑφτὰ ἀγόρια καλλίφωνα.

Ἔτσι μάθαμε κι ἐμεῖς τοὺς ἤχους καὶ τὰ ψαλσίματα ὅλα καὶ τὶς ἱεροτελεστίες ἀπὸ τὰ βαφτίσια καὶ τὶς παρακλήσεις ὣς τὴν κηδεία. Μπορούσαμε καὶ νὰ φορέσωμε καὶ τὸ πετραχήλι καὶ νὰ κάνωμε καὶ τὸ εὐχέλαιο καὶ τὴν παράκληση καὶ τὸν ἁγιασμό. Γι' αὐτὸ καὶ μᾶς ἔπαιρνε πάντα μαζί του ἀπὸ ἕναν νὰ τὸν βοηθοῦμε. Καὶ τὸν βγάζαμε καὶ στὴ λειτουργία ἀσπροπρόσωπο. Λέγαμε ὣς τὸ «Χερουβικὸ» καὶ τὸ «Ἄξιόν ἐστιν» καὶ τὸ «Αἰνεῖτε τὸν Κύριον» καὶ τὰ «Ἑωθινὰ» καὶ ξέραμε λογῆς-λογῆς δοξολογίες ἀπάνω στὸ κάθε ἑωθινὸ σὲ ὀχτὼ ἤχους.

Τί νὰ πρωτοθυμηθῶ ἀπὸ τὴ ζωή μας ἐκείνη! Ὅλα μὲ συγκινοῦν, ὅπου κι ἂν στραφῆ ἡ θύμησή μου.

Μὰ τώρα μὲ κυνηγᾶ εὐχάριστα ἡ μορφή του. Καὶ ἡ μορφή του εἶμαι... ἐγώ! Καὶ μὲ κυνηγᾶ παράξενα. Ὅταν σταθῶ στὸν καθρέφτη-ἕνα αὐγουλάτο καθρέφτη τοῦ τοίχου, ποὺ στέκομαι μπροστά του κάθε μέρα νὰ χτενιστῶ τὸ πρωΐ, τὸ μεσημέρι, κάποτε καὶ νὰ δέσω τὴ γραβάτα μου ἢ νὰ ξυριστῶ τὸ πρωΐ.

Ὤ! Νά μπροστά μου ὁ ξανθὸς πατέρας μου μὲ τὰ σγουρὰ μαλλιά, μὲ τὰ καταγάλανα ἀγαθὰ μάτια μὲ τὴ μύτη λίγο γαμψὴ νὰ κατεβαίνη ὁμαλὰ στ' ἀπάνω χείλι. Ἂν εἶχα μακριὰ μουστάκια, μαλλιὰ γιὰ παπαδικὸ κεφάλι, θἄμουν ὁ ἴδιος στὸ ὕφος, στὴν ψυχή, στὶς κινήσεις, τόσο ποὺ εἶμαι ὁ ἴσκιος τοῦ πατέρα μου.

Κι' αὐτὸ μὲ συγκινεῖ βαθιὰ γιατὶ ζωντανεύει τοὺς παλιοὺς καιρούς, τὰ παιδικά μας χρόνια, τὴν ἐποχὴ τῆς ἀμέριμνης ζωῆς, ποὺ ἕνας ἐκεῖνος νοιαζόταν γιὰ ὅλους μας καὶ γιὰ ὅλα, ὁ ἀγαθὸς ξανθὸς Παπαχριστόλδος, γιὰ τὸ ψωμί μας, τὸ σχολειό μας, τὰ βιβλία καὶ τὰ χαρτιά μας, τὰ ροῦχα μας καὶ τὸ ξετίναγμά μας.

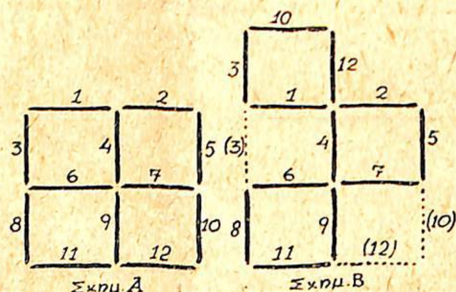
Ὅταν πέθαινε, ξεψυχώντας, εἶπε στὴ μάνα μας τὴν παπαδιά, τὴν Παπαχριστόλδου:

—Παπαδιά, σὲ ζηλεύω, γιατὶ γὼ πεθαίνω χωρὶς νὰ χαρῶ τὰ παιδιά μου! Θὰ τὰ χαίρεσαι σύ!

Πέθανε λιγάκι νωρίς, χωρὶς νὰ μᾶς χαρῆ ξανοιγμένους ὅλους μας ἀπὸ τὸν μεγάλο ὣς τὸ μικρό. Ὅμως τ' ὄνομά του ὑπάρχει καὶ δὲν ἔσβησε: Ὁ Παπαχριστόλδος! Ὁ γεννήσας υἱόν, οὐκ ἀπέθανε.

ΠΟΛΥΔ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΜΕ ΤΑ ΣΠΙΡΤΑ

Ἕνα ἀκόμα παιγνίδι ποὺ μπορεῖ νὰ παίξετε μὲ τοὺς φίλους σας:

Σχηματίζετε σὲ χαρτὶ ἢ μὲ σπίρτα ἕνα σχῆμα σὰν κι αὐτὸ ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα Α καὶ λέτε στὸ φίλο σας νὰ μεταθέση τρία σπίρτα—προσέξτε. Νὰ μεταθέση καὶ ὄχι νὰ ἀφαιρέση—καὶ νὰ περιορίση τὰ τετράγωνα ἀπὸ 4 σὲ 3. Τὰ τετράγωνα πρέπει νὰ εἶναι στὸ ἴδιο σχῆμα καὶ συνεχόμενα.

Γιὰ νὰ τὸ πετύχετε: Βγάζετε ἀπὸ τὸ σχῆμα Α τὰ σπίρτα 3, 12 καὶ 10 καὶ τὰ προσθέτετε ἔτσι ὥστε νὰ σχηματίσουν ἕνα τετράγωνο μὲ τὸ σπίρτο 1. Ἔτσι ἔχετε τὸ σχῆμα Β μὲ τρία μόνο συνεχόμενα τετράγωνα.

*

Γιὰ νὰ τοῦ δείξη τὸν τρόπο

Ἕνας εὐγενὴς εἶχε στὴν ὑπηρεσία του ἕναν ὑπηρέτη ἀνόητο. Κάποια μέρα τὸν ἔστειλε νὰ δώση σ' ἕνα φίλο του λίγα φροῦτα ἀπὸ τὸν κῆπο του. Τὰ εἶχε βάλει σ' ἕνα πιάτο πολύτιμο, ἀπὸ φίνα πορσελάνη, σκεπασμένα μὲ ἕνα ἄλο ὅμοια πιάτο. Γυρίζοντας ὁ ἀνόητος ὑπηρέτης μὲ τὰ δυὸ πιάτα, ἔσπασε τὸ ἕνα ἀπὸ ἀπροσεξία καὶ ἀνάφερε τὸ ἀτύχημα στὸν κύριό του. Ὁ εὐγενὴς θύμωσε πολὺ καὶ τοῦ εἶπε:

—Μὰ πῶς ἔκανες καὶ τὸ ἔσπασες;

—Νά, ἔτσι εἶπε ὁ ὑπηρέτης, κι' ἄφησε καὶ τὸ ἄλλο πιάτο νὰ πέση ἀπὸ τὰ χέρια του, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ σπάση κι' αὐτό..

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ "ΣΠΙΤΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ„

Ἁγία Κυριακὴ Καστοριᾶς. Τὸ «Σπίτι μας» πῆρε γιορτάσιμη ὄψη τὶς τρεῖς μέρες ποὺ συγκεντρώθηκαν ἐδῶ οἱ ἀρχηγοὶ τῆς Μονάδας μας μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ τοπικοῦ συνεδρίου. Τὰ ἀγόρια καὶ τὰ κορίτσια ἔκαναν ὅ,τι μποροῦσαν γιὰ νὰ καταστήσουν πιὸ ἄνετη καὶ πιὸ εὐχάριστη τὴν παραμονὴ στὸ χωριό μας τῶν ἐπισκεπτριῶν μας.

Κάθε βράδυ τὰ παιδιὰ εἶχαν καὶ ἀπὸ μιὰ συγκέντρωση—γιορτὴ ψυχαγωγίας. Μὲ τὴν ἀποκλειστικὴ πρωτοβουλία τῶν παιδιῶν παίχτηκαν πατριωτικὰ σκέτς, κωμωδίες, παιγνίδια καὶ χορός.

Τὸ τελευταῖο βράδυ σὲ συγκέντρωση μητέρων οἱ δυὸ μαθήτριες τοῦ «Σπιτιοῦ» Σοφούλα Τσουλουκίδου καὶ Δέσποινα Κυβελίδου τραγούδησαν ἕνα τραγούδι ποὺ τὸ ἔγραψε ἡ δεύτερη ἐνῶ φύλαγε τὰ ζῶα της στὸ λόγγο.

Νά καὶ τὸ ὄμορφο αὐτὸ τραγούδι:

Εἰς τὸ Σπίτι ὅποιος ἔρθει
θὰ ἰδῆ πολλὰ παιδιά
Θὰ ἰδῆτε νὰ δουλεύουν (χορεύουν)
ὅλο κέφι καὶ χαρὰ (δὶς)

Καὶ τὸ Σπίτι εἶναι γεμάτο
ἔχει ἀπ' ὅλες τὶς δουλειές,
ἀργαλειὸ καὶ ξυλουργεῖο (τὸν ἀγρὸ καὶ τὸ ραφεῖο)
γιὰ τοὺς νιούς, τὶς κοπελλιὲς (δὶς)

Καὶ μαθαίνουν ἄλλα τόσα
καὶ ἀπὸ τὴν Ἀρχηγό,
ν' ἀγαποῦνε καὶ τὸ Ἔθνος,
τὸ δοξασμένο κι ἱερὸ (δὶς) (τὴν Ἑλλάδα καὶ Θεό).

Εὐγνωμονοῦμε τὴ Μανούλα
ποὺ μᾶς ἀγαπᾶ πολὺ
καὶ φωλιὰ μᾶς ἔχει χτίσει
στὴν ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ (δὶς) (Κι εἶναι πάντοτε ζεστή).

Εὐχαριστοῦμε τὶς δεσποινίδες,
κι ἐσᾶς, Διοικητές,
ποὺ σκορπᾶτε καλωσύνη (εὐθυμία)
μὲς στὶς παιδικὲς καρδιὲς (δὶς).

Εὐχαριστοῦμε τὸ προσωπικό,
καὶ Ἐσᾶς κὺρ Διοικητὰ
ποὺ μᾶς εἶστε παραστάτες
καὶ μᾶς δίνετε φτερά,
ποὔρχεστε νὰ μᾶς ἰδῆτε
καὶ μᾶς δίνετε χαρά.

Ἀχλαδοχώρι: Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Ἀχλαδοχωρίου μαζὶ μὲ τὴν ἀρχηγὸ ἐπισκέφθηκαν τὸ Πάσχα, τοὺς ἀκρίτες στὰ φυλάκια τῆς Τζαμάρας, καὶ τοὺς μοίρασαν τσιγάρα, αὐγὰ καὶ κουλούρια.

Τὰ τσιγάρα τὰ ἀγόρασαν μὲ λεπτὰ ποὺ μάζεψαν ἀπὸ τὴ γιορτὴ ποὺ ἔδοσαν τὴν 25η Μαρτίου.

Μετὰ τὴν παράσταση ποὺ ἔδωσαν τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» Ἀχλαδοχωρίου, κατὰ τὴν ἐπέτειο τῆς 25ης Μαρτίου μὲ τὸ πατριωτικὸ ἔργο «Τὸ Χάνι τῆς Γραβιᾶς». Οἱ μαθηταὶ καὶ οἱ μαθήτριες ποὺ ἔλαβαν μέρος εἰς τὴν ὡραία ἑορτὴ φωτογραφούμενοι στὴ σκάλα τοῦ σχολείου μὲ τὸ καθηγητικὸ προσωπικό. Μὲ τὰ χρήματα ποὺ μαζεύτηκαν ἀπ' τὴν ἑορτή, τὰ παιδιὰ τοῦ Σπιτιοῦ ἀγόρασαν δῶρα ποὺ τὰ πρόσφεραν στοὺς ἀκρίτες.

Οἱ κοπέλλες τοῦ «Σπιτιοῦ» Χουμνικοῦ ἐργάζονται χαρούμενες στὸν ἀργαλειὸ καὶ ὑφαίνουν μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν ὑφάντρια δίδα Κατ. Λιάπη ντιβανοκαλύμματα γιὰ νὰ τὰ δωρίσουν στὸ καινούργιο «Σπίτι» τῶν Ν. Κερδυλλίων.

Ἀριστερά: Στὸ ξυλουργεῖο τοῦ «Σπιτιοῦ» στὴ Φιλώτεια. Δεύτερος ἀριστερὰ ὁ ξυλουργός, ποὺ ἀκούραστα διδάσκει στὰ παιδιὰ τὴν ξυλουργικὴ τέχνη.

Δεξιά: Στὴν αἴθουσα τοῦ «Σπιτιοῦ» Φιλώτειας. Ἀπὸ τὴ σειρὰ τῶν ὀρθίων, δεύτερη ἡ Ἀρχηγὸς δὶς Καίτη Μητσοπούλου μὲ τὸ τεχνικὸ προσωπικὸ τοῦ «Σπιτιοῦ». Καθισμένοι μαθηταὶ τοῦ ξυλουργείου καὶ μαθήτριες τοῦ ραφείου καὶ ὑφαντουργείου.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Ἀπὸ πολλὰ γράμματα φίλων μας ὅπως τοῦ Βασίλη Μπακατσῆ, Ἐρωτοκρίτου Ἰτζέ, Ἰωάννου Λιόντου, πληροφορούμεθα πὼς στὴν παιδόπολη Ἁγίου Ἀνδρέα γίνεται μιὰ ἐξαιρετικὰ ἐπιτυχημένη ἀθλητικὴ κίνηση:

Ἔτσι: Σὲ συνάντηση ὁμάδος τῆς Παιδοπόλεως μὲ ὁμάδα τῆς Νέας Μάκρης νικήτρια ἀναδείχτηκε ἡ πρώτη μὲ 3—2.

Ἀκόμα: ἡ ἰσχυρὴ ὁμάδα τῆς «Μακεδονικῆς Θύελλας» ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ Ὀλύμπου μὲ σκὸρ 4—2. Ἡ νικήτρια ὁμάδα εἶχε τὴν ἑξῆς σύνθεση: Μαντζούκας, Χρήστου, Παπαδόπουλος Λ., Λαμπριανίδης, Ἰντζές, Μπατσαρᾶς, Πουσίνης, Μέλκος, Παπαδόπουλος Γ., Παπαδόπουλος Ι.

—Στὸ γήπεδο τῆς Νέας Μάκρης συναντήθηκαν σὲ ἀγῶνα ρεβὰνς οἱ δυὸ ποδοσφαιρικὲς ὁμάδες Ἁγίου Ἀνδρέου — Νέας Μάκρης. Τὸ ἀποτέλεσμα ἰσόπαλο 1—1.

Σὲ συνάντηση δυὸ ἄλλων ὁμάδων Ἁγίου Ἀνδρέα καὶ Ν. Μάκρης νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη μὲ 1—0.

Ἡ πρώτη ὁμάδα τῆς Παιδοπόλεως ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς ἑξῆς παίκτας: Μισιρλίδης Ι., Τροχίδης Θ., Πασιόπουλος Θ., Σδοῦκος Ι., Βουλγαρίδης Χ., Στασινὸς Χ., Δῆμου Κ., Μπίκης Χ., Θεσσαλονικιὸς Δ., Φωτίου Χ., Παπαδόπουλος Π.

—Ἡ ὁμὰς τῆς «Πίνδου» ἀφοῦ νίκησε τὴ Β' Παιδοπόλεως ἀναδείχθηκε νικήτρια σὲ συνάντηση μὲ τὸ «Γράμμο» μὲ τέρματα 5—2.

Γ. Ξ.

—Σὲ φιλικὸ ἀγῶνα ἡ Α' ὁμάδα Γ' Κοινότητος ἐνίκησε τὴν Γ' ὁμάδα τῆς Γ' Κοινότητος μὲ σκὸρ 5—1.

Τὰ τέρματα τὰ πέτυχαν οἱ ἑξῆς: Χρίστου 3, Ἀϊβατσίδης 1 καὶ Ζαχαράκης 1.

Ἡ νικήτρια ὁμάδα εἶχε σύνθεση: Βέτος Ι., Στεφανίδης Σ., Κοτσαγερίδης Γ., Ἀνεστάκης Σ., Χρίστου Ν., Πουλῆς Σ., Κουρτσίδης Χ., Ἀϊβατσίδης Β., Ζαχαράκης Γ., Πρόϊος Μ. καὶ Δροσίδης Κ.

Θεσσαλονίκη: Εἰς τὴν Παιδόπολιν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἡ νέα ἰσχυρὴ ὁμάδα τοῦ ΠΑΟΚ βγῆκε νικήτρια: Μὲ Παρτιζὰν 5—4, μὲ Ὀλυμπιακὸν 2—1, μὲ τὴν ὁμάδα τοῦ Ἀγρινίου 7—3 καὶ 5—2, μὲ τὴν ὁμάδα «Ἑλλάς» 5—4. Ἡ σύνθεση τοῦ ΠΑΟΚ: Ἀλεξιάδης Π., Μπακατσῆς Β. Μέλκος Θ., Μηνᾶς Κ., Τακατσῆς Β. Μέλκος Θ., Μηνᾶς Κ., Ταζούδης Π., Χαραλαμπίδης Λ., Στανίσης Γ. Ἀπατσίδης Σ., Μπάτσκος, Νικολάου Γ., Μηνᾶς Ν.

Β. Μπακατσῆς

Κάρπαθος: Μετὰ πεισματώδη ἀγῶνα οἱ μαθηταὶ τῆς Ε' Γυμνασίου ἐπεβλήθησαν τῆς Δ' στὸ βόλεϋ μπώλ.

Μεσσήνη: Ἡ ὁμὰς τῆς τρίτης τοῦ Γυμνασίου Μεσσήνης «Φαέθων» ἐνίκησε τὴν ἀντίπαλον τετάρτην «Ἑρμῆς» μὲ πόντους 16—8, 18—10. Ἡ νικήτρια: Πανταζόπουλος, Πατρίκης, Τσοπανάκης, Οὐτσικας, Φράγκος, Ζολώτας.

Τρ. Πανουσόπουλος

—Ἡ ὁμὰς βόλεϋ-μπὼλ «Ἄρης» ἐνίκησε τὴν «Φαβιόλα» μὲ πόντους 16—3, 16—10. Ἡ νικήτρια: Πανταζόπουλος Δ, Πατρίκης Ι., Τσοπανάκης Π., Φράγκος Ν. Οὐτσικας Κ., καὶ Νικητόπουλος Παῦλος.

Γ. Τ. Πανουσόπουλος

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'ΑΠΑΝΤΑ:

* Σημειώνω ἐδῶ, Κωνσταντῖνε Νικολάου Σπύρου, πὼς τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ τῆς Μεταμορφώσεως» εὔχονται χρόνια πολλὰ στὴν Α.Β.Υ. τὸν Διάδοχο Κωνσταντῖνο γιὰ τὴ γιορτή του τῆς 21ης Μαΐου.

* Πολὺ ἐνδιαφέρουσα ἡ περιγραφή σου «Στὸ φράγμα τοῦ Μαραθῶνος», Ἰωάννη Λάμπρου Λιόντο.

* Καὶ τὸ δικό σου πεζογράφημα Πρόδρομε Μητρουσίδη. Πῶς περνᾷς στὸ στρατό; Θὰ εἶσαι ὅλος περηφάνεια γιατὶ προσφέρεις τὶς ὑπηρεσίες σου στὴν πατρίδα.

* Ἐνδιαφέρον τὸ ποίημά σου, Ἀλεξ. Μακρυλάκη.

* Ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον τὸ πεζογράφημά σου, Βασίλη Ἰωσηφίδη, ἀλλὰ πολὺ μεγάλο γιὰ νὰ δημοσιευτῇ.

* Καλὴ ἡ διασκευή σου, Νίκο Καλέ. Ἀλλὰ γιατί παραπονεῖσαι; ἔχω στὰ γραψίματά σου μεγάλη ὑπόληψη.

* Ἂν θέλῃς, Χατζηνικήτα, γράψε νὰ πάρῃς πληροφορίες περὶ γραμματοσήμων στὸν κ. Μιχ. Τζίβογλου, ὁδὸς Κάνιγγος 12β Ἀθῆναι.

* Γράφε μας λοιπὸν τακτικά, Ἀθανάσιε Μουστάκη. Θὰ νοιώθω ἰδιαίτερη χαρὰ νὰ μαθαίνω νέα σου.

Θεσσαλονίκη: Στὴν Παιδόπολη «Ἅγιος Δημήτριος» συναντήθηκαν οἱ ὁμάδες τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» καὶ τῆς «Δόξης». Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη μὲ τέρματα 6—5. Ὁ Ὀλυμπιακὸς κηρύχθηκε πρωταθλήτρια ὁμάδα τῆς Παιδοπόλεως.

Δ. Γκρούϊος.

Ἅγιος Ἀνδρέας. Εἰς τὴν Παιδόπολή μας τὰ παιδιὰ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν δημοδιδάσκαλο κ. Χατζηεγγλέζο σχημάτισαν ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα ποὺ ἀντιμετώπισε στὸ γήπεδο τὴν ὁμάδα τῶν ἀρχαρίων ἠλεκτρολόγων. Ὁ ἀγὼν κατέληξε μὲ νίκη τῆς α' ὁμάδας καὶ μὲ ἀποτέλεσμα 2—1. Ἡ σύνθεση τῆς νικήτριας ὁμάδας ἔχει ὡς ἑξῆς: Καλαϊτσίδης, Παπαδόπουλος, Πανιτσίδης, Χατζηεγγλέζος, Μπατσαρᾶς, Παπᾶς, Μπεϊκούδης, Μυσιρλίδης, Πουσίνης, Μούρτζιος καὶ Καλιαρέσκος. Διακρίθηκαν οἱ Καλαϊτσίδης, Χατζηεγγλέζος καὶ Παπαδόπουλος.

Β. Μπακατσῆς

Βόλος: Στὴν Παιδόπολη Βόλου ἀγωνίστηκαν οἱ ὁμάδες «Δόξα»—«Ἀετός» μὲ 8-7. Σημειώθηκαν τέρματα: Ἀπὸ τὸν Παπαδόπουλο 2, Σεβαστιάδη 3, Σκεπετάρη 1, Τσαούση 1, Πρόδρομο Παπαδόπουλο 1.

Ἀπὸ τὴν ὁμάδα τοῦ ἡττηθέντος «Ἀετοῦ» σημείωσαν τέρματα: Τσαπᾶς 3, Φορμόζης 1, Μουμιάδης 2, Χατζηνεράντζης 1 καὶ Κλήτσος 1.

Μιχ. Παπαδόπουλος

Ζηρός: Σὲ ποδοσφαιρικὲς συναντήσεις στὴν Παιδόπολή μας ἡ ὁμάδα Παιδοπόλεως νίκησε τὸν «Θρίαμβο» Χαλκιάδων μὲ 3—2.

Ἡ σύνθεση τῆς νικήτριας ὁμάδας:
Γκέργκης Διον., Μπογασιὰν Σαμσόν, Μάριος Σκαφίδας, Σπύρου Βασιλ., Βούρτσης Γεώργ., Νάσιος Στέφ., Πολύκαρπος Μπέλος, Κολιὸς Κωνστ., Πνευματικάτος Νικ., Σιώλος Χαρίλ., καὶ Γκαγκανάσιος Ἀστέριος.

Σὲ φιλικὸ ἀγῶνα ἡ 2α προσκοπικὴ ὁμάδα νίκησε τὴν 1η ὁμάδα μὲ 4—1, (2—0).

ΤΙ ΜΟΥ ΕΙΠΕ ΜΙΑ ΓΑΤΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 259)

κανένα ψαράκι ἢ καμμιὰ μπριζόλα. Ἀλλὰ μήπως δὲν κάνετε καὶ σεῖς οἱ ἄνθρωποι τὰ ἴδια καὶ χειρότερα ὅταν σᾶς θερίζη ἡ πεῖνα; Δὲν ἔχομε, βέβαια, τὴν ἀπαίτηση νὰ μᾶς φορᾶτε καρδελῖτσες καὶ φιογκάκια, οὔτε νὰ μᾶς ταΐζετε κάθε μέρα μὲ ψάρι καὶ μὲ κρέας. Μπορεῖτε, ὅμως, νὰ μᾶς φερνόσαστε καλλίτερα καὶ νὰ μὴ εἴσαστε ἐγκληματίες.

—Δὲν καταλαβαίνω τί θέλετε νὰ πῆτε; τὴν διέκοψα.

—Δὲν καταλαβαίνετε; Μὰ τί μεγαλύτερο ἔγκλημα ὑπάρχει ἀπ' αὐτὸ ποὺ κάνετε μὲ τὰ γατάκια μας. Μόλις γεννηθοῦν καὶ εἶναι ἀκόμη τυφλὰ καὶ ἀβοήθητα τὰ πιάνετε καὶ τὰ πνίγετε μέσα σ' ἕνα κουβᾶ μὲ νερὸ ἢ τὰ πετᾶτε σὲ κάποιο μακρυνὸ οἰκόπεδο γιὰ νὰ ψοφήσουν ἀπ' τὴν πεῖνα κι ἀπ' τὸ κρύο. Δὲν σᾶς συγκινοῦν τὰ κλαψιάρικα καὶ ἀδύνατα νιαουρίσματά τους. Δὲν λογαριάζετε τὸν πόνο τῆς δυστυχισμένης τῆς μητέρας ποὺ ψάχνει νὰ βρῇ τὰ παιδάκια της καὶ τὰ φωνάζει ἀδιάκοπα χωρὶς νὰ παίρνη καμμιὰ ἀπάντηση. Ἂν τολμοῦσε ἕνας ἄλλος ἄνθρωπος νὰ πάρη τὰ δικά σας παιδιὰ καὶ νὰ τὰ πνίξη, ἢ νὰ τὰ πετάξη σ' ἕνα οἰκόπεδο θὰ τὸν καταγγέλνατε στὴν ἀστυνομία καὶ θὰ καταδικαζόταν μὲ τὴν πιὸ βαριὰ ποινή. Τὰ δικά μας παιδάκια, ὅμως, τὰ κακομεταχειρίζόσαστε χωρὶς νὰ συλλογιζόσαστε καθόλου πὼς ἔχομε κι ἐμεῖς ψυχή.

Μιὰ καὶ εἴσαστε δημοσιογράφος σᾶς παρακαλῶ νὰ γράψετε καὶ νὰ πῆτε σὲ κείνους ποὺ σᾶς διαβάζουν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ φέρνονται ἄσχημα στὶς γάτες καὶ τὰ γατάκια τους, γιατὶ εἴμαστε καλοί σας φίλοι καὶ σᾶς ἀγαπᾶμε εἰλικρινά. Καὶ στοὺς φίλους του πρέπει νὰ φέρνεται κανεὶς μὲ ἀγάπη καὶ ὄχι νὰ τοὺς τυραννάη.

Ὑποσχέθηκα στὴ γατούλα νὰ τὸ γράψω καὶ νὰ ποῦ τὸ γράφω. Καὶ παρακαλῶ ἐκείνους ποὺ θὰ τὸ διαβάσουν ν' ἀκούσουν τὴν καλή της συμβουλή.

Φ. Κ.

ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ. 259)

τητες ποὺ παρουσιάζουν τὰ διάφορα βότανα κι ἄλλα ἁπλὰ γιατρικά. Ἀπὸ τὶς συνταγές τους δὲν λείπουν ποτὲ τὰ φύλλα κι οἱ ρίζες διαφόρων χορταριῶν, ποὺ ἔχουν δοκιμαστῆ στὴν κάθε περίπτωση.

Ἀκόμη, πρέπει νὰ ξέρετε, ὅτι τὸ μπόλι γιὰ τὴν εὐλογιὰ ἔχει ἀνακαλυφθῆ στὴν Κίνα ἀπὸ τὸ 1014 πρὸ Χριστοῦ, ἀπὸ κάποιον περίφημο γιατρὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὸν Σὸ-Μέϊ-Τσὰγ ποὺ ζοῦσε στὴν ἐπαρχία τοῦ Σὲ-Τουέν. Φυσικά, τὸ μπόλι δὲν γινόταν τότε μὲ τὴ μέθοδο ποὺ ἐφαρμόζεται σήμερα. Ὁ Σὸ—Μέϊ—Τσάγ, γιὰ νὰ προφυλάξῃ τὸν πελάτη του ἀπὸ τὴν εὐλογιά, τοῦ ἔβαζε στὰ ρουθούνια λίγο μπαμπάκι, μουσκεμένο μὲ τὸ μπόλι, ἤ, ὅταν ἐπρόκειτο γιὰ παιδὶ τοῦ ἔδινε νὰ φορέσῃ τὰ ροῦχα κάποιου ἀρρώστου ἀπὸ εὐλογιά.

Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη, χαρακτηριστικὸ γιὰ τὴ νοοτροπία το μακρυνοῦ αὐτοῦ λαοῦ:

Στὴν Κίνα, ἡ φήμη τοῦ γιατροῦ δὲν ἐξαρτιέται ἀπὸ τὶς ἐπιτυχίες του κι ἀπὸ τὶς θεραπεῖες ποὺ ἔχει πραγματοποιήσει, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν προγόνων του, ποὺ ἦταν κι αὐτοὶ γιατροί.

Περνάτε ευχάριστα την ώρα σας

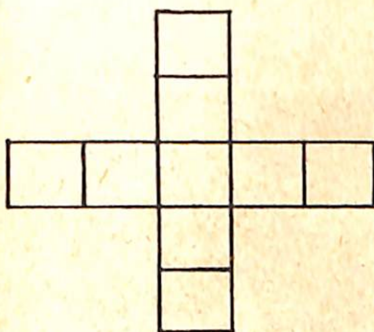
ΜΕΣΟΣΤΙΧΙΔΑ

Δ . . . .
. Α . . .
. . Σ . .
. . . Ο .
. . . . Σ

1) Ποδοσφαιρικός Σύλλογος. 2) Έχει υπάρχουν πολλά δένδρα. 3) Στηρίζει. 4) Δημητριακό. 5) Κοντά σ' αυτήν έγινε μιά ιστορική ναυμαχία.

Αθ. Γραμματίκα, Αθήναι

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Νά τοποθετηθούν στά κενά τετράγωνα οἱ ἀριθμοί: 3, 7, 7, 10, 13, 30, 50, 80 καί 90 κατά τέτοιον τρόπο, ὥστε ὁριζόντια καί κάθετα νά δίνουν ἄθροισμα 150.

Π. Μακρῆς
Σταυροδρόμι Γορτυνίας

ΑΣΤΕΡΙ

. . .
. . .
. . Ι . .
. . .
. . .

Οριζόντια: Προφήτης. **Κάθετα**: Μᾶς φωτίζει. Διαγώνια: Μήνας τοῦ ἔτους—Ἱερός.

Ηλ. Ι. Βεργέτης, Τρόπαια

ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Μέ τά πρῶτα καί δεύτερα γράμματα τῶν λέξεων πού ζητοῦμε, σχηματίζονται δυό μελωδικά πουλιά:

1) Ἀρχαῖο ἀμυντικό ὅπλο.
2) Περιοχή τῆς Ἑλλάδος.
3) Ἀρχαῖος θεός (δημ.).
4) Ἡ ὑπομονή του εἶναι παροιμιώδης.
5) Τηρεῖται ἀπό τούς καλούς πολίτας.
6) Δύναμις.

Π. Μπαρακίτης
Ζάχα Ὀλυμπίας

ΤΑ ΡΗΤΑ

1) ΜΔΝ—ΣΜΦΡΝ—ΝΔΣΣ.
2) ΔΝ—ΚΚΝ—ΜΓΣ—ΚΛ.

Κάθε ὁμάς συμφώνων ἀποτελεῖ μιά λέξη. Ἄν προσθέσετε τά φωνήεντα πού λείπουν, θά σχηματισθοῦν δυό γνωστά ἀρχαῖα ρητά.

Χρ. Σαμανίδης, Γιαννιτσά

ΜΑΓΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ

Ἀλλάζοντας ἕνα γράμμα ἀπό κάθε μιά τῶν κατωτέρω λέξεων, σχηματίζετε χωρίς ἀναγραμματισμό ἰσάριθμες καινούργιες λέξεις:

ΒΟΛΟΣ—ΝΑΟΣ—ΠΑΤΡΑ—ΑΡΤΟΣ — ΜΗΡΟΣ — ΤΑΡΑΣ—ΜΗΛΟΣ—ΗΛΟΣ.

ΣΥΛΛΑΒΟΓΡΙΦΟΣ

Γράμμα βάζω πρῶτα
δίπλα του μιά νότα
ἄλλο γράμμα παρεκεῖ
καί σοῦ κάνω στή στιγμή
ἕνα τούρκικο φαΐ.

Γλυκειά Μαντόνα

ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Σ' ἕνα ποτάμι ξενικό
τήν κεφαλή ἀλλάζω
καί νῆσο στό Αἰγαῖο μας
εὐθύς παρουσιάζω.

Ἰωάν. Δ. Καρύγιαννης
Σπάρτη

ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟ

—α— —ε— —ο— α ι— —ο—

Ἀρχαῖο γνωμικό.

Εὐστ. Τσάλης, Ἀρναία

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

—Κώστα, ρίξε λίγο στίς κάτες.
—Τί νά ρίξω;
—Μά σοῦ τό εἶπα.

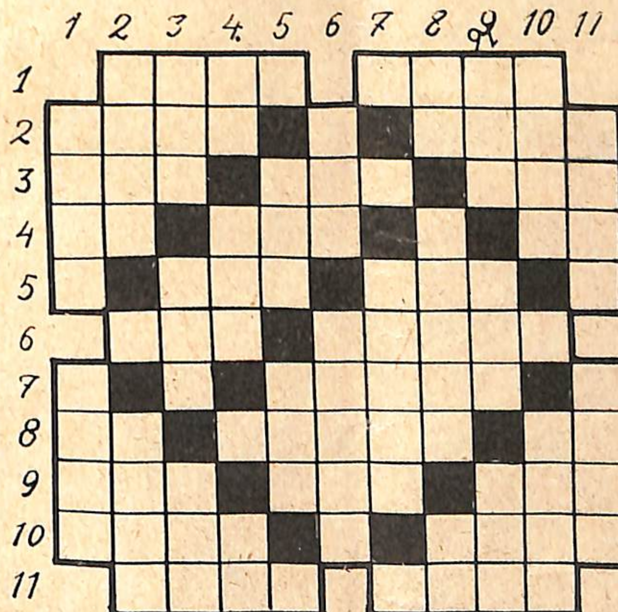
Γεώργ. Σιανάβας

ΓΡΙΦΟΣ

Νά διαβασθῇ: «Μισή ὀκά Κώστα καλά».

Τάκης Βούλης,
Καρδίτσα

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 108

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΑ: 1) Πρόθεσις. Χρησιμοποιεῖται γιά συγκεντρώσεις. 2) Χρονικός σύνδεσμος. Δέν λείπει ἀπ' τό παπούτσι. 3) Αἰσθητήριον. Πολλές δέν εἶναι. Αἰτιατική προσωπικῆς ἀντωνυμίας. 4) Ἔχει ὑπόστασιν. Μέ τήν ἡμέρα δέν συμβαδίζει. Μιά νότα. 5) Ἕνα καταστρεπτικόν τρωκτικόν. Ἀντωνυμία. 6) Χρήσιμον ζῶον. Μέρος τοῦ ποδιοῦ. 7) Νησί τοῦ Αἰγαίου. 8) Δηλοῖ συγκατάθεσιν. Καί ἄλλο νησί τοῦ Αἰγαίου. Γράμμα τοῦ γαλλικοῦ ἀλφαβήτου. 9) Ἀνάποδη νότα. Κτητική ἀντωνυμία καί διεθνές σῆμα. Σύνδεσμος. 10) Ἀπαραίτητο στήν μαγειρική. Δέν εἶναι πολλοί. 11) Ἤπειρος. Ἄθροισμα ἀτόμων.

Ἀγραφιώτης

ΛΥΣΕΙΣ 107 ΤΕΥΧΟΥΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ

2
4
6 9 7 1 3=26
8
5
=
26

ΟΙ 5 ΑΘΛΗΤΑΙ

Πετράκης, Σίλλης, Εὐσταθιάδης, Μάντικας, Γεωργακόπουλος

ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

Μάρκος
Ὅμηρος
Λῆμνος
Δρόμος
Παλάμη
Βατοῦμ
Χαρέμι
Τρόμος
Ρόμβος
Ἀμαλία
Μολύβι

ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

1) Π—υραμίς, 2) Ἀ—θηνᾶ, 3) Ἴ—δη, 4) Δ—ράμα. 5) Ὄ—φις, 6) Π—όρος, 7) Ὄ—λιβερ, 8) Λ—άδι, 9) Ἴ—καρος, 10) Σ—υρία=ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ.

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

ΣΥΚΩΤΑΚΙ (Σήκω Τάκη κλπ.).

ΓΡΙΦΟΣ

ΚΑΛΩΣΥΝΗ (Καλω—συν(+)η).

ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

Πήλιον — Ἥλιον

ΤΡΙΑΙΝΑ

Ι			Π			Α
Ρ			Λ			Θ
Α			Ο			Ω
Κ	Ρ	Ο	Υ	Σ	Ο	Σ
			Τ			
			Ω			
			Ν			

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 107

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Σόλων, 2) Εὐρώπη, 3) Ρέστα, 4) Ραντάρ, 5) Σκηνή, 6) Ἀσκός, 7) Ἄπωσον, 8) Ἱλαρά, 9) Βοσκός, 10) Ἀλίκη.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Σῦρος, 2) Κάπρος, 3) Λέσχη, 4) Νησάκι, 5) Νεαρή, 6) Ἄνισα, 7) Κρόνος, 8) Κρασί, 9) Μπράβο, 10) Στάνη.

ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΝΙΚΑ

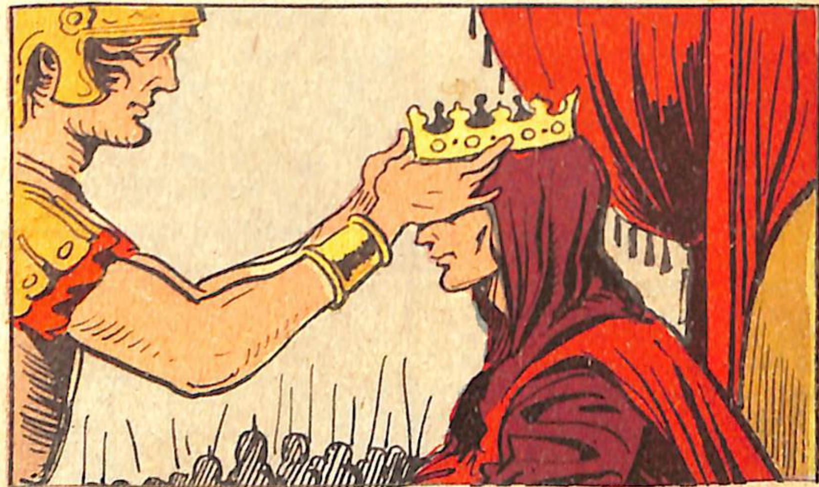
61.—Χαῖρε Αὐγούστα, φώναξε τότε, σὰν ἀντίλαλος, ἡ φρουρά.
Ὁ Μάρκελλος ἔκανε νεῦμα σὲ δυὸ βαθμοφόραυς, ποὺ ἦρθαν κοντά του, κρατώντας στὰ χέρ α τους μιὰ πορφύρα βασιλική. Ὁ πρωτοσπαθάριος πῆρε τὴν πορφύρα καὶ σκέπασε μ' αὐτὴ τὴν κατάπληκτη πάντα Ἑλένη.
—Εἶναι τὸ δῶρο τοῦ μονοκράτορα στὴ σεπτή του μητέρα. Μὲ τὸν τίτλο τῆς συμβασίλισσας τὴν καλεῖ κοντά του. Δίπλα στὸ θρόνο του, ἔχει στήσει θρόνο καὶ γιὰ κείνη. Ὁ ἴδιος θὰ τῆς φορέση τὸ στέμμα τῆς Οἰκουμένης, ποὺ τὸ στολίζει ὁ Τίμιος Σταυρός.
—Ὁ Τίμιος Σταυρός! μουρμούρισε, μέσα σ' ἔκσταση, ἡ ἀρχόντισσα! Ἄς μοῦ τ' ἀξιώση ὁ Κύριος νὰ τὸν βρῶ, καὶ νὰ τὸν χαρίσω στὴν Ἐκκλησία.

62.—Ἕνα περήφανο ἄσπρο ἄτι, πορφυροσκέπαστο, τὴν περίμενε, ἕτοιμο γιὰ πορεία. Ἡ Ἑλένη ὑπνωτισμένη λὲς ἀπ' τὸ θαῦμα, ἀνέβηκε στ' ἄλογο κι' ἔφυγε, καλπάζοντας δίπλα στὸ Μάρκελλο.
Κι' ὁ πιστὸς στρατιώτης τοῦ Κωνσταντίνου, τῆς διηγόταν στὸ δρόμο τὴ θαυμαστὴ ἱστορία: Τῆς εἶπε γιὰ κεῖνο τὸ ὅραμα μέσ' στὸ μεσημέρι, γιὰ τ' ὄνειρο ποὺ ὁ Κωνσταντῖνος εἶδε τὴν νύκτα, γιὰ τὸ λάβαρο ποὺ τοὺς ἔδωκε τὴ νίκη, γιὰ τὴν εἴσοδο τοῦ Σταυροῦ στὴν εἰδωλολάτρισσα Ρώμη.
—Βαπτίστηκε ὁ Αὔγουστος; ρώτησε μὲ λαχτάρα ἡ μάνα.
—Αὐτὸ θἆναι τώρα τὸ ἔργο σου, σεβαστή μου βασίλισσα, τῆς ἀπάντησε ὁ Μάρκελλος. Ν' ἀποτελειώσης ἐκεῖνο ποὺ ἄρχισε ἡ θεία Πρόνοια.

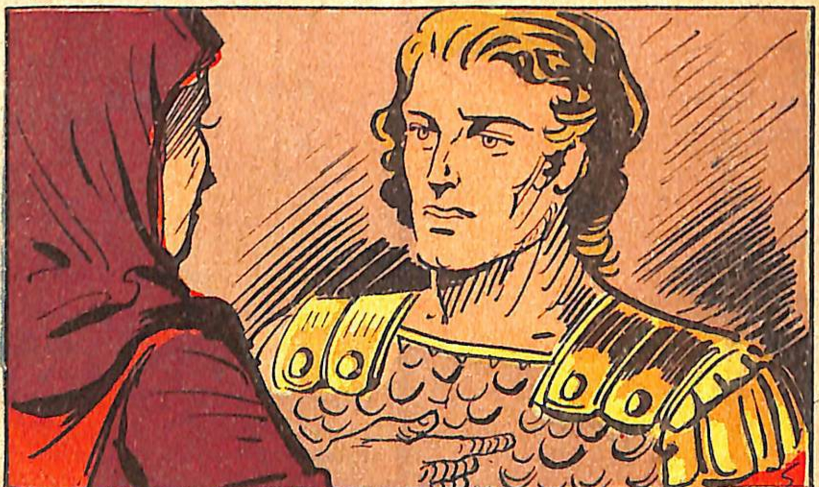
63.—Ὁ Θεὸς ἄς μὲ κρίνη ἄξια νὰ τὸν φέρω στὸ φῶς τῆς ἀλήθειας, δεήθηκε ἡ ἀξία γυναίκα.
—Ὁ Κωνσταντῖνος εἶναι χριστιανὸς στὴν ψυχή, τῆς ἐξήγησε ὁ Μάρκελλος. Μὰ ἡ Ρώμη εἶναι γεμάτη ναοὺς τῶν θεῶν τοῦ Ὀλύμπου. Κι' οἱ ἱερεῖς κι' οἱ προφῆτες τους τὸν ὑποχρεώνουν ν' ἀκολουθῆ τὶς διάφορες τελετές.
«Πρέπει ν' ἀλλάξη πρωτεύουσα», σκέφτηκε ἡ Ἑλένη, μὰ δὲν ἐφανέρωσε τὴ σκέψη της.
Ὁ γιὸς ὑποδέχτηκε τὴ μητέρα μὲ σεβασμὸ καὶ συγκίνηση. Ὁ στρατὸς τῆς ἀπέδωκε τὶς τιμὲς τῆς βασίλισσας. Μὰ ἐκείνη δὲν εἶχε μάτια παρὰ γιὰ κεῖνον ποὺ ἀποχωρίστηκε ἔφηβο καὶ τὸν εὕρισκε ἄντρα κι' ἀφέντη τῆς Οἰκουμένης.

64.—Τὸν ἄφησε νὰ τῆς βάλη τὸ στέμμα μὲ τὶς πολύτιμες πέτρες, νὰ τὴν καθίση στὸ θρόνο κοντά του. Ἡ συγκίνηση εἶχε βυθίσει σὲ ἔκσταση τὴν ψυχή της.
Θυμόταν τὰ περασμένα: Τὴν εἶχαν ἀποχωρίσει ἀπὸ τὸν ἄντρα της, ὅταν ἔγινε Αὔγουστος, καὶ τὸν πάντρεψαν μὲ βασιλοπούλα. Τὴν εἶχαν ἀποχωρίσει ἀπὸ τὸ γιό της. Τὴν εἶχαν ἀπομονώσει στὴ Βιθυνία, γιατὶ τὴν ἤξεραν χριστιανή. Φοβόνταν τὴν πίστη της, τὴ θρησκεία ποὺ τώρα θριάμβευε στὴν ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ ποὖχε γαλουχήσει!
Πῶς νὰ ἐκφράση στὸν Κύριο τὴ βαθειά της εὐγνωμοσύνη; Τί πράξη νὰ κάμη, ποὺ νὰ λαμπρύνη μ' αὐτὴν τοῦ παιδιοῦ της τὸ Στέμμα;

65.—Μέρες καὶ νύχτες δεόταν στὸν Κύριο, νὰ τῆς ὑποδείξη αὐτὴ τὴν πράξη.
Καὶ μιὰν αὐγή, κάλεσε κοντά της τὸν αὐτοκράτορα.
—Αὔγουστε καὶ γιέ μου, τοῦ εἶπε συγκινημένη. Φιλοδοξῶ νὰ σοῦ κάμω ἕνα πολύτιμο δῶρο: Τὸ χρυσὸ ὅραμα ποὺ ἀντίκρυσες στὸν αἰθέρα λαμπρόφωτο ἕνα μεσημέρι, ὑπάρχει. Εἶναι θαμμένο ἐκεῖ στὰ ἐρείπια τῆς παλιᾶς Ἱερουσαλήμ, σ' ἕνα λόφο, στὸ Γολγοθᾶ. Δός μου τὴν ἄδεια ν' ἀνασκάψω τὸ λόφο, νὰ βρῶ τὸ Σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ σοῦ τὸν φέρω, στολίδι καὶ στήριγμα τῆς πανίσχυρης βασιλείας σου.
—Νὰ πᾶς, ὅπου σὲ καλεῖ ἡ φωνὴ τῆς καρδιᾶς σου, μητέρα.

66.—Θέλω καὶ κάτι ἀκόμα, παιδί μου. Ὅσο θὰ λείπω, μελέτησε τὶς Γραφές. Ἔχεις συνηθίσει τὴ γλῶσσα τους, γιατὶ σ' ἔχω μ' αὐτὲς νανουρίσει. Ἄν βρῆς τὴν ἀλήθεια, ἔλα νὰ μ' εὕρης στὴν Παλαιστίνη, νὰ βαπτισθῆς στὰ νερὰ τοῦ Ἰορδάνη.
—Μητέρα κι' Αὐγούστα, ἀπάντησε ὁ Κωνσταντῖνος, πῶς μπῆκες στὰ μύχια τῆς ψυχῆς μου; Αὐτὸ ὑποσχέθηκα στὸν Χριστό, πρὶν ἀπὸ τὴ νίκη. Νὰ πάρω τὸ βάπτισμα, ὅταν ἔρθη ἡ ὥρα, στὸν Ἰορδάνη. Πήγαινε λοιπὸν καὶ μὴ συλλογίζεσαι τὶς δαπάνες. Ἀνάσκαψε ὅλο τὸ Γολγοθᾶ κι' ἄν ὁ Θεὸς σ' ἀξιώση νὰ βρῆς τὸ Σταυρό του, κτίσε ναὸ μεγαλόπρεπο πάνω στὸν τάφο του, νὰ τὸν στήσης μέσα.

(Συνεχίζεται)